Regd. No. H/NL 18

ఏడిగ్రతి 50 పైసలు

శుక్రవారం 20-5-1977

Televista's
Prestigious
PRESTIGE
Multichannel at
Rs. 2000 only
(Taxes & Accessories Extra)
Contact: Ph: 935
A. B. Television
(Opp. Dt Court)
A-9. Arabindo Nagar
NELLORE-3.

సమాజ చైతన్యం

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 49 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 19

'యెజ్డి' 1975
మోడల్
250 సిసి. ఎ. పి. యఫ్. 7829
మంచి రన్నింగ్ కన్డిషన్‌లోనున్న
మోటారు సైకిల్ అమ్మబడును.
ఫోన్: 332
నెల్లూరు-1.

ఆంధ్రా జనతాకు అధ్యక్షుడెవరు?

గత మనంగీసినదే అయినా కాలక్రమేణా ఆ గత మన అదృష్ట దురదృష్టాలకు కారణం అనుకొని మనస్తత్వం, దౌర్భాగ్యా దాలాదుంటిలో కనబడుతుంది. ఇది హేతువాదానికిలంబడదు. మారనమ్మ కాలు ఈ దృక్పథాన్ని రెచ్చగొట్టడానికి ప్రయోజన పడుతుంది.

మా ప్రత్యేక రాజకీయ విలేఖరి

జనతాపార్టీ అవతారం అనువంటిదే. ప్రధానంగా ఇందిరాగాంధీ లోక్‌సభ ఎన్నికలు ప్రకటించేవరకు ఈ పార్టీ ఆవిర్భవించి రెండు కైళ్ళలో పెరగుతూందని ఇప్పుడు చెప్తున్న అశరీరవాణి ఎన్నికల ఫలితాలతోనే ప్రస్ఫుటంగా వినబడింది. గత లోక్‌సభ ఎన్నికలలో సిండికేట్‌గా యీ పార్టీల కలయికే పోటీచేసి ఓడిపోయింది కదా!

భేదం ఒక్క మే – అప్పుడు '1977 మహాత్మా జయప్రకాశ్' అయోధ్యలో అంత వరకు వినోబాతో జీవన్‌దానంగా ఉన్నాడు. గుజరాత్, బీహార్ ఉద్యమాలు నడిపి జె. పి. బుద్ధభగవాన్‌లాయి సిండికేట్ పట్ల అవధ్యాంధవుడయాడు. వైట్లు యిదివరకు రాజకీయ పాఠశాలలయితే ఈ పర్యాయం ప్రొత్త రాజకీయపార్టీ అవతరణకు పుట్టినిళ్ళయ్యాయి.

ఎన్నికలలో తలవని తలంపుగా బ్రహ్మాండమైన విజయం లభించేనాటికి నాయకులకే ఆత్మవిశ్వాసంలేదు. అందుకే తటిపటాయులాగ కొన్ని పాతపార్టీ గుర్తుల పైనే పోటీకు తలపడ్డారు, జనసంఘంతో సహా నాలుగు పార్టీలవారు భారతీయ క్రాంతిదళ్ గుర్తుపైనే పోటీచేశారు. పాత పార్టీ గుర్తులపై వాళ్ళకు గుడ్డిగూబలు, గబ్బిలాలు కనపడ్డాయి. దానికితోడు 'నాగలిపట్టినరైతు' వారిపట్ల ఏదుకొండల వాడు అయాడు. ఆ గుర్తుపై వాటి విశ్వాసం అధికమైంది.

కాంగ్రెసువాదులకు కూడా కాడి బోడెద్దులపై కొన్నాళ్ళు, పనువురంగుపై మరి కొన్నాళ్ళు ఇట్టాంటి విశ్వాసమే ఉండేది.

—కొరవ 7వ పేజీలో

ఒక గండం గడిస్తే ఇంకో గండం ఎదురు!

ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు ఒకదాని వెంట ఒకటి గండాలను ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా బ్రహ్మానంద రెడ్డి ఎన్నిక పూర్తికాకముందే వెంగళ రావుగారు ముఖ్యమంత్రిక్యాబినెట్‌కి రాజీనామా సమర్పించారు. రాజీనామా యివ్వదగిన కారణాలులేవు, సమయము సందర్భమూ అసలేకాదు. కాలం సరిలేనప్పుడు అలోచనకూడా సరిగా వుండదంటారు. అది పోసింది. ఢిల్లీలోకాని, హైదరాబాదులో కాని తన అభిమానుల అభీష్టాన్ని మన్నించి, అగ్రనాయకులు కోరితే తన రాజీనామా విషయం పట్టుబట్టబోనన్నారు.

-కొరవి 7వ పేజీలో

సూర్యనారాయణరాజు చేయదగినపనా ఇది?

పశువుల మంత్రి శ్రీ రాజాసాగి సూర్యనారాయణరాజు ఉన్నట్టుండి ఒకస్మాత్తుగా మంత్రిత్వానికి రాజీనామా యిచ్చారు. ఇంకా కాంగ్రెస్‌ను వదిలిపెట్టాడనే వార్త రాలేదు కాని, జనతా పార్టీలో దూకుతాడని జోస్యాలుమాత్రం సాగుతున్నాయి. జోస్యమేమిటి, కాంగ్రెస్‌ను వదిలితే దుగిలింది అవకాయేగదా!

సూర్యనారాయణరాజుగారు ఎంత పెద్ద మేళంగా రాజీనామా యిచ్చాడో ముఖ్యమంత్రి అంత శీఘ్రంగా పీడవదలిందన్నట్టు దాన్ని ఆమోదించేశాడు. అంతే ఎవ్వడెప్పుడా అని ఎదురు చూస్తుండినాడన్నమాట! ఇంతకూ రాజుగారు ఎందుకు రాజీనామా యిచ్చినట్టు? తన విరోధి అయిన కాట్టంను మంత్రివర్గం నుండి తరమవండుకా? లేక మునిగిపోయే కాంగ్రెస్ పడవను వదలి ముందుగానే సురక్షితమైన పడవను చేరుకోడానికా?

రాజీనామా కారణం ఏదైనా కావచ్చు కాని, రాజుగారి వంటి వృద్ధుడు చేయదగిన పనిమాత్రంకాదు. వీరును రాజకీయవాదులమకోనేము; పదవులకు, వ్యక్తిగత అవసరాలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చే

మా పరిశీలకుడు

మంత్రి అంత శీఘ్రంగా పీడవదలిందన్నట్టు దాన్ని ఆమోదించేశాడు. అంతే ఎవ్వడెప్పుడా అని ఎదురు చూస్తుండినాడన్నమాట! ఇంతకూ రాజుగారు ఎందుకు రాజీనామా యిచ్చినట్టు? తన విరోధి అయిన కాట్టంను మంత్రివర్గం నుండి తరమవండుకా? లేక మునిగిపోయే కాంగ్రెస్ పడవను వదలి ముందుగానే సురక్షితమైన పడవను చేరుకోడానికా?

రాజీనామా కారణం ఏదైనా కావచ్చు కాని, రాజుగారి వంటి వృద్ధుడు చేయదగిన పనిమాత్రంకాదు. వీరును రాజకీయవాదులమకోనేము; పదవులకు, వ్యక్తిగత అవసరాలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చే గ్రామ ముఖా పెత్తందార్లనుకోవలసిందే! పద్ధి అవకాశవాదులుగా, స్వార్థపరులుగా పరిగణించవలసిందే! లేకుంటే సిన్నగార మొన్న నెల్లూరుజిల్లా పర్యటనలో కాంగ్రెస్‌ను బలపరచవలసిందిగా ప్రబోధించిన ఈ పెద్దమనిషి, ఈనాడు తాను జనతాపార్టీలో దూరడానికి సిద్ధమవుతాడా? మే 2 తేది వెంకటగిరి తాలూకా నాయుడుపాళెం సభలో మంత్రి సూర్యనారాయణరాజు గారి ప్రసంగాన్ని గూర్చి మా విలేఖరి అప్పటి రిపోర్టు యిది:

"...కాంగ్రెస్ పాలనలో బలహీన వర్గాల పంజేమానికి ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడ్డాయి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎన్ని మంచిపనులు చేసినా ఏమి చేయలేదని దుష్ప్రచారం చేస్తూ కాంగ్రెసును అప్రతిష్టపాలుచేస్తున్నారు. ఇట్టివారిని అరికట్టాలి. ఎన్నికలు జరిగే పక్షంలో ప్రతి ఒక్కరు కాంగ్రెస్‌ను బలపరచాలి!"

ఆ రాజుగారే, ఆనోటికానే రేపు కాంగ్రెస్‌ను దుయ్యబట్టుతారు, జనతాకు జైకొట్టబోతారు! ఇటువంటి అవకాశవాదులను చేర్చుకునే జనతాపార్టీ ఎంత పరిశుభ్రమైన పార్టీగా వుండబోతుందో వూహించుకోవచ్చు! ఇటువంటివాళ్ళు ఎంతమంది బయటపడుతోతే, కాంగ్రెస్ అంతగా శుభ్రమవుతుంటుంది! ★

తుచికరమై నోరు ఊరించే
బెంగాల్ గుజరాతు మిఠాయిలు!

శ్రీ వెంకటరమణ విలాస్

(ట్రంకురోడ్డు, పొగతోట) వారు ఈ శ్రేష్ఠమైన మిఠాయిలను
నెల్లూరు పౌరులకు అందజేసేదానికి

సుధా స్వీట్స్

అనే ప్రత్యేకశాఖను తమ హోటల్ భాగంలో నెలకొల్పినారు.
నిపుణులైన ఉత్తర హిందూస్థానపు వంటపనివాళ్ళు
పాకములమరుస్తున్నారు.

కారపుదినుసులుగూడ ప్రత్యేకతే!

మమ్ము ఆదరించి మీరు రుచులననుభవించండి.

—వి. గంగాధరరెడ్డి, ప్రొప్రయిటర్.

పెండ్లిండ్లకు, టీపార్టీలకు, శుభకార్యాలకు మీ ఆర్డర్లు ఇవ్వండి.

స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో విప్లవకారుడు- గదర్ పార్టీ స్థాపకుడు- సాంఘిక దురాచారాలను ఖండించిన సంస్కర్త

దరిశి చెంచయ్య

శ్రీ వి. రామకృష్ణ ఎం. ఎ.

భారతదేశ చరిత్రలో ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన స్వాతంత్ర్య పోరాటం ఒక మహోజ్జ్వలమైన అధ్యాయం. దేశం అన్ని ప్రాంతాలలోను సాగిన ఈ జాతీయోద్యమంలో అనేకమంది ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. వీరందరి కృషిఫలితమే ఈనాటి మన భారతదేశం. వీరిలో నెల్లూరు జిల్లాకు చెందిన దరిశి చెంచయ్య జీవితం విశిష్టమైనది, విలక్షణమైనది. చెంచయ్య ఎన్నుకొన్న మార్గం గాంధీజీ అహింసా సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకమైందే అయినా ఆయన ఆశయం మాత్రం స్వాతంత్ర్య సముపార్జనే.

దరిశి చెంచయ్య కనిగిరిలో (ఆనాటి నెల్లూరు జిల్లా) 1890లో ఒక పేద వైశ్య కుటుంబంలో జన్మించారు. ఆ రోజుల్లో కనిగిరి మారుమూల ప్రాంతమే కాక వెనుకబడిన ప్రదేశం కూడా. విద్యావకాశాలు దాదాపు శూన్యం. 19వ శతాబ్దపు ఉత్తరార్ధంలో ఆంధ్రదేశం విద్య, వైజ్ఞానిక, సాంఘిక విషయాల్లో ఎన్నో మార్పులకు లోనైంది. వీటికి సంబంధించిన ఉద్యమాలు రూపుదిద్దుకోవడం ఆరంభమైన కాలమది. జాతికి ఒక కొత్త వెలుగు, సమాజానికి ఒక కొత్త రూపు ఇవ్వాలని ఎందరో సంస్కర్తలు ప్రయత్నించారు. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చిన మార్పుల కనుగుణ్యంగా సమాజంలో విద్యావంతులైన ఒక మధ్యతరగతి వర్గం తలెత్తుతున్న రోజులవి. ఈ వర్గ విస్తరణ కేవలం పట్టణప్రాంతాలకు పరిమితమై ఉందనే చెప్పుకోవాలి. అయినప్పటికి చెంచయ్య ఆనాటి సాంఘిక చైతన్యానికే కాక రాజకీయ చైతన్యానికి కూడా నాయకత్వం వహించారు. ఈ వర్గమే ప్రధానంగా ఆనాటి దేశంలో జాతీయోద్యమానికి నాయకత్వం వహించిందని స్థూలంగా చెప్పుకోవచ్చు. ఆంగ్లేయుల దోపిడీకి గురైన భారతీయ సమాజంలోని దాదాపు అన్ని వర్గాలలోకలిగిన అసంతృప్తి జాతీయోద్యమానికి బలమైన ప్రాతిపదిక కాగా, పై చెప్పిన మధ్యతరగతి విద్యావంతుల నాయకత్వం దీనిని ప్రబలమైన జాతీయోద్యమంగా మలుచుకొంది.

1905లో చెంచయ్య ఒంగోలులో హైస్కూల్లో చదువుకున్నారు. రాజకీయోద్యమంలోకి ఆయన ఆకర్షింపబడ్డానికి దోహదం చేసిన సంఘటనలు అక్కడే జరిగాయి. 1905లో, ఆసియాఖండంలో ఎంతో చిన్నదేశమైన జపాను, రష్యావంటి గొప్పరాజ్యాన్ని ఓడించడం జరిగింది. బెంగాల్ విభజన; ఆ తర్వాత సాగిన స్వదేశీ ఉద్యమం; బిపిన్ చంద్రపాల్ ఆంధ్రదేశ పర్యటన; నిప్పులు కక్కే ఆయన అతివాద గంభీరోపన్యాసాలు; నాటి యువతరంపై వాటి ప్రభావం; పాల్ రాక సందర్భంగా రాజమండ్రిలో జరిగిన 'అల్లర్లు'; గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు కళాశాలనుండి బహిష్కరణ; తద్వారా గాడిచర్ల నాటియువతకు ఆరాధ్య నాయకుడు కావడం—ఇవన్నీ చెంచయ్య వ్యక్తిత్వాన్ని, భావిజీవితాన్ని పూర్తిగా మార్చివేశాయి. ఖద్దరు కట్టుకోవడం, ట్యుటికోరిన్‌లో చిదంబరంపిళ్ళె స్థాపించిన 'స్వదేశీ స్టీమ్ షిప్ కంపెనీ'కి రూపాయి నిధి వసూలుచేయడం పై ప్రభావ ఫలితాలే! రాజకీయంగానే కాక సాంఘికంగా కూడా ఆదశలో చెంచయ్య ముందు బౌద్ధమత సిద్ధాంతాలవైపు, తర్వాత క్రమేపీ బ్రహ్మసమాజంవైపు మొగ్గుచూపడం ఆరంభించాడు. మూఢనమ్మకాలను ప్రశ్నించడం, శాస్త్రీయ అవగాహనను పెంచుకోవడం, వీరేశలింగంగారి పుస్తకాలు, ఉద్యమాలతో పరిచయం కావడం చెంచయ్యను సంస్కరణ ప్రియుణ్ణి చేశాయి. ఈ విధంగా బౌద్ధిక దృక్పథం, సంస్కరణాభిలాష ఆయన వ్యక్తిత్వంలో నిలిచి, తర్వాత వారి జీవిత కార్యక్రమానికి త్రోవ చూపాయి.

1912లో వ్యవసాయశాస్త్రంలో పట్టా పొందడానికి చెంచయ్య అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయానికి వెళ్ళడం ఆయన జీవితంలో గొప్పమార్పుకు కారణమైంది. శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో హరదయాళ్ గొప్ప విప్లవవాది. ఆయన ఉపన్యాసాలు చెంచయ్యను ఉత్తేజితుణ్ణి చేశాయి. ఆంగ్లేయుల అధికారాన్ని భారతదేశంనుండి సమూలంగా నిర్మూలించాలని ఆయన చెప్పేవాడు. చెంచయ్య తనపై హరదయాళ్ ప్రభావంగూర్చి ఈ విధంగా చెప్పారు—"ఈ విప్లవ వీరుని ప్రబోధం నాలో విచిత్రమైన ఉద్రేకాన్ని పురికొల్పింది. నా జీవిత దృక్పథమే మారిపోయింది". (దా. దరిశి చెంచయ్య, "నేనూ-నా దేశము" పు.70)

1913లో గదర్ పార్టీ స్థాపించబడింది. మన చెంచయ్య గదర్ పార్టీ స్థాపకులలో ఒకరు. శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో ఆ పార్టీకి కేంద్ర కార్యస్థానం. అక్కడ చదువుకొంటున్న అనేకమంది భారతీయవిద్యార్థులు అందులో సభ్యులు. వారొక పత్రికనుకూడా ప్రారంభించారు. దానిపేరు 'గదర్.' ఉర్దూలో 'గదర్' అంటే తిరుగుబాటు. భారతదేశంలోని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదాన్ని సాయుధ తిరుగుబాటుద్వారా అంతమొందించాలనేది వారి ఆశయం. అమెరికాలోనేగాక ప్రపంచంలో అనేకదేశాల్లో గదర్ పార్టీ తన శాఖలను ఏర్పరచింది. గదర్ పార్టీ సభ్యులకు వ్యాయామంలో, కుస్తీ పట్లు పట్టడంలో, పోరాటపద్ధతుల్లో శిక్షణ యివ్వడమేగాక, ప్రేలుడు సామగ్రి తయారు చేయడం, తుపాకులు, పిస్తోళ్ళు పేల్చడంలోకూడ శిక్షణ యిచ్చేవారు. ఆవిధంగా శిక్షణపొందిన యువకుల్ని భారతదేశానికి సన్నద్ధుల్నిచేసి పంపి, గెరిల్లా యుద్ధపద్ధతులద్వారా దేశాన్ని విముక్తం చేయాలన్నది వారి ఆశయం. హిమాలయ పర్వత ప్రాంతంనుండి ఆరంభించి, మైదాన ప్రాంతాలను విస్తరించాలన్నది వారి ప్రణాళికలో ఎత్తుగడగా నిర్ణయించుకొన్నారు.

ప్రథమప్రపంచ సంగ్రామం 1914లో మొదలైంది. అది చక్కని అదను అనుకొని, గదర్ పార్టీ తన సభ్యులను భారతదేశానికి పంపింది. అందులో చెంచయ్య ఒకరు. రెండు ఓడలనిండా మందుగుండు సామగ్రితో మొదట బర్మాలో ప్రవేశం. అక్కడనుండి భారతదేశంలోకి ప్రవేశించాలని వారి ఎత్తుగడ. దారిలో చెంచయ్య అప్పుడు జపానులోవున్న సన్‌యట్‌సేన్‌ని కలుసుకొన్నారు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదాన్ని చిత్తుగా ఓడిస్తేనేగాని ప్రపంచంలో శాంతిభద్రతలుండవన్న ఆయన సందేశం చెంచయ్యను మరింతగా కార్యోన్ముఖుణ్ణిగా చేసింది. అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ, బ్రిటన్ ఈ పథకాన్ని ముందే పసిగట్టి, చెంచయ్యనూ, తదితరులనూ బ్యాంకాక్‌వద్ద నిర్బంధించి, సింగపూర్‌కు తరలించింది. చెంచయ్య దారుణమైన చిత్రహింసలకు గురయ్యారు. గదర్ పార్టీ రహస్యాలు చెప్పమని విపరీతంగా కొట్టారు. లాభంలేకపోయింది, మంచి ఉద్యోగాలు యిస్తామన్నారు, ఆ ఆకర్షణలకూ లొంగలేదు. సింగపూర్‌లో ఒంటరిగా ఖైదు చేశారు. తిండికూడా సరిగా పెట్టకుండా హీనాతిహీనంగా చూశారు. సింగపూర్ నుండి భారతదేశానికి తరలించి, అలీపూర్, కన్ననూర్, ఢిల్లీ, లాహోర్, కోయంబత్తూరు జైళ్ళలో, కోర్టులో హాజరుపరచకుండా, ఏ నేరమూ మోపకుండా, నాలుగున్నర సంవత్సరాలు నిర్బంధించారు. పత్రికలు, ప్రజలు దీన్నిగురించి ఆందోళన చేశాయి. తుదకు, ప్రథమ ప్రపంచ సంగ్రామం ముగిశాక, 1919 డిసెంబరులో విడుదలయ్యారు. నిర్బంధంలో ఉండగా తాను నేరంచేశానని ఒప్పుకుంటే విడుదల చేస్తామని ప్రభుత్వం ఎన్నిసార్లుచెప్పినా చెంచయ్య అంగీకరించలేదు. తన దేశ

—కొరవ 11వ పేజీలో

'అబ్‌కాయ్' వారి
బుల్‌డోజర్లు వగైరాలు
రైతులకు కంట్రాక్టర్లకు బాడుగకు యివ్వబడును.
మా ఏజెంటును సంప్రదించండి.
ఎ. రామకృష్ణరావు
గణేశ్వర్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ
మోటారు పార్ట్సు డీలరు
(No. 3, పోలీసు స్టేషన్ ఎదుట)
రైల్వే ఫీడరు రోడ్డు - నెల్లూరు.

శ్రీనాథుడు-

పైకి పైలాపచ్చీసు, లోపల మహాభక్తుడు!

జాతీయ స్థాయిలోనైనా, నాటక సాహిత్య కార్యక్రమ నిర్వహణలో ఇంకా పైకిరాని రెండు అకాడమీల సభ్యుడు శ్రీ జి. సుకవారెడ్డి 'లలితకళాభారతి' పేరట జరిపిన 'మన జాతీయపండుగలు'లో మన జిల్లాలోదు, అవి పండుగలలాగావు. రెండో మూడో సాహిత్య సభలు, ఒకటో అరో గోష్ఠులు ఒక శతావధానం, మరొక కిరాయి నాటకం — వీటికి సుకవారెడ్డిగారు ముచ్చటగా 'మన జాతీయ పండుగలు'ని పేరు పెట్టవచ్చుగాని, అంతకే అవి పండుగలుగా మనం ముచ్చిపోలేం. పైగా ఇవి 'రాష్ట్ర స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయబడినవ'ని ప్రకటించుకున్నారు. ఏవైనా పోటీలైతే రాష్ట్ర స్థాయి, జిల్లాస్థాయి అని అంటాముకాని, ఇటువంటి సాహిత్య సభలకు రాష్ట్రస్థాయి ఏమిటి?

ఈ ఎత్తిపొడుపు పక్కనబెడితే, 4 తేది నుంచి 8 తేది దాకా టౌనుహాలులో ఒకమాదిరి సందడి కల్గించిన సభలు 'మన జాతీయ పండుగల'లో — ఏమాట కామాట చెప్పుకొంటే—చెప్పుకోదగ్గది — ఎల్లంరాజు శ్రీనివాసరావు, దివాకర్ల వేంకటావధాని గార్ల ఉపన్యాసాలు.

సాహిత్య సభలు — సమావేశాలు

తొలిరోజు సభను అధ్యక్షించిన డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు—శ్రీనాథుడు పండితకవి; తన కావ్యాల్లో కవిత్వంతో పాటు పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించినవాడు. అందువల్ల ఆ మనస్తత్వాన్ని కఠినంచేశాడా— అనిపిస్తుంది. ఆనాటి సాహిత్యవీధులలో విహరించిన మదపుటేనుగువలె కనిపిస్తాడు శ్రీనాథుడు—అన్నారు.

ఐతే ఆసభలో ఉపన్యసించిన ప్రొద్దు

—కొరవ 11వ పేజీలో

విరువూరు గ్రామపంచాయతి

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా విరువూరు గ్రామపంచాయతీలో ఈక్రింది తెలిపిన పనులు చేయుటకు ఈక్రింద సంతకముచేసినవారిచే 26-5-77 తేదివరకు సీల్డుటెండర్లు కోరబడుచున్నవి. సదరు టెండర్లు ఆదేరోజు సాయంత్రం 3 గంటలకు టెండరు దార్ల సమక్షములో తెరువబడును. ఇతర విషయములు ఆఫీసు పనివేళలందు తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నెం	పని వివరము	ఎస్టిమేటు	ధరావత్తు
1.	బ దెండొడ్డిములదున్న గుంటలు పూడ్చుట	రూ 900	రూ. 45
2.	హరిజనవాడలో మంచినీటి బావివద్ద నుండి మహమ్మదాపురం కల్వ రకు సైడుకాల్వ నిర్మించుట	రూ. 2600	రూ. 130
3	సాంబయ్య బావివద్దనుండి పొదలకూరు సంగంరోడ్డులోవున్న సైడుకాల్వలోకి మరొకసారి పోవుటకు సైడు కాల్వ నిర్మించుట	రూ. 1000	రూ. 50
4.	కొల్లి శేషారెడ్డి ఇంటివద్దనుండి గుండాల వెంకట్రామిరెడ్డి ఇంటివరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 700	రూ. 35
5.	గ్రామపంచాయితీ ఆఫీసునుండి ఎలిమెంటరీ స్కూలువరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 1700	రూ. 85
6.	బట్టంరెడ్డి వెంకయ్య ఇంటివద్దనుండి ఆపరెడ్డు మాసువరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 1500	రూ 75
7.	చిరుకూరువారివీధికి మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 950	రూ. 48
8.	తుమ్మల రమణారెడ్డి ఇంటివద్దనుండి గవర్ల నాగిరెడ్డితోవున్న పైకా వెంకటరత్నం ఇంటివరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 2810	రూ. 140
9.	కొల్లి సుబ్బరామరెడ్డి ఇంటివద్దనుండి వ మూరు రమణారెడ్డి ఇంటివరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 650	రూ. 33
10.	పెనుబాక శంకరరెడ్డి ఇంటివద్దనుండి మహమ్మదాపురం కాల్వవరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 1520	రూ. 76
11.	మంచాల రామయ్య ఇంటివద్దనుండి నాటకరాని లక్ష్మయ్య ఇంటివరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 650	రూ. 38

పెనుబాక చెంచురెడ్డి
సర్పంచ్, విరువూరు పంచాయతి.

జనతా నిరాడంబరత

జనతా మంత్రులు ఒక్క విషయంలో నైనా కాంగ్రెస్‌వారికంటె ఆదర్శంగా మెలగడం అభినందనీయమైన విషయం.

ప్రధాని మొరార్జీదేశాయ్ తన పర్య టనకు ప్రత్యేక విమానాన్ని వుపయో గించరట. సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయాణీకుల విమానాన్నే వుపయోగిస్తారట. ఎన్నికల ప్రచారానికి ప్రభుత్వ వాహనాలను వుపయోగించరట. ఒక జనతా మంత్రి ఆఫీసుకు సైకిల్‌లో పోతున్నారట. ఇంకోమంత్రి కాలినడకనే కార్యాలయానికి చేరుతున్నాడట. ఇంకోమంత్రి భార్యతోటి షాపింగుకు పోవలసివస్తే, ఎవరి న్యూ టరో రిక్షాలు తీసుకొని బజారుకు పోయాడట. మరొక మంత్రి ఢిల్లీ వెళ్ళి ఏదో నగరానికి పోతే, ప్రభుత్వం కారు కాకుండా, స్నేహితుని కారులో తిరిగాడట. ఇంకో మంత్రి సాంప్రదాయకంగా ఇంపోర్టెడ్ కారు వదిలేసి, ఇండియాలో తయారైన కారు ఎక్కాడట. కొందరి ఇండ్ల ముందు కట్టుదిట్టాలు లేవట; ప్రవేశ నిర్బంధాలు లేవట; ఎవరైనా స్వేచ్ఛగా నేరుగా పోయి మంత్రిగారిని దర్శించుకోవచ్చునట. కొందరు మంత్రులకు పర్యటనల్లో కూడా పోలీస్ రక్షణ లేదట. ఇంతే ఆర్భాటాలు ఆడంబరాల్లో జనతా మంత్రులు విసర్జించారన్నమాట.

ఆరంభ ఆదర్శం కాకుండా, చిత్తశుద్ధితో కూడినదైతే జనతా నాయకుల ఈ నిరాడంబర ప్రయత్నం ఎక్కువ అభినందనీయమైనది. ప్రజల విషయం పోనిండి, అధికారంలోవున్న కాంగ్రెసు నాయకులకు, అధికారంలోలేనికాంగ్రెసు వారలకు మధ్య పెద్ద అగాధం ఏర్పర చింది ఈ ఆడంబరాలే. ఆ క్షణంవరకు మామూలుగావున్న కాంగ్రెసువాది, అధికారపదవి వచ్చిన మరుక్షణంనుండి మారిపోతున్నాడు; తానేదో దైవాంశ సంభూతుణ్ణని, దివినుండి భువికి వొక్క సారిగా వూడిపడినవాణ్ణని, తన హోదా అంతస్తు పెరిగిపోయ్యాయని, తాను అందరితో కలసిమెలసివుంటే, నిరాడంబరంగా వ్యవహరిస్తే విలువ తక్కువని అభిప్రాయపడుతున్నాడు; విర్రవీగుతూ పోతున్నాడు; తన కాంగ్రెస్ సహచరుణ్ణి కూడా పెదవి విప్పకుండా పలుకరిస్తున్నాడు, క్రీగంట చూస్తున్నాడు. అంతే కాదు; కాంగ్రెసువాదిగా తాను అనుభవించిన, తాను ఎదుర్కొన్న సమస్యలను, తాను ప్రత్యక్షంగా చూచిన ప్రజల కష్టనష్టాలను మంత్రికాగానే మరచిపోతున్నాడు; అవేవో కొత్తవైనట్లు నటిస్తున్నాడు, వాటి పరిష్కారం తన బాధ్యత కానట్టు వ్యవహరిస్తున్నాడు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే మంత్రి అయిన కాంగ్రెస్‌వాది తన గత జీవితాన్నే విస్మరిస్తున్నాడు; కళ్ళు నెత్తిమీద వున్నట్లు మెలగుతున్నాడు.

అధికారానికి వచ్చే కాంగ్రెస్‌వాదులలో ఈ ఆకస్మిక మార్పుకు అసహజమైన ఆ వాతావరణమే కారణం. రాజప్రాసాదాలవంటి బంగళాలు, కార్లు, బవాన్లు, కార్యార్థులై వచ్చే జనం, పూలమాలల బొగడ్తలు, చుట్టూ వలయంగా అధికార్లు ధనం బలం కలిగిన అనధికార్లు, సెల్యూట్లు కొట్టు—ఈ కృత్రిమ వాతావరణంతో మంత్రులయ్యేవాళ్ళు తమను తామే మరచిపోతున్నారా అని పిస్తుంది. దీనివల్ల సామాన్య ప్రజలతో వీరికి సంబంధమే పోతున్నది. పాలకులు—ప్రజలమధ్య పెద్ద అగాధం ఏర్పడుతున్నది. ఎన్నికల సమయంలో అపద మొక్కులు తప్ప, మామూలు కాలంలో వారికి ప్రజలు, వీరుంబ దోమలుగా కనపడుతున్నారు. అందువల్లనే క్రమంగా కాంగ్రెసు, కాంగ్రెస్‌వాదులు ప్రజలకు దూరమైపోయారు; కలసుకోలేనంతగా వేరైపోయారు. దాని దుష్ఫలితం మొన్న లోక్‌సభ ఎన్నికలలో దారుణంగా ప్రతిబింబించింది.

అధికారంలోకి వచ్చేవారు తాము మానవాతీతులమని భ్రమించడానికి కేవలం వారిదే తప్పనలేము; వారినే నిందించలేము. స్వార్థపరులైన రాజకీయ వాదుల, ప్రజల బాధ్యతకూడావుంది. వారి అభిమానం సంపాదించుకోవడం కోసం వారిచేత పనులు చేయించుకోవడం, కోసం విలాసాల వినోదాలు, సంబరాలు ఆడంబరాలతో వారిని పైకెక్కిస్తున్నారు, ఇంద్ర భోగాలు చవిచూపిస్తున్నారు; వాళ్ళను గోతిలో తోస్తున్నారు! ఎమర్జెన్సీ కాలంలోని ఒక సంఘటన—ఒక మహామంత్రికి నెల్లూరుజిల్లాలో ఒకచోట జరిగిన రాచమర్యాదలు ఎట్లేట్లుగా తోచగా ఆ వార్తను సంబరాలు[ఆడ] బరాలు అనే శీర్షికక్రింద ప్రకటించాము. ఆ మెత్తని విమర్శనుకూడా సహించలేకపోయిన ప్రభువులు 'జమీన్‌రైతు' గత,వర్తమాన చరిత్ర యేమిటో చూడమటూ అధికార్లకు హుకుం జారీచేశారు! యూనైమేళ్ల ఉత్సాల దేశభక్తి ప్రజాసేవాభినివేశంగల 'జమీన్‌రైతు' ఈ పోగాళ్ళను చేతులు కట్టుకొని సంతాపంనీ చెప్పుకోవలసి వచ్చింది! ఈ సన్నివేశాన్ని ఎందుకు వుదహరించవలసి వస్తున్నదంటే, మన కాంగ్రెస్ మంత్రులు ఎంతగా ఆహం భావులయ్యారో, చెడిపోయ్యారో చూపడానికే!

కాంగ్రెస్ మంత్రులు అనుకరించిన తప్పుదారిని, జనతా మంత్రులు నడవకపోవడం; తాము ప్రభువులం కాదు, ప్రజాసేవకులమనేది మరచిపోకపోవడం; తమకు—ప్రజలకు మధ్య అడ్డుగోడలు లేకుండా చూసుకోవడం అభినందనీయమైన విషయం. ఇది రాజకీయ ప్రచారానికి కాకుండా చిత్తశుద్ధితో కూడిన అనుష్ఠానం కావాలి. అధికార కాంగ్రెసువాదులూ ఇకముందైనా తమ నడవడికను సరిదిద్దుకోగలిగితే, నేల విడిచిన సాము మానుకోగలిగితే వారికి మళ్ళీ భవిష్యత్తు వుంటుంది. ★

వావిళ్ళవారు తుమ్మగుంటవారే!

'జమీన్‌రైతు' విశేషసంచికలో వావిళ్ళ సంస్థనుగూర్చి నేనవ్రాసిన వ్యాసంలో 'తుమ్మగుంట' అనేదానికి బదులు 'దండిగుంట' అచ్చవడింది. విమర్శకుడు పొరపాటును బాగానే ఎత్తిచూపినారు (మే 13 'మేము-మీరు').

ఎవ్వరూ నోట్లోనానే తుమ్మగుంట పదం దండిగుంట కావడం ఒక విచిత్రమైన నోటిజారుడో, చేతిజారుడో అయినది మతిజారుడు మాత్రంకాదు.

అన౦ అకాడమీ బహుమతి వచ్చిన పుస్తకంలో తుమ్మగుంట, పుదూరు, ఆరామ ద్రావిడులనుగూర్చి అందలి చిత్రులనుగూర్చి చాలా వివరాలు ఇచ్చినా. వావిళ్ళవారు తుబ్బదండి గుంటక్రిద్వస్తే దండిగుంట అయినదన్న స్థానిక కథను కూడ చెప్పినా. "దండిగుంటకు (పుదూరు ద్రావిడ గ్రామం) అప్పుయిచ్చి రాబట్టుకొన్నవారుగాని, తుమ్మగుంటకు (తుమ్మగుంట ద్రావిడగ్రామం) ఇచ్చి పోగొట్టుకొన్న వారుగానిలేరు" అన్న విశ్వనాథ కౌతుల తమాషా చాటవనుగూడ ఉదాహరించినా. కాబట్టి ఇది వ్రాతతప్పే!

ఇక విజయనగర సంబంధం—కంద్ర మాణిక్యం నుండి ఈ ద్రావిడులు బయలు దేరి, విజయనగరంచూచి, రాయలతో నెల్లూరు ప్రాంతంవచ్చి అక్కడనే నిలిచి పోయినారని వ్రాసివున్నా. వావిళ్లగ్రామం ఒక రాయల అగ్రహారం అన్న దానశాసనాన్ని పేర్కొంటూ, ఆ రాయలెవరో గుర్తించవలసి పరిశోధకుల కోరివున్నా.

ఇట్లా ఎన్నో సంగతులు వ్రాసిఉన్నా. అచ్చు అయిన తర్వాత పుస్తకం కొని చదవండి. చెత్తైదు వ్యాసంలో ఎన్నని వ్రాసేది?

సంధ్రాన్వేషిలో తప్పుబట్టడం అవసరం. అందరూ ఆనందించదమేగదా జీవితంలో పటా. సహృదయంతో చేస్తే ఇంకా సొకు.

— మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

నెల్లూరు.

చారిత్రక పరిశోధనలలో సమున్నత స్థానం

ఉగాదిసంచిక నెల్లూరు మండల చరిత్రకు అంకితం కావడం ముదావహం. ముఖపత్రంపై కవితిక్కన చిత్రాన్ని అవిష్కరించడం బంగారానికి తావి అబ్బినట్టుంది. వలువురు చరిత్రవండితులు, మేధావుల రచనలను ప్రచురించిన సంపాదకవర్గాన్ని అభినందిస్తూ, ఆ వ్యాసావళిపై నా అభిప్రాయాలను మీ ముందుంచుతున్నాను—

కావ్యాలలో శాసనాలలో నిదురించిన నెల్లూరు చరిత్రను డాక్టర్ సి. వి. రామచంద్రరావు సుదీర్ఘంగా సమగ్రంగా వివరించారు; కానీ అందులో మనుమసిద్ధి, కాటమరాజుల యుద్ధప్రసక్తి కానరాదు. మగని మగటిమిని మేల్కొల్పిన మగువ గాథకు కావ్యగౌరవమేగాని, చారిత్రక ప్రాధాన్యంలేదా?

మేము-మీరు

మూడువందల యేండ్ల క్రితం ఆర్మోగాం, పులికాట్‌లు నౌకావ్యాపారకేంద్రాలుగా వర్ధిల్లిన వైనం శ్రీమలిరెడ్డి పట్టాభిరామరెడ్డి ఆసక్తికరంగా వివరిస్తూ, తదనంతర సంఘటనలు మద్రాసుకు నౌకా ప్రాముఖ్యం తెచ్చిపెట్టాయని, ఆనాటి నెల్లూరుసీమ పాలకులు కాలానుగుణంగా వ్యవహరించివుంటే, మన ఆర్మోగాం నేటి మద్రాసు వైభవాన్ని అనుభవిస్తుండేదని ఊహచేశారు. ఊహాలోకంలోనైనా ఆర్మోగాన్‌కు అంతటి ప్రతిష్ఠ లభించడం నెల్లూరీయులకు ఉపశాంతేకదా?

బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు తన రాజకీయ జీవిత స్మృతులన్నీ గుర్తుచేసుకున్నారు. అంతకన్నా నాలుగుకాలాలపాటు గుర్తుండేసి, తర్వాతి తరాలవారికి ఉత్తేజాన్నిచ్చేదీ అయిన ఒక స్మృతిశకలాన్ని విపులంగా వ్రాసివుంటే సందర్భోచితంగా ఉండేది.

నెల్లూరుసీమ ఆధునిక సంస్కృతీ సాహిత్యాల సమీక్షలో సత్యాన్వేషణ చేశారు శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి. కానీ కవిగా, రచయితగా, విమర్శకుడుగా స్వవిషయాన్ని చొత్తుగా ప్రస్తావించలేదు ఆ మేరకు సమీక్ష అసంపూర్ణం. రచయిత్రులనుగూర్చి ఆయన ఏమీ వ్రాయలేదు. నిజమే; ఏమున్నది గర్వకారణం? ఉన్న ఒకరిద్దరు రచయిత్రులు గీతదాటని సీతలే కదా?

ఆంధ్రసాహిత్యరంగానికి ఎనలేని సేవ చేసిన వావిళ్ళసంస్థ పతనాన్ని నిలువరించి ఆదుకోలేని 'మహాంధ్రం' సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలి. ఈ సంస్థ పుట్టు పూర్వోత్తరాలపై శ్రీ మరుపూరు వ్రాసిన గ్రంథానికైనా బహుమతి లభించడం ఆంధ్రుల ఔదార్యానికి ప్రబల తార్కాణం. అంతే అది సంస్థ ఆత్మీయులు రాజలాంఛనాలతో జరపడమన్నమాట! శవపూజలు సదా వర్ధిల్లుగాక!

ఏమామినకట్టు! ఏ మాతల పాగా! వీరేశలింగం పంతులుగార్ని మాదిన స్లే ఉంది. వారే 'అముద్రిత గ్రంథ చింతామణి' సంస్థాపక సంపాదకులు పూండ్ల రామకృష్ణయ్యగారు. 1885లో పుట్టి 1905లో గిట్టిన ఆ పత్రిక ప్రచురణాంశాలను డాక్టరు కాళిదాసు పురుషోత్తం సాంగోపాంగంగా పరిశీలించారు. పత్రికా నిర్వహణలో అప్పటికీ యిప్పటికీ ఎంత వ్యత్యాసం! కాలగమనంలో మనం వంద యేండ్లు ముందున్నా, 'విలువల'లో ఎంత తిరోగమనం!

లభ్యమవుతున్న తొలి తెలుగు పత్రిక 'వర్తమాన తరంగిణి'లో పూడిపోయిన నెల్లూరుజిల్లా సమాచార లేఖను, స్టోన్‌హావున్‌పేటలో పూడిపోయిన పుష్కరిణి గాథను త్రవ్వి గంపకెత్తారు శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణ. అనాటి కలెక్టరు స్టోన్‌హౌసు ప్రజోపకారంబకుడే, పాలనా సమర్థుడే కావచ్చు. ఐతే అంతమాత్రాన్నే ఆ దొరల పాలన స్వర్ణయుగం కాదనే అభిప్రాయం రచయితకూ ఉన్నట్లుంది గనుకనే 'ఒక స్వర్ణయుగం?' అని ప్రశ్నార్థకం వేశారు.

శ్రీ ఆచ్చిరెడ్డి ధాతకరువు కన్నీటిగాథ హృదయాన్ని కదిలించివేసింది. 'నైజనదీ నాగరకతలో సామాన్యుని జీవనమెట్టిది?' —అనే ధోరణిలో సాగిన పరిశోధన ఇది. శ్రీ రాఘవేంద్రరావు నాటి-నేటివ్యవసాయ రంగాన్ని పోల్చిచూపుతూ, నూరేళ్ళలో (1870–1976) వరి పంట దిగుబడిలో

—కొరవ 8వ పేజీలో

కేంద్రప్రభుత్వం నిర్మాణాత్మక ధోరణి ననుసరించాలి

కేంద్రంలో జనతాపార్టీ ప్రభుత్వానికి రావడం ఒక చరిత్రాత్మక సంఘటననీ, దానికి మునుపటి ప్రభుత్వంకంటే అదనపు బలనాయాలున్నాయనీ, ఇన్నేళ్ళుగా కాంగ్రెసు సాగించిన దుష్టపాలనను అంతమొందించడమేగాక, దాని స్థానంలో సత్పరిపాలనను, నీతి నిజాయితీలతో కూడిన ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించడం దాని ప్రధాన బాధ్యత అనీ జనతానాయకులింకా గుర్తించలేదా?—అన్న సందేహం కలుగుతూంది ఇటీవల రాజకీయ పరిణామాలు చూస్తుంటే! ఒకవిధంగా జనతా పార్టీ కాంగ్రెసుకు కార్బన్‌కాపీ కాగలదా అనే అనుమానమూ ఏర్పడ్తూంది!

ఈ యాభైరోజుల పాలనలో జనతా ప్రభుత్వం సాధించింది చెప్పుకోదగిందేమీ లేదు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ దుశ్చర్యలను దురాగతాలను వెలికి తీసి, వాటి న్యాయవిచారణకు సంఘాలను నియమించడం, కాంగ్రెసు పాలనలో, ఎమర్జెన్సీ కాలంలో జరిగిన అవకతవకలను అన్యాయాలను సరిదిద్దడం—ఇవే ఇంతవరకు జనతా ప్రభుత్వం చేసింది. ప్రభుత్వ రంగంలో రెడ్ టేపిజం, అవినీతి, అధికార కేంద్రీకరణ వగైరా అనలక్షణాలను కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ అసమర్థతకు నిదర్శనంగా ప్రతిపక్షంలో వుండి విమర్శించిన నాయకులు ఈనాడు ప్రభుత్వంలోకి వచ్చినా వాటిని తొలగించడానికి ఏ చర్యలు తీసుకొన్నారు? కనీసం భవనానాదర్శాలు తీసుకోబోతున్నట్లు ప్రకటించలమైనా లేదా?

—కొరవ 8వ పేజీలో

జనవాణి

ముఖ్య ప్రకటన

శ్రీ ఆనంద ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్‌లో భాగస్తుడైన
శ్రీ మంచికంటి వీరబ్రహ్మయ్యగారు
S/o వెంకటసుబ్బయ్యగారు

తమ సొంత పూచీపై పై కార్పొరేషన్‌లో సుమారు రూ. 40,000 లు (నలబదివేలు) అప్పులు యిప్పించి సైముకు తబ్బుకట్టనందున వారి ఆస్తిని మాకు ఆడుమానముగా 4-9-76 తేదీన యీ క్రిందిపత్రములు ఆఫీసులో పెట్టియున్నారు సదరు ఆస్తిని యెవరైనా యితరత్ర వారు పరాధీనములో చేయవలెనన్న చెల్లదని తెలియపరచుచున్నాము.

— ఆస్తి వివరములు ...

1. పాత డోర్ నెం. 13/437. క్రొత్త డోర్ నెం. 663 పెంకుడుకొట్టు, చిన్నబజారు.

2. డోర్ నెం. 16/228 మధ్యపతివారివీధిలో తాను కాపురము వుంటున్న యిల్లు,

— యిట్లు —

కె. సి. రంగయ్య

మేనేజింగ్ పార్టనర్, ఆనంద ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్,

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

ఎలుకలు యెన్ని విధాల ఎంతనష్టమో తెలుసా?

మానవులకు - ముఖ్యముగా రైతులకు - ప్రబల విరోధులు ఎలుకలు అనుటలో సందేహములేదు. భారతదేశమున జనాభాకు 6 రెట్లుగా ఎలుకలు ఉన్నట్లుగా అంచనా వేయబడినది. కొంచెము ఇంచుమించుగా 480 కోట్లు ఎలుకలు ఉన్నట్లుగా కొందరు మేధావులు చెప్పుచున్నారు.

ఎలుకలవల్లకలుగు నష్టాలు

1. ధాన్యము, గోధుమ మొదలైన ఆహార పదార్థములను, పంటలను నష్టపరచుట.

2. ప్లేగు, రాబిస్, జాండిస్, సాల్మొనెల్లా అనెడి జాతికిచెందిన బాక్టీరియాలవల్ల కలుగు విరోచనములు, జ్వరములు, ఇట్టి పురుగు వ్యాధి మొదలగు వ్యాధులను కలుగజేయుట.

3. విద్యుత్ తీగలను, టెలిఫోన్ కేబిల్స్‌ను కూడ కత్తిరించి విద్యుత్ సరఫరాకు, వార్తాప్రసారములకు అంతరాయము కలగజేయుట. విద్యుత్ తీగలను కత్తిరించుటవల్ల ఒక్కొక్కసారి ఇళ్లు తగలబడుట, తెగినతీగెలు మనుష్యులకు తగిలి ప్రమాదములు జరుగుట.

4. ఇళ్లయందు బట్టలను, తలగడలను, పరుపులను, రేడియో వైర్లను, పుస్తకములను, చెక్కవస్తువులను, కూరగాయలను, ఇతర తినుబండారములను పాడుచేయుట.

5. ఇళ్ళ గోడలలోను, దూలాలలోను, భూమియందు కన్నములుపెట్టి గుల్లచేసి ఇండ్లు కూలిపోవుటకు మూలకారణము అగుట.

ఎలుకల జీవిత చరిత్ర

భారతదేశములో 118 రకముల (Strains) ఎలుకలు ఉన్నట్లుగా గుర్తించబడింది. పరిస్థితులు అనుకూలించినపుడు ఒక ఆడ మరియు మగ ఎలుకలు కలసి ఒక సంవత్సరములో తమ సంతతిని 800 లకు, 8 సంవత్సరముల కాలములో 35 కోట్లకు పెంచగలవు. ఆడ-మగ ఎలుకలు కలిసిన 21 నుండి 30 రోజులలో 6 నుండి 30 పిల్లలను పెట్టును. పుట్టినపుడు ఎలుకపిల్లల శరీరముపై వెంట్రుకలుండవు. కండ్లుమూసుకొని యుండును. వారము రోజులలో వెంట్రుకలు పెరుగనారంభించును. ఎలుకపిల్లలు 4, 5 వారములకు తల్లిని అనుసరించును. 40 నుండి 60 రోజుల వయస్సు వచ్చిన ఎలుకలు సంతానోత్పత్తికి సిద్ధమగును. ఆడ ఎలుక 4 నుండి 5 రోజులవరకు ఎదతో నుండి మగ ఎలుకలను ఆకర్షించును. సంవత్సరమునకు 4 నుండి 6 ఈతలు పెట్టును. ఆడఎలుక ఈనిన ఒకటి, రెండురోజులలో సంతానోత్పత్తికై మగ ఎలుకతో కలియుటకు సిద్ధమగును. ఎలుకయొక్క మొత్తం జీవితము 12 నుండి 18 నెలలు.

ఎలుకల శక్తి సామర్థ్యములు

ఎలుకలు 30 నుండి 100 అడుగుల ప్రాంతములో తిరుగుచుండును. ఇవి భూమిలో 4 అడుగుల లోతువరకు కన్నం వేయగలుగుతాయి. ఇవి 50 అడుగుల ఎత్తునుండి క్రింద పడినా దెబ్బతగలకుండా, దాపకుండా బ్రతికి బయటపడగలవు. గజం ఎత్తువరకు ఎగిరి దూకగలుగుతాయి. సమతలంపై 4 అడుగులు దూరం దూకగలవు. ½ అంగుళం సందుదొరికినా దూరిపోగలవు. సుమారు 15 అడుగుల ఎత్తునుండి దూకేటప్పుడు 8 అడుగుల దూరంవరకు దూకగలుగుతవి. గోడలపైన, వైర్లపైన, చెట్లపైన, పైపులపైన ప్రాకగలవు. నీళ్ళలో అరమైలు వరకు ఈదగలవు. ఇటుక గోడలకు, అల్యూమినియం రేకులకు కూడ కన్నాలు వేయగలవు. ప్రతికన్నమునకు 4 నుండి 5 వరకు బయటికి పోవు మార్గములుండును. పాములయందు ఉండు ఎలుకలకు కన్నములో ఉండుటకు, నిద్రపోవుటకు, సంతానోత్పత్తికి, ఆహార పదార్థముల నిల్వకు వేర్వేరు గదులు ఏర్పరచుకొనును. ఎలుకలు ఆహార పదార్థములను తినేముందుగా వాటికి తగిన సురక్షిత ప్రాంతమైన కన్నములలోకి తరలించుకొని పోవును. ఇవి తమకు అవసరమయ్యేదానికంటే చాలా ఎక్కువ మోతాదులలో దాచుకొనును. ఎలుకలు సహజముగ రంగులను గుర్తించలేవు. కాని పదార్థముయొక్క వాసనను, రుచిని, స్పర్శనుబట్టి తినుటకు అనువైన పదార్థము అవునో కాదో గుర్తించును. ఎలుకలు ముక్కువద్దనున్న మీసముల స్పర్శసహాయముతో తిరుగు దారములను గుర్తించును. ఎలుక వాసనను గుర్తించుటలో అతిశక్తివంతమైనది. ఆడ, మగ తేడాలను కూడ వాసననుబట్టి గుర్తించును.

శ్రీ జి. వెంకటరావు
(వరి పరిశోధనాస్థానం – నెల్లూరు)

ఎలుకలు మానవులకు ముఖ్యవిరోధులు

ఎలుకలు నివసించే ప్రాంతమునుబట్టి, అవి తినే ఆహారమునుబట్టి, వాటియొక్క శరీర నిర్మాణమునుబట్టి ఎలుకలను వివిధ జాతులుగా విభజించవచ్చును. పొలములో తిరిగేవి అడవుల్లో తిరిగేవి, ఇళ్లలో తిరిగేవి, అన్నీ ఎలుకలే అయినప్పటికీ వాటి శరీర పరిమాణములోను, రంగులోను, తోకల నిడివిలోను భేదముండును. ఒక ప్రాంతములో ఎలుకలు జనాభా ఎక్కువ అయినయెడల, బలమైన ఎలుకలు బలహీనమైన వాటిని, చిన్న ఎలుకలను తరిమివేయును. బలహీనమైన ఎలుకలు గత్యంతరము లేక వేరొక చోటికి తరలిపోవును. లభ్యమగు ఆహారపదార్థములు, నీరు, వాతావరణము ప్రాంతమునుబట్టి ఎలుకల జనాభా ఆధారపడి యుండును. ప్రతిసంవత్సరము ఎలుకలవలన 26 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యములు నష్టమగుచున్నట్లు అంచనా వేయబడినది. సగటున ప్రతిఎలుక రోజుకు 24 గ్రాముల ఆహారపదార్థములను తినును. అనగా సంవత్సరమునకు ప్రతి ఎలుక 10 కిలో గ్రాముల ఆహారపదార్థములను తినును. సగటున 6 ఎలుకలు తిను ఆహారము ఒక మనిషి తిను ఆహారమునకు సమానము. ఇది ఆహారమును తినుటయేగాక, మిగిలిన ఆహారపదార్థములను, ధాన్యములను వెంట్రుకలతో కలిపి మరియు మలమూత్రములు వాటిపై విసర్జించుటవలన, అనేక తిరుగకూడని ప్రదేశములందు తిరిగి ఆ కాళ్ళతో, నోటితో, శరీరముతో, మిగిలిన ధాన్యముపై తిరుగుటవలన అంటువ్యాధులు వాటిద్వారా మిగిలిన ధాన్యమునకు, ఆహారపదార్థములకు తగిలి, అవి భుజించిన మనుష్యులకు తగులును. ఈ విధముగా అంటుకొనుచున్న నీటిని త్రాగుటవలనకూడ వ్యాధులు మనుష్యులకు వ్యాపించును. వీటిద్వారా వ్యాపించు తెగుళ్ళలో ముఖ్యమైనది ప్లేగు. ఇది పాశ్చురెల్లా పెస్టిస్ అనెడి బాక్టీరియా వల్ల వచ్చును. టైఫస్ ఫీవర్ (రికెట్సియే టైఫీ అనెడి దానివల్ల కలుగును) మనుష్యులకు ఎలుకలవల్ల కలుగును. ఎలుకలలో సామాన్యముగా ఉండు లెప్టోస్పైరేలను బ్యాక్టీరియా వాటియొక్క మూత్రము ద్వారాను, అవి ముట్టుకున్న నీటిద్వారాను మనుష్యులకు సోకి జ్వరము, విరోచనములు కలగజేయును. కొన్ని ఎలుకలలో సూక్ష్మజీవులు ఉన్నప్పటికి వాటికి ఏవిధమైన

—కొరవ 10వ పేజీలో

మన రైతులకు ఏకైక ఆశాకిరణం

దేశానికి వెన్నెముక అయిన రైతులోకానికి వరప్రసాదం వంటివి సహకార సంఘాలు, సహకార రంగ ప్రగతిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఘనమైన విజయాలు సాధించింది. రైతుబిడ్డలకు పరపతి లభింపజేయడానికి గత రెండు దశాబ్దాలలో అనేక చర్యలు తీసుకున్నారు.

ఈ యిరవై సంవత్సరాలలో స్వల్పకాలిక, మధ్య కాలిక రుణాలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. 1955-56, 1964-65 మధ్యకాలంలోని దశాబ్దంలో సహకార రుణాల మొత్తం రు. 189.98 కోట్లుకాగా, 1965-66, 1974-75 మధ్య దశాబ్దంలో యీ రుణాల మొత్తం రు. 412.40 కోట్లకు పెరిగింది.

రుణాలు యిచ్చే విషయంలో ప్రాథమిక వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకులు ఉదార విధానాలను అమలుచేస్తున్నాయి. దీని ఫలితంగా ప్రాథమిక వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకుల ద్వారా రైతులకు అందజేసిన రుణాలు మొదటి మూడు ప్రణాళికలలో ఎన్నోరెట్లు అధికం అయ్యాయి. మొదటి ప్రణాళికా కాలంలో రు. 256.02 కోట్లు వున్న యీ మొత్తం, రెండవ ప్రణాళిక కాలంలో రు. 477.85 కోట్లకు, మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో రు. 3746.18 కోట్లకు పెరిగింది. ఐదవ ప్రణాళిక రెండవ సంవత్సరం 1975-76 లోనే యీ మొత్తం రు. 2728.60 కోట్లకు పెరిగింది. 1974-75లో యీ మొత్తం రు. 1886.16 కోట్లు మాత్రమే వుండేది.

మన రాష్ట్రం వ్యవసాయిక ఆర్థిక వ్యవస్థలో మార్కెట్ సంఘాలు కీలకపాత్ర వహిస్తున్నాయి. 1956 జూన్ నెలలో మనరాష్ట్రంలో 148 ప్రాథమిక మార్కెట్ సంఘాలు పనిచేస్తూ వుండేవి. వాటి వాటా ధనం రు. 26.61 లక్షలు వుండేది. 1976 జూన్ నాటికి యీ సంఘాల సంఖ్య 265కు పెరిగింది. వీటి వాటా ధనంకూడా రు. 269.22 లక్షలకు పెరిగింది. ఇదీ గత 20 సంవత్సరాలలో యీ రంగంలో జరిగిన గణనీయమైన అభివృద్ధి.

డైరెక్టరు, సమాచార, పౌరసంబంధశాఖ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు.

24/76-77

అరెస్టుల పరంపర!

[illegible] చక్రవర్తి చిత్రపటాన్ని నెల్లూరు పురవీధుల్లో 300 మంది ఊరేగించినారన్న వార్త గతవారం చదివారు. మరుసటి నెలలోనే ఎల్లాయపాళెంలో గాంధీజీ చిత్రాన్ని ఉత్సవంచేసినవార్త 13-7-1930 'జమీందారీరైతు'లో యిట్లా వచ్చింది —

"గాంధిపట ఉత్సవమునకుగా అరెస్టులు - యల్లాయపాళెంలో 13 అరెస్టులు—

"యల్లాయపాళెములో 11 తేది సాయంకాలము గాంధిపటమునకు పెద్ద ఉత్సవమును గావించుచుండ పోలీసువారువచ్చి 12 మందిని అరెస్టుచేసి పటము మొదలగు వాటిని స్వాధీనపరచుకొని పోయిరి. అరెస్టు అయినవారు – నవ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి, కాకు రామిరెడ్డి, కట్టా అయ్యపరెడ్డి, మందిపాటి శంకరరెడ్డి, పెనుమల్లి రమణారెడ్డి, మేడా పట్టాభిరామిరెడ్డి, మునుకూరు ఆదినారాయణరెడ్డి, అనసాశ లక్ష్మీనరసారెడ్డి, పూండ్ల ఆదిశేషారెడ్డి, ఏకొల్లు రాఘవరెడ్డి, వట్టా సుబ్బరామరెడ్డి, ఇక్కుల చిన్నయ్య."

"నెల్లూరు కాంగ్రెసు సంఘము అక్రమము - మద్రాసు ప్రభుత్వము వారి ఆజ్ఞ - ఇతర శిక్షలు – 300 మంది చెరకు పోవుట" - అనే శీర్షికక్రింద ఆ సంచికలోనే మరికొన్ని వార్తా ఖండికలు —

"ఇతరజిల్లాల కాంగ్రెసు సంఘములతోపాటు నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము, వార్ కౌన్సిలు అక్రమ సంఘములని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

"నెల్లూరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి శిక్ష - నెల్లూరుజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు కొట్టపోలు సుబ్బరామిరెడ్డికి 3 నెలల శిక్ష విధింపబడినది. శ్రీ కోలను దశరథరామయ్య అను వారలకున్ను 2 ఏండ్ల బోర్స్టలు స్కూలుకు పంపిరి.

"మొదట అరెస్టుచేసి వదలిన మదనూరు వారిని 6 గురిని మరల అరెస్టుచేసి

"జమీందారీ రైతు"
తొలి సంపుటాలలో...

చెరి 6 నెలల శిక్షను విధించిరి. నెల్లూరు వెంకయ్య అను బాలుని అరెస్టుచేసి వదలివేసిరి.

"హనుమారెడ్డిగారను ఒక మోటారు వ్యంతదారుని, కూనుటూరు పద్మనాభయ్యను మరల అరెస్టుచేసి జామీనుపై వదలివేసిరి.

"ఉదయగిరి యందు కొందరికిశిక్షలు విధింపబడినవి. ఇప్పటికి ఈ మండలమున 300 పైన చెరకు పోయియున్నారు."

ఆదే సంచికలో మరికొన్ని అరెస్టు వార్తలు చూడండి —

"నెల్లూరు వాలంటీర్లకు శిక్షలు - పొట్టపూడి వాలంటీర్లు పుష్పలపల్లి సుందరరామ

—కొరవ 10వ పేజీలో

అల్లూరు వాద భూములకు మురుగునీటి సౌకర్యం— 26 లక్షలు మంజూరు!

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. ఆర్. శంకరన్ 7, 8 తేదులలో జిల్లాలో సంచరించినప్పుడు, కొన్ని యానాది కాలనీలను పరిశీలించారు. వృత్తి పనులు జారీచేశారు. రాష్ట్ర ఆదిమజాతి సేవాసంఘ అధ్యక్షుడు శ్రీ పొ. వర్తి వీరయ్య శంకరన్‌గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నారు. శంకరన్‌గారికి యానాదిజాతులవారంటే ప్రత్యేక అభిమానం; మన వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారంటే గురుభావం వున్నాయి. అందువల్ల సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా సహాయం చేస్తుంటారు.

పర్యేక్షణలో నుండి ఈదగాలి వరకు చిన్నకాల్వ త్రవ్వించి, అక్కడనుండి పంపుసెట్ల ద్వారా ఈదగాలి సంఘం భూములకు పారుదల వసతి కల్పిస్తారట. ఈ సంఘంలో యిప్పటికే బావులుగాక, వ్యవసాయానికి కూడా బావులు త్రవ్విస్తారట.

పెనుబర్తి యానాది సంఘానికి కలివెలపాళెం నీటి ట్యాంకు నుండి కాలువలు వేయిస్తారట.

తరణివాయి సంఘం భూములకు మురుగునీటి సౌకర్యం కల్పించబడుతుందట.

పై మూడూ కాక, పరాకముఖ్యమైంది, అల్లూరువాద మురుగునీటి సౌకర్యానికి రూ. 26,03,700లు మంజూరు కావడం. మూడు యానాది కాలనీలకు సంబంధించి నాలుగువేలఎకరాలు ఈవాదలో వున్నాయి. కాలనీ వాసులకే కాకుండా, రైతులకు సంబంధించిన భూములుకూడా వున్నాయి. ఈ వాదభూముల్లో మురుగునీరు పోక, పైర ప్రతి ఏడూ మురిగిపోతున్నది. ఈ స్కీము అమలుజరిగితే అల్లూరువాద దివ్యమైన క్షేత్రంగా రూపొందగలదు.

కొండపూడి, సిద్ధీపురం, అనికేపల్లి, ఈటుకూరు, బిట్రగుంట సంఘాల సమస్యలు ఈసారి వచ్చినపుడు తీర్చగలమని శ్రీ శంకరన్ చెప్పారట. పై కాలనీల వాసులు శంకరన్‌కంటే ముందు రాఘవయ్యగారికి వందనాలు చెప్పాలి

మాటకచేరి

★ మరొక 'మాటకచేరి'!
★ 'విరసం'లో మార్పు!

దీన్ని ఏ పేరుతో పిలవాలో, ఏ 'వరసం' క్రింద జమకట్టాలో కొత్తగా ఒక్కటి కావడంలేదంటే నమ్మండి. చౌర్యం అందామా—అని పొరబాటు అండి యజ పీనల్‌కోడ్ క్రింద నేరముగా శిక్షార్హముగనుక పెద్దమాటే అవుతుంది. పోనీ, 'కాపీ' అందామంటేనా—అది పిల్లగాడుల వల్ల, విద్యార్థుల అన్నమాట గనుక పెద్దవారికామాట వాడగూడదు దరాయింపు, శేక దౌర్జన్యం, శేక దురాక్రమణ వగైరా 'ద'కారాలను దట్టిద్దామా అంటే, అవి దుర్మార్గులకు దుష్టులకే గాని మర్యాదస్తులకు పెద్దమనుషులకు ఉపయోగించకూడదాయె. మరింక దీనిపేరేమిటో అర్థమయ్యేటుగా తెలుసుకొనగోరువారు కత్తిగాను తపాలా బిళ్లలు ఖర్చుచేసి 'ఆంధ్రజ్యోతి' వారిని అడగడ ఒక్కటే తరుణోపాయం.

సరే, ఈలోగా అసలు సంగతేమిటంటే— ఒకవిధంగా రొటీనా సిల్లీ వ్యవహారమేననుకోండి, ఇదా వినండి— 'మాటకచేరి' అనే ఈ శీర్షికను ఇటీవల 'ఆంధ్రజ్యోతి' సచిత్రవారపత్రిక మహాశయులు అలాగ్గా తన్నుకుపోయారు. సదరు వారపత్రికలో 'మాటకచేరి' అనే పేరుతో అతి త్వరలో ఒక సరికొత్తశీర్షిక ప్రారంభించేస్తున్నామహో— అన్న ప్రకటనను నాలుగైదువారాలక్రితం కాబోలు ఒకానొక పాఠక మిత్రుడు ఈ కాలమిస్టుకు చూపించాడు. తర్వాత నాటప్రకారం ఆ పత్రికలో 'మాటకచేరి' ప్రారంభించబడింది.

ఒక్కోసారి రచయితలు కందూరి పల్లనో, కక్కుర్తి కొద్దినో, లేదా కేవలం పొరబాటునో, ఒకే రచనను రెండుమూడు పత్రికలకు—తపాలాబిళ్ళలు ఖర్చుచేసి—పంపించడం అప్పుడప్పుడూ జరుగుతుంటుంది. ఒకోసారి - చేతివాటం తీరక - రకరకాల కలంపేర్లు ధరించినవారై బహుపాత్రాభినయం చేయడంకూడా పత్రికాలోకంలో కద్దు. కానీ ఒక పత్రికలో ఒక కాలమిస్టు నిర్వహిస్తున్న శీర్షికను మరొక పత్రికలో మరొక రచయిత ప్రారంభించడమన్నది బహుశా పత్రికారంగంలో ఇదివరకెప్పుడూ జరిగివుండదేమో! ఇక ముందుకూడా జరక్కుండుగాక!

'జమీన్‌రైతు'లో 'మాటకచేరి' నిన్నమొన్నటిది కాదు. హెచ్చుతక్కువలున్నా నిర్విఘ్నంగా నిర్వహింపబడుతున్న శీర్షిక ఇది. ఒక్కో వారం స్థలాభావంవల్లనో, కాలమిస్టు బద్ధకంవల్లనో, మరేయితర 'అనివార్య కారణాల' వల్లనో రాకపోతే పోయిందిగాని, ముప్ఫయిమూడేళ్లుగా వారపత్రికల్లో దాదాపుగా నిర్వహింపబడుతున్న 'కాలమ్స్'లో దీన్ని కూడా ఒకటిగా లెక్కగట్టవచ్చు. అంతకంటే జాస్తిగా చెప్తే స్వోత్కర్ష అవుతుందేమో! పైగా 'మాటకచేరి' అనే పేరు ఇంతకుముందు ఏ పత్రికలోనూ ఏ శీర్షికకూ వాడిన దాఖలాలేవు. కాబట్టి 'మాటకచేరి' అనే మాటపైన 'జమీన్‌రైతు'కు

"గోవి"

—గిరీశంగారన్నట్లు ఈ టర్మంతా హక్కు ఎస్టాబ్లిష్ అయిపోయివుంది.

పోనీండి; 'జమీన్‌రైతు'నే మారుమూల జిల్లా పత్రికలో నిర్వహింపబడే 'మాటకచేరి'నే అష్టగాళ్ చోటాశీర్షిక, 'ఆంధ్రజ్యోతి'నే అఖండ అఖిలాంధ్ర సామాన్య వారపత్రికాగాజయుక ల్లోపడ లేదని సరిపెట్టుకుందామన్నా అదీ కుదరడంలేదు. రెండువారాలక్రితం వచ్చిన మే 20 తేదీనాటి 'ఆంధ్రజ్యోతి'లో ఆ 'మాటకచేరి'లోనే 'జమీన్‌రైతు' ఉగాది సంచికనుగూర్చి రెండు మంచిమాటలు రాశారు. "నెల్లూరుజిల్లావారు ఏరికోరి ఎక్కువమంది ఎంతో అభిమానంతో చదువుతున్న 'జమీన్‌రైతు' పత్రిక తప్పక చెప్పుకుంటారు. అది నెల్లూరుజిల్లావారికి దూపిరి జిల్లాపత్రికలలో నలభైఏడేళ్ల చరిత్ర కలిగిన పత్రికలు ఎన్నోలేవు నెల్లూరుజిల్లా ప్రాంతీయుపత్రికే ఈ పత్రికకుమాలిక ప్రాతిపదిక" —అని రాశారు. దీని అర్థం 'జమీన్‌రైతు' అనే పత్రిక 'ఆంధ్రజ్యోతి'లోని 'మాటకచేరి' కాలమిస్టుకు బాగా పరిచయం ఉందనేకదా? కాబట్టి 'మాటకచేరి'ని తస్కరించడం — తస్కరించడం అన్నానా?— తెలియక చేసిందికాదని దీన్నిబట్టి స్పష్టమవుతూంది

—తరువాయి 12వ పేజీలో

జిల్లావార్తలు

కావలి వార్తలు

కావలి ఎ.బి.ఎం. హైస్కూల్లో 6వతరగతి చదువుతున్న ఆసాధశరణాలయం బాలుడు జాన్ వెస్లీ (11) 12తేదీ మధ్యాహ్నం తినుబండారం కొనుక్కోడానికి ఉదయగిరి రోడ్డు దాటుతుండగా కావలి-వింజమూరు బస్సుకొట్టివేసింది. ఆ బాలుడిది బాపట్ల. తల్లిలేదు, తండ్రి కుష్ఠురోగి.

, , ,

16తేదీ సాయంత్రం వడ్డాలుపాడు వద్ద సైకిల్‌లో ట్రంక్‌రోడ్డుమీద వస్తున్న భీమవరపు మాలకొండయ్యను ఆర్.టి.సి. బస్సు వెనుకనేవచ్చి గుద్దగా, అతను అక్కడికక్కడే మరణించాడు. అతనిది చెంచునాయుడు గ్రామము; భార్య, నల్గురుపిల్లలు ఉన్నారు.

, , ,

కావలి తుంబళ్ళగుంటవీధిలోని రామకృష్ణయ్య అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూలు గొడవల్లో పడింది. స్కూల్లో 17మంది ఉపాధ్యాయులున్నారు. వీరికి రెండునెలలనుండి జీతాలివ్వలేదట. తక్కువచెల్లించి ఎక్కువ మొత్తానికి రశీదులు తీసుకుంటారట. ఇటీవ అద్దెకింద ఆరేడురూపాయలు వసూలు చేస్తుంటారట. కడుపుమండిన ఉపాధ్యాయులు విద్యాశాఖకు మొరపెట్టుకోగా, గతి షెడ్ ఇన్‌స్పెక్టరువచ్చి విచారణజరిపి, ఉపాధ్యాయులనుంచి స్టేట్‌మెంట్లు తీసుకొనిపోయారట. దాంతో మేనేజిమెంటు టీచర్లను బెదిరిస్తున్నదట. అసలు యిలాంటి ప్రయివేట్ స్కూళ్ళను ఎందుకు అనుమతించాలి?

, , ,

ఎం. ఎల్. సి. శ్రీ ఎం. మాధవరావు కుమార్తె నళిని; తెనాలి—రాధాకృష్ణమూర్తికి 12 తేదీ విశ్వోదయ గరల్స్ హాస్టల్‌లో వివాహం జరిగింది. ఇది సంస్కరణ వివాహం. వరుడు బ్రాహ్మణ కులస్థుడైనందువల్ల యజ్ఞోపవీతధారణ, బ్రాహ్మణ పౌరోహిత్యం యిత్యాది శాస్త్ర పద్ధతులు అనుసరించబడ్డాయి. వర్ణాంతర వివాహమైన కారణంగా పెద్దలుచాలామంది పెద్దలు వచ్చారు; ఆశీర్వదించారు

6 వ తరగతి పరీక్ష

6 వ తరగతి ప్రవేశ పరీక్షలు జిల్లాలోని అన్ని హైస్కూళ్ళు, అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూళ్ళలో మే 21, 22 తేదులలో జరుగుతాయి. ప్రవేశరుసుం మూడు రూపాయలు.

ఉదయగిరి మార్కెట్ కమిటి

ఉదయగిరి మార్కెట్ కమిటీ అధ్యక్షుడుగా పల్లవోలు వెంకట సుబ్బారామరెడ్డి (లక్ష్మీపురం), ఉపాధ్యక్షుడుగా నగిపోగు పిచ్చయ్య (జలదేవి) 12 తేదీ ఎన్నికోబడ్డారు.

గూడూరు వార్తలు

15 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో విస్తృత మంచినీటిపథకం త్వరలో అమలు జరపబోతున్నట్లు గుంటూరు పబ్లిక్ హెల్త్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ వి. శ్రీనివాసులు చెప్పారు. ఈ స్కీము చీఫ్ ఇంజనీరు, ప్రభుత్వామోదాలు పొందవలసి వుందట. అంటే మూగోడు అబ్బన్న కాలానికి అమలు జరుగుతుందన్నమాట! ప్రభుత్వం కాని, ప్రభుత్వాధికారులు కాని చేసేపనులు ఎంత బుద్ధితక్కువగా వుంటాయో దీనిని బట్టి తెలుస్తుంది. నీటికరవు గూడూరుకు ఈయేడు కొత్తగాదు, ప్రతి సంవత్సరం వేపుకతింటున్న సమస్యే! నీటికొరత ఎక్కువేది, నీళ్ళకోసం ప్రజలు అల్లాడేది వేసవిలో. అటువంటిది వేసవి దాటిపోతున్న సమయంలో విస్తృత పథకాన్ని గూర్చి ఆలోచిస్తున్నారంటే ఏమనుకోవాలి? ఏ ఆమోదమూ లేకుండా ఈ స్కీము అమలు జరిగేదెప్పటికి? పబ్లిక్ హెల్తుశాఖే కాదు; అన్నిశాఖలలా యింతే. రోడ్లశాఖవాళ్ళు ఎండాకాలమంతా గమ్మునుంటారు; వర్షాకాలం ప్రారంభమయ్యేటప్పుడు రోడ్లు వంతెనలు పగలగొట్టి కూర్చుంటారు! ఈ పద్ధతి మారేదెట్లో, ఎప్పుడో?

ఈవిస్తృత మంచినీటిపథకంవల్ల యిప్పుడున్న 5 లక్షల గాలన్లుగాక, అదనంగా మరో 5లక్షల గాలన్ల సరఫరా వుంటుందట. 50వేల జనాభాకు నీరు దండిగా సరిపోతుందట. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీని

—తరువాయి 12వ పేజీలో

అభ్యుదయ కళాసమితి
(రిజిష్టరు 9/76)
పొదలకూరు - రాపూరు తాలూకా

ఆటల పోటీలు

పై కళాసమితి ఆధ్వర్యమున నెల్లూరు జిల్లాస్థాయిలో జూన్ 10, 11, 12 తేదులలో ఈ క్రింద తెలిపిన ఆటలలో పోటీలు నిర్వహింపబడును. ప్రవేశము కోరువారు తమ ఎంట్రీలను జూన్ 2 వ తేదిలోగా ఈ క్రిందివారికి పంపవలెను. క్రీడాకారులకు లాడ్జింగ్ వసతి కల్పించబడును.

నిర్వహించు ఆటలపోటీలు:—

1) కబాడి (7)	ప్రవేశ రుసుము:	రూ. 7 లు
2) వాలీబాల్ (6)	,,	రూ. 6 లు
3) బాల్ బ్యాడ్‌మింటన్ (5)	,,	రూ. 5 లు

ప్రథమ బహుమతి: రూ. 216 లు, ద్వితీయ బహుమతి: రూ. 116 లు

జిల్లాస్థాయిలో జరుగు ఈ పోటీలలో క్రీడాకారులెల్లరు పాల్గొని జయప్రదమొనర్ప ప్రార్థన. ప్రతిఆటకు ప్రథమ ద్వితీయ బహుమతులు కలవు.

పామూరు కృష్ణయ్య, ప్రెసిడెంటు.
కె. రమణయ్య, సెక్రెటరి.

టెండరు నోటీసు

ఈటుకూరు గ్రామపంచాయితీకి 1977-78 సంవత్సరమునకు యీ క్రింది అంశములు సప్లయిచేయుటకుగాను సదరు అంశములకెదురుగా చూపబడిన ధరవత్తుసొమ్ము చెల్లించినవారివద్దనుండి 8-6-77 తేదీన సాయంకాలం 3 గంటలలోగా యీ క్రింద సంతకముచేసినవారిచే సీలువేయబడిన టెండర్లు తీసుకొనబడును. ఇతర వివరములు పంచాయితీ ఆఫీసునందు పనిచేయువేళల యందు తెలుసుకొనవచ్చును.

నెం.	సప్లయిచేయవలసిన వస్తువుల వివరములు	ధరావత్తు
1)	పబ్లిక్ హెల్తు సామానులు అనగా ఫినాయిలు, బ్లీచింగ్ పౌడరు వగైరా	రూ. 25 లు
2)	నీటి వినుద్ధీనములకు కావలసిన ప్యూజు బల్బులు 4' మరియు 2' ట్యూబులైట్లు, చోకులు, స్టార్టర్లు హోల్డర్లు, వైర్లు మొదలగునవి సప్లయిచేయుట	రూ. 25 లు
3)	స్టేషనరీ సామాన్లు సప్లయిచేయుట	రూ. 25 లు
4)	సున్నము సప్లయిచేయుట	రూ. 5 లు

పి. రామసుబ్బారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, ఈటుకూరు గ్రామపంచాయితీ.

నెల్లూరు నలుమూలల్లో
విమర్శకుడు

రామానాయుడు జయంతి

'జమీన్ రైతు' స్థాపక సంపాదకుడు స్వర్గీయ నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు జయంతి జూన్ 4వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు నెల్లూరు టవున్‌హాలులో జరుగును. శాసనసభ స్పీకరు శ్రీ రేబాల దశరథరామారెడ్డి అధ్యక్షత వహిస్తారు. పిల్లల పత్రికకు ఆదిపురుషుడు, 'బాల' సంపాదకుడు శ్రీ న్యాయపతి రాఘవరావు జర్నలిజంమీద వుపన్యసించి రామానాయుడు అవార్డును స్వీకరిస్తారు. జమీన్ రైతోద్యమంలోను, స్వాతంత్ర్యోద్యమంలోను ఎన్నో యిడుములకు గురియైన శ్రీ బీర్ల గురునాథం వుపన్యసిస్తారు.

'జమీన్ రైతు' పాఠకులకు, అభిమానులకు ఇదే మా తొలి ఆహ్వానం.

'నిప్పో' పరిష్కారం

రెండేళ్ళక్రితం తొలగించబడిన 17 మంది ఉద్యోగులను తిరిగి చేర్చుకోవాలని ఏప్రెల్ 25 తేదీ ప్రారంభమైన రిలే నిరాహారదీక్ష, 11 తేదీ ప్రారంభమైన శ్రీ ఎం. పట్టాభిరామరెడ్డి ఆమరణ నిరాహారదీక్షల ఆందోళన 15 తేదీ పరిష్కారమైంది. ఇన్ని రోజులపాటు ఆందోళనసాగినా ఎటువంటి దుస్సంఘటనలేకుండా, ఇరువురికి గౌరవప్రదంగా పరిష్కారం రావడం సంతోషించదగిన విషయం.

ఈ సమస్యను మధ్యవర్తి పరిష్కారానికి వదిలే విషయమై ధర్నించడానికి నెల్లూరు వచ్చిన మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ పి. ఓబులరెడ్డి; కలెక్టరు అర్జునరావు, ఎస్.పి. జస్పాల్ సింగ్, ఎం.పి. బెజవాడ పాపిరెడ్డి జనతానాయకుడు వి. సి. కొండయ్య ప్రభృతుల ప్రమేయంతో, సలహాతో పట్టుదల వదలి సుహృద్భావంగా ఈ సమస్యాపరిష్కారానికి సమ్మతించారు. ఈ పరిష్కారాన్ననుసరించి డిస్మిస్ చేయబడిన 4 గురు, రిట్రెంచ్ చేయబడిన 4 గురు వుద్యోగంలోకి తీసుకోబడతారు. వీరు తొలగింపబడి నప్పటినుండి సర్వీసులో వున్నట్లే భావింపబడతారు. డిస్మిస్‌కాబడిన వారికి ఒకనెల, రిట్రెంచ్ చేయబడినవారికి రెండు నెలల జీతం యివ్వబడుతుంది. 15 తేది హోటలబడిక విరమణం, 16 తేదీ ఆ ఎనిమిదిమంది ఫ్యాక్టరీకి పోవడం, వారికి మేనేజ్‌మెంట్ స్వాగతం చెప్పి ఈ సుహృద్భావానికి భంగంకలేకుండా నడచుకోవాలని కోరడం జరిగిపోయింది.

సామరస్యా పరిష్కారానికి అంగీకరించడంలో ఓబులరెడ్డిగారు ఎంతో పెద్దతనం ప్రదర్శించారని చెప్పాలి. రెండేళ్ల తర్వాత ఉద్యోగం పొందినవారెవరిమందిగాని, తక్కినవారుగాని అటువంటి పరిస్థితులకు పక్షిరానీయకుండడం అవసరం. ఏనాడైనా క్రింద మీదవర్గా మేనేజిమెంటు—వర్కర్లు పరస్పరావగాహనతో స్నేహసుహృద్భావాలతో, గౌరవాభిమానాలతో సర్దుకపోవడం ఉత్తమం. లేబర్ నాయకుల ప్రవేశం సమస్యను క్లిష్టతరం చేస్తుంది. ఈ ఆరవైరోజుల ఆందోళన విషయమే చూడండి: ఒకనాయకుడు, ఓబులరెడ్డి యిక్కడ గాడిదలచేత ఫ్యాక్టరీ మేనేజ్ చేయిస్తున్నాడని పరుషంగా మాట్లాడాడట. ఇంకొకాయన, యిక్కడ అందోళన జరుగుతుంటే ఓబులరెడ్డి ఢిల్లీలో జల్సాలో వున్నాడని అవమానకరంగా మాట్లాడాడట. ఇటువంటి దుర్భాషవల్ల ఆ నాయకులకొచ్చే నష్టమేమీలేదు; కాని వర్కర్లు గాడిదలో గుర్రాలో ఆ మేనేజ్‌మెంటు క్రింద పనిచేయాలనే సత్యాన్ని మరచిపోకూడదు.

పాపిరెడ్డిగారు చెప్పింది మంచిమాట, బాధ్యతగలమాట. ఈ సమస్యను తెగిందాకా లాగితే ఫ్యాక్టరీ మూతపడుతుంది, విస్తరణా నిలిచిపోతుంది. దానివల్ల వున్నవారి వుద్యోగాలు పోవడమేకాకుండా, కొత్తవారికికూడా అవకాశం లేకుండాపోతుంది. అందువల్ల తాను ప్రవేశించానన్నాడట శ్రీ పాపిరెడ్డి. ఏమైనా ఈ సమస్యా పరిష్కారానికి దోహదమిచ్చిన పెద్దలందరూ అభినందనీయులు.

మండుటెండలు— కరంటుబాధ

నాలుగైదురోజులనుండి ఎండలు మండిపోతున్నాయి. 24 తేది రోహిణి ప్రవేశిస్తున్నది. ఈలోగా చినుకులు పడకుంటే ఈ వేడిని భరించలేము.

ఎండసెగ చాలకపోడు, మళ్ళీ కరంటు బాధ ఎక్కువైపోయింది. ఎన్నిసార్లు పోతుందో, ఎన్నిసార్లు వస్తుందో చెప్పలేము. ఫాన్లు, లైట్లుదికాదు; పత్రికకూడా సకాలంలో పూర్తిచేయలేక పోతున్నాము. రైతులంసరే, రాత్రిం పగలంగా మార్పు కొని నానా అగచాట్లు పడుతున్నారు. కరెంటు బాధనుండి విముక్తిలేదా?

అధికారవర్గం

పొదలకూరు బి.డి.ఓ. శ్రీ పట్టాభిరామయ్య వెంకటాచలానికి; రాపూరు తాసిల్దారు శ్రీ కె. విశ్వనాథం పొదలకూరుకు; ఆత్మకూరు బి.డి.ఓ. శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు కోటకు; సెలవులోవున్న శ్రీ బి. వి. నరసింహారావు రాపూరు తాసిల్దారుగా బదిలీ అయ్యారు.

శ్రీ కె. విశ్వనాథం అనధికార్లమాటలు విని ఏ పనైనా చేసేస్తున్నారు. ఆ పద్ధతి మానుకోవడం, స్వతంత్రంగా న్యాయంగా వ్యవహరించడాన్ని నేర్చుకోవడం మంచిది.

చిన్మయానంద

నెల్లూరు చిన్మయ మిషన్ ఆధ్వర్యాన జూన్ 8 నుండి 17 తేది వరకు రోజూ సాయంత్రం 6-30 నుండి శ్రీ స్వామి చిన్మయానంద గీతోపన్యాసాలుంటాయి. 9 నుండి 17 తేది వరకు వుదయం 6 నుండి ఒక గంట సేపు కేనోపనిషత్తునుగూర్చి కూడా మాట్లాడుతారట.

బొంతరాళ్ళ దొంగతనం

రైల్వే రోడ్డులో అటుయిటు గోడలకు కట్టివున్న బొంతరాళ్ళను నిత్యం దొంగిలించుకపోతున్నారని, దానిని అరికట్టాలని యిద్దరు వ్రాస్తున్నారు. ప్రజల సొత్తును దొంగిలించేవారికి పెద్దశిక్షే అవసరమండీ!

చక్కెర ఫ్యాక్టరీ భూములు

కోవూరు చక్కెర ఫ్యాక్టరీ భూముల అక్విజిషన్ చెల్లకుండా తిరుమూరు సుబ్బారెడ్డి వగైరా అరుమంది పోతిరెడ్డిపాళెం రైతులు హైకోర్టునుండి స్టే తెచ్చుకున్నారు.

చక్కెర ఫ్యాక్టరీకి అక్వైరు చేసింది 122 ఎకరాలు. ఇందులో ఈ స్టే తెచ్చుకున్నవాళ్ళది 29 ఎకరాలట. వీళ్ళభూమి యివ్వకూడదనే వుద్దేశ్యంలేదు. ఇనాముల చట్టంలో ఒకక్లాజు వుందట—వీళ్ళుగావున్నభూమి ప్రభుత్వానికి చెందుతుందిఅని. ఈ క్లాజును ఈ భూమికి వర్తింపజేసి ఎంతెతో ధరపెట్టికొన్న ఆ రైతులకు అన్యాయం చేశారు రెవిన్యూ అధికార ప్రముఖులు. అంటే ఈ భూమికి దిల్లిగవ్వ పరిహారం రాదన్నమాట. అందువల్ల ఆ రైతులు కోర్టురక్షణకు పోయారు.

ఆ భూమిని ఆ రైతులు మాజీమానీగా కొనలేదు. రిజిస్టర్ పత్రాలున్నాయి. వాటిని చూచి అయినా రెవిన్యూ అధికార్లు పట్టాలు యిప్పించి వుండవచ్చు. అంత న్యాయంగా చేస్తే వాళ్ళు రెవిన్యూ సిబ్బంది అనిపించుకోరు; రైతులను యిట్లా ఏడిపిస్తేకాని వాళ్ళకు తృప్తి వుండదు. ఇప్పటికైనా వాళ్ళకు పట్టాలు యిప్పిస్తే, అక్షణంలోనే వాళ్ళు భూమిని ఫ్యాక్టరీకి స్వాధీనంచేస్తారు. కలెక్టరుగారు ఫ్యాక్టరీకోసమైనా రైతులకు ఆ సహాయం చేయడం అవసరం.

అక్విజిషన్ అవార్డు పాస్ అయింది 19-2-77 తేదీ అట. అందువల్ల కోర్టు స్టే రద్దుకు పిటిషన్ పెడుతున్నామని మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ కోదండరామరెడ్డి చెప్పారు. ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణ కార్యకలాపాలు ఈ నెలాఖరున ప్రారంభించబోతున్నారట. 1978 డిసెంబరు నాటికి ఫ్యాక్టరీ నుండి చక్కెర బయటకు రావాలనే పట్టుదలతో పని చేస్తున్నారు. కోదండరామరెడ్డిగారు కూడా ఆ రైతుకు సహాయపడి, పేచీ లేకుండా చేయగలరని ఆశిస్తాము.

లయన్స్ నేత్ర శిబిరం

నెల్లూరు లయన్స్‌క్లబ్ వుచిత నేత్రశిబిరానికి ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్న మంత్రి ఆనం వెంకటరెడ్డి. చిత్రంలో ఎడమవైపు లయన్స్ అధ్యక్షుడు ఎ. వి. సుబ్బారామయ్య, కుడివైపు కలెక్టరు అర్జునరావు, డాక్టర్ హెచ్చార్.

ఈశిబిరంలో డాక్టర్ దమ్మురామరెడ్డి నాయకత్వంలో 1629 మంది రోగులను పరీక్షచేసి, 210 ఆపరేషన్లు చేశారు.

జైలునుంచి పరారీ!

సూళ్లూరుపేట సబ్‌జైలునుండి ఇటీవల ముగ్గురుదొంగలు బహు చాకచక్యంగా తప్పించుక పోయారట. ముగ్గుర్నీ ఒకే గదిలో బంధించి వుంచారట; తెలతెలవారుతుండగా, సెంట్రీకానిస్టేబులు కన్నుగప్పి, అలాగ్గా జైలుతాళం ఊడదీసి, ముగ్గురూ కాలికి బుద్ధిచెప్పారట.

అంతే, ఇంతదాకా అంతుదిక్కు లేదట. ఇదిజరిగి దాదాపు రెండువారాలు దాటింది. ఆ ముగ్గురు సమరాత్ముల పేర్లు ఊర్లు ఇవి—దల్లా అంకయ్య అనే గూడూరు బిల్లకూరు వాసి, సెల్వారాజ్ అనే మద్రాసువాలా—వీళ్ళిద్దరూ సాదా ఇంటిదొంగలట; మూడవవాడు-రువ్వల బుజ్జయ్య అనే సూళ్ళూరుపేట పశుచోరుడట. వీళ్ళపై దొంగతనం నేరాలమీద కోర్టులో విచారణ జరుగుతున్నదట. ఇంతలో మరొక నేరం!

మనోహరం మరణం

కళావతి చంద్రికారాణి హత్యల్లో మొదటినేరస్థుడు, సబ్‌ఇన్స్పెక్టరు మనోహరం ఇటీవల చీరాలలో మరణించాడట. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ననుసరించి అతను జైల్లో పదేళ్ళ శిక్ష అనుభవిస్తుండినాడు. హెచ్చుతక్కువ సంవత్సరం శిక్ష అనుభవించాడు. అంతలో ఆరోగ్యం సరిగాలేక పెరోల్‌మీద విడుదలయ్యాడట విడుదలైన కొద్దిరోజులకే చనిపోయాడు.

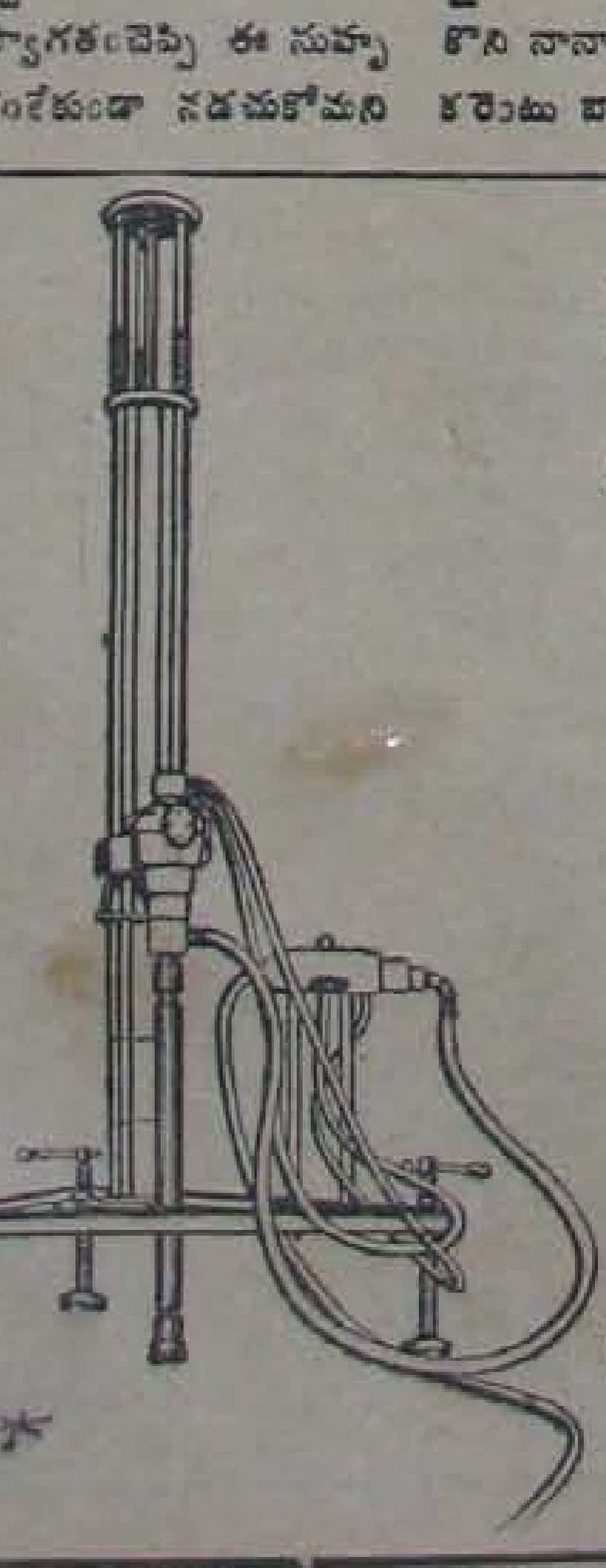
నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	వుట్టి	880-00
2508		830-00
ఐ ఆర్. 20		820-00
దొంగసంబర్లు		780-00
సజ్జలు		1100-00
జొన్నలు		960-00
రాగులు		900-00
వేరుశనగకాయ 10 కె. జి.		29-00
(,, వుట్టి రూ. 1330-00)		
వేరుశనగనూనె 10 కె. జి.		89-00

★

చందాదారులకు ఉగాది సంచికలు

జమీన్ రైతు చందాదారుల దరకు పింగళ ఉగాదిసంచికలు ప్రత్యేకముగ పంపబడినవి. అందరికి చేరియుండును. చేరనివారు దయచేసి తెలుపండి —మేనేజరు, జమీన్ రైతు.

రైతులు మంచి సహాయంపొందండి

ఎండలు ముదిరిపోయాయి. నీటి కటకట విక్రమించింది. మీకు నీరు పైననే దొరకలేదనే బాధపడకండి మా సహాయాన్ని పొందండి,

150 అడుగుల లోతువరకు మేము

150 W. D రిగ్స్‌తో 4"X5" బోర్లుదించి

మీకు నీరు తెప్పించగలము.

నేలపైగాని - బావులలోగాని - గట్టినేలపైగాని

బోర్లుదించుట మా ప్రత్యేకత.

వెంటనే కలుసుకోండి.

శ్రీ వెంకటగిరి వాటర్, రీసర్చి వర్క్సు ప్రాజెక్టు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సహకారంతో స్వయంఉపాధి పథకంక్రింద)

కూర్పువీధి - వెంకటగిరిటౌను, నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరుజిల్లా చాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రి
సంతపేట - నెల్లూరు-1

NELLORE DISTRICT CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY NELLORE, A.P.

ప్రకటన

జూన్ నెలలో మన చేంబరు తృతీయ వార్షికోత్సవము, రాబోవు మూడు సంవత్సరములకు నూతన కార్యవర్గమును ఎన్నుకొనబడును. చేంబరు సభ్యులు నెల్లూరుపట్టణములోను, జిల్లాలోని అన్ని తాలూకాలకు వచ్చుచున్నారు. కనుక మెంబర్లు ఎందరూ 77-78 సంవత్సరం చందాను వెంటనే చెల్లించ కోరిక, కొత్తగా మెంబర్లు చేరదలచుకొనువారు యీ నెలాఖరులోగా చేరకోరిక.

— యిట్లు —
బొమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం
సెక్రెటరి

మత్స్య పరిశ్రమాభివృద్ధి కృష్ణాపట్నంలో అంతర్జాతీయ నిపుణుల బృందం

అదేమి అదృష్టమో గానీ, ఈవారం మన కృష్ణాపట్నానికి ఇందుభిన్న జనం విరివిగానే వచ్చారు. చేపల మంత్రి శ్రీ దామోదరం మునుస్వామి సరే, 14 తేది హఠాత్తుగా ఊడిపడి, ఉపాధ్యాయ వర్గాల తరువాత కృష్ణాపట్నందాకా వెళ్ళివచ్చారు; స తోషం.

మంత్రిగారి రాకపోకల మాట్లాడెట్లా నెమిన్నెగానీ, అంతకన్నా ఎంతో ముఖ్యమైన అంతర్జాతీయ నిపుణుల బృందం ఒకటి 18 తేది కృష్ణాపట్నం వచ్చి వెళ్ళింది. అది శ్రీలంకలోని ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ అసోసియేషన్ (ఎఫ్. ఎ. ఒ.) కు చెందిన యునైటెడ్ నేషన్స్ ఫిషరీస్ డెవలెప్మెంట్ ప్రోగ్రాం ప్రాజెక్టువారి బృందం. దీని పని ఏమిటంటే– చేపల పరిశ్రమ ఎక్కడెక్కడ ఏయేరీతంగా అభివృద్ధిచెందడానికి ఎటువంటి అవకాశాలున్నాయో సర్వే చేయడం, సహకరించడం. ఇందులో ఇండియా, బాంగ్లాదేశ్, శ్రీలంక, పాకిస్తాన్ దేశాలకు సభ్యత్వం వుంది. కాబట్టి ఆ దేశాలలో మాత్రమే ఈ బృందం పర్యటించి సర్వేగిర్వేటకపి, సలహాలు గిలహాలు యిస్తుందట.

ఈ బృందంలో సభ్యులు ముగ్గురు– ముగ్గురూ నిపుణులే. వారు: ఎఫ్. ఎ. ఒ. ఫిషరీస్ సలహాదారు– క్లిఫోర్డ్ రాట్క్లిఫ్– ఈయన బృందనాయకుడు; సిస్టమ్స్ అనలిస్టు– జెర్రీ లైరెన్స్, సోషియాలజిస్టు– ఊల్ఫ్ హార్డ్ సన్. చిన్నతరహా మత్స్య పరిశ్రమలకు సంబంధించి వాటి స్థాపన, అభివృద్ధి మొదలు సాంకేతిక శిక్షణ, ఆర్థిక సహాయం దాకా ఈ సంస్థ అనేకవిధాలుగా సహకరిస్తుందట.

ఈ నిపుణుల బృందం ఇప్పటికి పశ్చిమ బెంగాల్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు పర్యటించి సర్వేపూర్తి చేసుకొని వచ్చిందట ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో చేస్తూంది; తర్వాత తమిళనాడు, కేరళ రాష్ట్రాలను చూస్తుందట.

మనజిల్లాలో ఈ బృందం 18 తేది కృష్ణాపట్నం, 19 తేది వైపాడు, గంగపట్నం చూచింది. కలెక్టరు శ్రీ సి. అర్జునరావు, ఫిషరీస్ డెప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ టి.సి. జాకబ్, అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు ఈ బృందంతో వుండి, వర్ప చూపు.

సర్వే అంటే ఏదో అపామాషీగా చేసేసి చక్కా వెళ్ళిపోవడంకాదు. ప్రతి అంశాన్ని శ్రద్ధగా అడిగి తెలుసుకొని, అధ్యయనంచేసి, అవగాహనకు తెచ్చుకొన్నారు. బృందనాయకుడు క్లిఫోర్డ్ రాట్క్లిఫ్ జెస్తవార్ని గుచ్చిగుచ్చి అడిగారు–వారి బ్రతుకుదెరువు ఎట్లావుంది, చేపలు ఏవిధంగా పట్టుతారు, ఒక్కొసారికి ఎన్ని చేపలుపడతాయి, ఎంతలాభంవుంటుంది... ఇట్లా అన్నిసంగతులూ అడిగి తెలుసుకున్నారు.

జెస్తవారు తమ ఈతిబాధలన్నీ చెప్పుకొన్నారు. దళార్లు, షావుకార్లు తమనోళ్ళు కొడుతున్నారని ఆవేదనతో చెప్పారు. మరి ఇటీవల జపాను కొయ్యల నెగుమతిచేసే వ్యాపారం వచ్చినతర్వాత కృష్ణాపట్నం, వైపాడుల్లో షావుకార్లు దళార్ల [illegible]వుడోపిడే! ఆ కష్టఫలితం [illegible]పాయలు పొరేస్తారు; వాళ్ళేమో వేసుకుంటారు ఆర్జిస్తారు; జెస్తవారికి– లేదా వారి సంఘాలకు – ప్రభుత్వం మెకనైజ్డ్ బోట్లు కొనియిస్తేతప్ప ఈ దోపిడి ఆగదు.

రాట్క్లిఫ్ మరొక సూచన చేశారు. ఇప్పుడున్న కెటుమెరాజా వడవలు చిన్నవి, చేపలు నిల్వచేసుకోడానికి అనువైనట్లుగాలేవు గనుక శ్రీలంకలకంటిన బోట్లను వాడడం మంచిది; అందులో చేపలు ఎక్కువగా పడ్తాయని ఆయన తెలియజేశారు. కోస్తా ప్రాంతంలో రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలు బాగా ఏర్పడితేగానీ, పట్టిన చేపల్ని పట్టి నట్టే ఎగుమతి చెయ్యలేరని అన్నారు. జెస్తవారికి ఇళ్ళు నిర్మించాలని సూచించారు. తుఫాన్లకు తట్టుకొని నిలబడే 'సైక్లోన్ ప్రూఫ్' గృహాలను కట్టించి యివ్వాలని ఆయన సలహా. వరికర్రా పత్తి గడ్డి, వెదుళ్ల, థర్మల్ స్టేషన్ దుమ్ము, కొద్దిపాటి సిమెంటుతో ఆ గుడిసెల్ని తయారుచేయవచ్చునట.

ఆ బృందం వారు అన్నారూ– మనదేశ సముద్రతీర ప్రాంతంలో చిన్న తరహా మత్స్య పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఉన్నంత అవకాశాలు దక్షిణాసియాలోని ఏ దేశానికీ లేవట. మన కృష్ణాపట్నం, వైపాడు వగైరాలనుకూడా దృష్టిలో వుంచుకొనే వారా అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. తాము సర్వే చేసిన ప్రాంతాలనుగూర్చి మన కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, అంతర్జాతీయసంస్థలకు నివేదిక లిస్తామని అన్నారు. ఇప్పటికైనా మన కృష్ణాపట్నం జాతకం మార్తుందేమో!

★

జనతా అధ్యక్షత

(మొదటిపేజీతరువ)

వ్యాపారపరిభాషలో చెప్పాలంటే గుడ్ విల్ పెంచుకున్నారు. అట్లాగేనేడు 'సిండికేట్' వారికీకూడా కలిగింది. మహాత్మా జె. పి. దానికి 'జనతాపార్టీ'గా నామకరణంకూడా చేశారు.

కిసాన్ మజ్దూర్ ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ అని ఒకపార్టీ రెండుదశాబ్దాలక్రిందట అవతరించింది. అందులో నాయకులు బహువు ఎక్కువయిపోయి తాడుతెగి చివరికి ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీగా మిగిలిపోయింది. పత్రీ ముక్కలయి ప్రజలనుండి సోషలిస్టులు వేరయేనేది ఇంకొకకథ.

పదవుల పంపిణీవరకు తగాదా రకుండా అనాటి శ్రీకృష్ణునివలె జె. పి. అవగలిగారు, మళ్లీ మతిహారక మునుపే మూడు ముక్కలవడితే చాలునని మే 1న అందరూ ఏకమై ఐక్యం అయిపోయారు.

ఇంత తొందరపడడానికి 9 రాష్ట్రాలలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు సమీపించడం ఇంకో కారణం. చంద్రశేఖర్కు మొరార్జీ నాయకత్వ పట్టాభిషేకం చేశారు. ఇటు కాంగ్రెసుకుకూడా కొత్త అధ్యక్షుడుగా బ్రహ్మానందరెడ్డి వచ్చారు.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలున్నచోట జనతారాష్ట్ర సంఘాలు ఏర్పాటు అత్యావసరం అనేది నిర్వివాదం. జనతా అధ్యక్షుడు ఈ కార్యక్రమంలో నిమగ్నుడైఉండగా ఆయనకు కొత్తనొప్పులు ఎదురయ్యాయి.

జనతాలో సగంమంది ఏదో ఒక స్టేజిలో కాంగ్రెసువారే! కాకపోతే హెచ్చుమంది గత దశాబ్దంలో కాంగ్రెసు నుండి వైదొలగినవారే. హరిజన క్రైస్తవులు, శ్రీవైష్ణవ క్రైస్తవులు, బ్రాహ్మణ క్రైస్తవులు వగైరాలలాగే కాంగ్రెసు జనతా, స్వతంత్ర జనతా, జనసంఘం జనతా, సోషలిస్టుజనతా అన్నేవర్గవిభేదాలు కనపడ్తాయి. అందులో కొత్తగా మతం పుచ్చుకొన్నవారు కొందరు.

ఈ తలకాయనొప్పితో బాధపడుతున్న చంద్రశేఖర్కు ఆంధ్రప్రదేశ్ జనతాశాఖ ఏర్పరచడంతో బావ్యం దోషంగా కనపడలేదు.

ఢిల్లీలో కొందరు మకాం పెట్టారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యాభిషేకానికి ఎవరి హక్కులు వాళ్ళు వాదించుకుంటున్నారు. ఎన్నికలకుముందు రాష్ట్రసంఘానికి శ్రీ తెన్నేటిని అధ్యక్షుడుగా సంజీవరెడ్డి నామినేటుచేశారు. కాని అది ఏమయిందో? మాజీ పార్లమెంటు సభ్యురాలు లక్ష్మీకాంతమ్మ తిరుగుబాటు నాయకురాలుగా న్యాయంగా రాష్ట్ర జనతాకు అధ్యక్షురాలు కావాలి. అక్కడితో అయిపోలేదు. ఆమెకు ఇవ్వలేకపోతే కృష్ణ, గుంటూరు వార్ని కలుపుకొనిరావడం కష్టం; బ్రహ్మానంద రెడ్డి రఘురామయ్యల కంచుకోటను బద్దలుకొట్టడం కష్టం అన్నారు కొందరు. మొదటినుండి కాంగ్రెసు వ్యతిరేక జనతాకు నాయకత్వం వహించిన సర్దార్ లచ్చన్నకు ఈ పదవి రావాలని, లక్ష్మీకాంతమ్మ ఇన్పుయెన్సును నీట్లకార్పించడానికి డాక్టరు వై. శివాజీతో కలిపి లచ్చన్నను బలపర్చేవారు కొందరు.

ఇట్లా ప్రచారం ఎవరికివారు చేసుకుంటే జనసంఘంవారు ఒక తీవ్రమయిన అభ్యంతరం చెప్పారు. పాతకాంగ్రెసు, స్వతంత్ర, సోషలిస్టు పార్టీలకు ఆంధ్రప్రదేశ్లో నాయకులేగాని జనతా కాదని, జనసంఘానికే "కేడరు" ఉంది అని వారి వాదన.

పోతే అనుచరవర్గంలేని పార్టీలకే యీ నాయకత్వందక్కేట్లుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఎన్నికలు వచ్చేవరకు రాష్ట్రశాఖ ఏర్పాటుకు చంద్రశేఖర్ తొందరపడనవసరం లేదు. లక్ష్మీకాంతమ్మ నాయకత్వం వస్తే జనతా నాయకులు మొగ్గుచూపించవచ్చు. ఢిల్లీకి తనను పిలవలేదని తెన్నేటి అలిగి కూర్చున్నాడట. ఎన్నికలు వస్తే పంట పండుతుందని లచ్చన్నకోరిక కావచ్చునేమోకాని పిలూమోడి, ఆర్థికమంత్రి పటేల్ సహాయంచేసే దృష్టిలో లేదు. కాని చాలామంది వున్నారు యీ కావాలనుకొనేవాళ్ళు. మిగతా రాష్ట్రాల దృష్టితో చూస్తే జనతాటిక్కెట్టు పాళబంగారంలా వలుకుతూంది. మరి ఆ మూడాధికారం కోసం ఎవరు తహతహలాడరు?

★

వెంగళరావు

(మొదటిపేజీతరువ)

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితో సామరస్య సంప్రదింపులు జరిపారు. అలాగని రతీనామావుపసంహరించు కొనటకు పార్లమెంటరీ బోర్డు 'అనుమతించి'నట్లు ఢిల్లీనుండి ప్రకటన వెలువడింది. ఉపసంహరించుకోమని కోరతమో, ఆదేశించతమో మర్యాదగాని వెంగళరావుగారు ప్రాధేయపడినట్లు, తాము ఉదారంగా అనుమతించినట్లు ప్రకటన చేయడమేమిటి? ఆయన రతీనామాగాని, దీన్ని అనుమతిగాని రెండూ హం దాగాలేవు!

ఆగండం గడచిందనుకుంటే, ముఖ్యమంత్రి ఆయన మంత్రివర్గ సహచరుల మీద వచ్చిన ఆరోపణల విచారణకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కమిషన్ను నియమించడానికి నిశ్చయించింది. ఇంత తొందరగా ఈపని జరుగుతుందని ఎవ్వరూ వూహించలేదు. అదేకాకుండా నగ్గరెడ్డిను కల్పించుపారనే ఆరోపణల విచారణకు యింకో సంఘాన్ని నియమించాలనే 'ఒత్తిడి'కూడా వుంది. ఏదో ఒకసాకుతో రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాన్ని తొలగించడమే జనతానాయకుల లక్ష్యంగా వున్నట్లుంది.

వైశ్యుల ఉచిత వైద్యశాల

ఆర్యవైశ్య యువజన సంఘంవారు స్టోన్హావుస్పేటలో ఒక ఉచిత వైద్యశాలను ప్రారంభించారు. ఇద్దరు మగడాక్టర్లు, ఒక ఆడడాక్టరు రోజూ ఉదయం ఒక గంట, సాయంత్రం ఒకగంట రోగులనుచూచి వుచితంగా మందులు యిస్తారు. చిత్రంలో కుడివైపు కలెక్టరు అర్జునరావు, వైద్యశాలను ప్రారంభించిన హామ్మెన సుబ్రహ్మణ్యం వున్నారు. వైశ్య యువకుల ఈ సార్థకసేవ సంస్తవనీయమైంది.

వ్యవసాయానికి, పరిశ్రమలకు, గృహాలకు

నమ్మకమైనవి, ధృఢమైనవి

"టెక్స్‌మో"

మోటార్లు, పంపులు, మోనో బ్లాకులు.

సంప్రదించండి

జయలక్ష్మీ ట్రేడర్స్

ఫోన్: 1895

(టెక్స్‌మో నెల్లూరుజిల్లా డిస్ట్రిబ్యూటర్లు)

షాపు 15. వెంగళరావు బిల్డింగ్స్,

నెల్లూరు.

ఉపాధ్యాయులు కావలెను

నరేంద్ర భారతి, కావలి (అన్ఎయిడెడ్ ప్రయివేటు స్కూలు) యందు పని చేయుటకు తెలుగు, ఇంగ్లీషు మీడియం యందు ట్రైనింగు పూర్తిచేసిన బి. ఇడి లు సాహిత్య శిరోమణి లేక A-విద్వాన్ పూర్తిచేసిన వ్యక్తుల నుండి తే 25-5-77 దిలోగా దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి.

ప్రిన్సిపాల్
నరేంద్రభారతి
మున్సిఫ్ కోర్టు వెనక, కావలి.

WANTED
ELECTRIC MOTOR

Wanted an Electric Motor totally enclosed and Fan cooled in 70 HP. to 100 HP. range. Quotation, be forwarded to the following address giving details of the make, revolutions, year of purchase general condition etc. Details.

Advt. Box. No 212
ZAMIN RYOT
NELLORE.

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఊదగొట్టిన ఉపాధ్యాయుడు

వట్టిగి చినాదు మావృష్టి సర్వీసు
ఫిప్టిఫైశేసి పీకగకగి
నాదు, క్రిష్ణరావు నరకానలోతాదు
దూదు, అయ్యవార్ల గోడుదగిరి!

పిల్లజల్లరింక పెళ్ళిళ్లగాలేమ,
అంగబోడి బాకి ఎప్పెట్టుంది
చిత్తవాలె క్రొత్తగొత్తరూప్యలొడ్చాయి
ఎగువనుండి, షాకి, ఏదొసాకు!

మాష్టగులకు మల్లనూన్యాలు వున్నాయి?
భూమిబుత్రువు ద బోరీను?
మధ్యవయసులోనె మమ్మ బికంపారు
వూదకొతగోసి వూదగొట్టి!

ఎంతకాలమైన ఏలొచ్చు గద్దెక్కి
స్యారెయ్యవచ్చు సవ్యెగాక
వన్నయేతి, వయసు వట్టింపుమీకైతె
మంత్రులార! రాజ్యతంత్ర మౌం!

వక్షుల బివాళ్ళు వంతుళ్ళ, మీరంటె
అధికశక్తి కాదుఅందరాల,
దాయ కిష్టరావు! నష్టేట దొయబాక
వూదవెరకబాక వున్నకొల్యు

అరువదేళ్లదాక యెయ్యారులందొచ్చు
అన్న పాతరూప్య అమలుబెట్టు
క్రొత్త పాత బీవా కొట్టిపారెసెయ్యి!
మంత్రి కిష్టరావు మార్చుదెయ్యి!

చేతగాదుమాకు సీద్యమ్ము హోటళ్లా
వనికి ముసలిముతక వరికామ.
ముఖముదెలిసినోళ్ల ముష్టికెళ్లాము రెబ్!
రిటరయ్యి వ్రాశ రెడ్డిపొయ్యి

నెంకి నెకు మకు నీవిచ్చు భరణమ్ము
కూంవారకొనద కూటికొనద?
గుడ్డపాతకొనద? చెడ్డదొమంటేదొ
ఒలోదించు మనవి ఆలకించు!

అయ్యవార్ల రెప్ప యొకమత్యములేదు
పొత్తుగుదరబోదు, వుత్తబోలు,
అందుకేతమీరు అడింది ఆరైంది
ప్రభువులార! యెగువపై తేరు?

పట్టాభి దీక్ష

పట్టుబట్టినావు ప్రాయోపవేశమ్ము
జేసినావు వూపిరోసినావు
కర్మికులకు, నేటి కాలేజి లెక్చర్ల
కీవు మద్దుతునక యింతదనుక

ఇద్దరుగుడ్డలు

"బట్టలుమార్చేశారే!
బిట్టదివక ప్రిన్సిపుల్స్ చెరిపేశారే"
"పుట్టిందాక ఇద్దరు
కట్టిట్టి మోసపొయ్య కదకెట్టయ్యా!

ఒక్కకూడుగుడిచి వొగ్గుట్టకట్నాడు
పైకివాడువాడు పైకెదుడు
యా దినల్లొ దా తొ ఖావిమార్చేశాను
తిండిమార్చుకుంటె తిరిగెదెట్టి?

హేటుసూటువేస్తె యింగ్లీషుదొరగాడు,
కాంగ్రెసోడుగాడు ఖద్దరేస్తె
బురఖమారినంత బుద్ధులుమారునా?
పైనకప్పు గుడ్డపాతదేంది?

మండుటెండ కొంతమార్పుకువేషాన్ని
మొయ్యలేక కరిగి మోటుబావె,
నర్దుబాటుకొరిగి చలికాలమొచ్చాక
వల్ప, మొండిగాలి వుడిగినాక!

నిరిక్షుగల్ల కిత్యబద్దదాన్ని,
వద్దిలాంగ్రెసోణ్ణి నచ్చెదాక
కట్లా, బొట్లా, బొట్లా కట్టికట్టేవుంది
మాలొదానెందు మార్చుతమ్ము!" ★

మేము—మీరు
(3వ పేజి తరువాత)

ఎకరాకు 3½ టూముల ధాన్యం తీరా అన్నారు. శాస్త్రం ఇంత అభివృద్ధి చెందినా ఇదేనా ప్రగతి? తక్కువ పెట్టుబడులతో, తక్కువ లతో ఇనాడే ఎకరాకు 15½ టూముల పండించడం గొప్పాదా?

'బంగోరేవుని స్వీకరణ చేసిన చిరంజీవి ఆత్మే 'సేపాంచూరు (సేపాంచూరి) కథ ద్విత్వంగా ఉంది. ఆ కథ పూర్వాపరాలను వివరించేందుకు బాసు దేరి. నెల్లూరు శిష్యప్పెద్దింటిగూర్చిన శ్రీ కార్తికేయ శర్మ రచన ఎవరికైనా ఉత్సుకత కల్గించేదే. రాహుల్ సాంకృత్యాయన్ రచన 'సింహ సేనా పతి' చదివి కొందరు పాఠ్యాముఖ్యాతియం వైపు పరుగులెత్తారట. శర్మ గారి కథనం చదివింత ర్వాత పైరవకోనను వెతుక్కొంటూ పోవల్సిందే. ఐతే వ్యాసం మూడుపేజీ లో ముగియడం ఆశాభంగం కల్గించింది.

శ్రీ బండి నాగరాజా నెల్లూరునేడులు—నానుడులు బాగున్నాయి; నెల్లూరు మాండలికంలో ఎన్ని అందచందాలు దాగి వున్నాయో — ఆశ్చర్యపించింది. కొన్నినుడులు (ఉద్దు, ఏ వయెత్తుకొను వగైరా) జిల్లా వాసులకైనా కొరకుడు పడతాయా అని సందేహం!

"కనీసం ఐదేళ్ళనాకా అయినా కొత్త పరిశ్రమలకు పారిశ్రామిక దట్టాలు అన్వయించకు డా చేయడింమందిగనిపిస్తుంది. ఆ విధంగానైనా కార్మికుల సమస్య పరిశ్రమలకు లేకు డా పోతుం దే మో!"— నెల్లూరు పారిశ్రామికావకాశాలను చర్చిస్తూ శ్రీ పి. ఓబు రెడ్డి వెలిబుచ్చిన అమూల్యాభిప్రాయం! వ్యాఖ్యానం అవసరమా?

ఇక ఈ సంచికలో నెల్లూరుజిల్లాలో జమీందారీ ఉద్యమాన్నిగూర్చి లేకపోవడం, ఆధునిక కవులను గూర్చి సమగ్ర వ్యాసం లేకపోవడం పెద్దలోటు.

ఉగాదిన వచ్చిన రుచిని లేటుగానైనా అందించిన ఈ సంచిక నెల్లూరుజిల్లా చారిత్రక పరిశోధనా సంపుటాలతో సమున్నతస్థానం పొందగలదని నా విశ్వాసం.

నెల్లూరు —'సంఘమిత్ర'

★

జనవాణి
(3 వ పేజి తరువాత)

కాంగ్రెసు అక్రమాలను బహిర్గతం చేయడంతోనే జనతాప్రభుత్వం సుస్థిరం కాలేదు. అది కొంతకాలంవరకే ప్రజలను ఆకర్షిస్తుంది. ఆ తర్వాత 'నీవేంచేశావు?' అని ప్రజలు ప్రశ్నిస్తారు. ఆ ప్రశ్న రాకుండా చేసుకోవాలంటే జనతాప్రభుత్వం నిర్మాణాత్మక వైఖరి ననుసరించాలి.

కానీ జనతాపార్టీ పిండెకోతే ముక్కి నట్టు తయారుకావడం, అందులో నూ ముఠాతత్వాలు పోరాటాలు, అధికారం కోసం కీచులాటలు షరామామూలుకావడం విచారకరం. ప్రజలు తమపట్లచూపిన అఖండ విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి చిత్తశుద్ధితో పనిచేయవలసిందిపోయి, పార్టీ ఫిరాయింపులను ప్రోత్సహిస్తూ, వస్త్ర కాంగ్రెసు పార్టీ నడిచ్చే వ్యవహరిస్తూ, అధికారాన్ని విస్తరించుకోవడంలో నిమగ్నమైన జనతాను చూస్తుంటే బాధ కలుగుతుంది. జనతాలోని కొందరు పెద్దనాయకులు 'వెనుకటి గుంజేమామా' అన్నట్లు వ్యవహరించడం శోచనీయం.

కాంట్రాక్టుభుక్త్యం నెగటివ్ దోరణి నుండి పాజిటివ్ దో ఉలోకిమారి, తను చేసిన వాగ్దానాలను గుర్తిస్తే, తనమీద ప్రజలు పెట్టుకున్న ఆశలను నెరవేర్చగల్గుతుంది.

నెల్లూరు —నెరోప్ర

★

ఇదెక్కడి న్యాయం?

ప్రభుత్వం అప్పుడు సరఫరా చేస్తున్న బియ్యంలో పురుగులున్నాయి. ప్రభుత్వం సరఫరాచేస్తున్న బియ్యంగనుక పురుగులు బట్టినా ఫర్వాలేదు. అదే ప్రయివేటు రంగంలో వ్యాపారులు గనుక విక్రయం చేస్తే, ఆరునెలలు జైలు శిక్ష, రు 1000 లు జరిమానా? ఇదెక్కడి న్యాయం?

దరకూడా తక్కువేరు 20, 25 శాతం లాభంతో అమ్ముతున్నారు అదే ప్రయివేటు వ్యాపారి అయితే 1½ లేదా 2 శాతం మించరాదంటారు. ఇదెక్కడి న్యాయం? —వ్యాపారి

★

రోడ్డు బాగుచెయ్యండి!

నెల్లూరు—నవాబుపేటలో పోలీసు స్టేషను సమీపాన సిమెంటురోడ్డు అంతమై అక్కడనుండి తారురోడ్డు ఆరంభమవుతుంది. వాటి జాయింటు సరిగాలేనందున చిన్నకర్షణకుగుడిసినా కీటమునుగుగా ఏర్పడ్తాంది.

ఇదిరడ్డికోడ్డు రోడ్డుకిరువైపులా ఫ్లాట్ ఫారంకూడాలేదు. అందువల్ల వర్షాకాలం వాహనాలుదించిందె రోడ్డునీళ్ళు సరాసరి ఇళ్ళలో వద్దుంటాయి. ఈ జాయింటు లెవల్ సరిగాలేనందువల్ల బస్సులు లారీలు వెళ్ళేప్పుడు చుట్టుపక్కల ఇళ్ళలో కంపనం పుడుతుంది.

మునిసిపాలిటీవారు శ్రద్ధవహించి, ఆ రోడ్డును కాస్త బాగుచేయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను — జగదీశ్

★

పంచాంగం

జ్యేష్ఠమాసము

మే 19 తేది మొదలు జూన్ 16 తేదివరకు జ్యేష్ఠమాసము.

కాలమానము

ఈ మాసములో, గురు అస్తమయము, వర్షసూచకమే, వాయునాడీ సంచారము చేత గాలి దుమారములు వచ్చుచుండును.

గురుమౌఢ్యము

మే 22 తేది మొదలు జూన్ 18 తేది వరకు గురుమౌఢ్యము.

రోహిణికార్తె

మే 24 తేది రాత్రి 2-21 గంటలకు రోహిణికార్తె ప్రవేశం. పూర్ణజలరాశి

మే తిథులు

21 శని	తదియ	మ. 12-50 గం.వ.	
22 ఆది	చవితి	మ. 2-26	,,
23 సోమ	పంచమి	మ. 3-30	,,
24 మంగళ	షష్టి	సా. 4-01	,,
25 బుధ	సప్తమి	సా. 4-06	,,
26 గురు	అష్టమి	మ. 3-37	,,
27 శుక్ర	నవమి	మ. 2-39	,,

— నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

★

కావలెను

వ్యాపారమునకు అనుకూలమైన 'షాపు రూం' నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డుతో బాడుగకు కావలెను. రూము సైజు, బాడుగ ఇతర వివరములు ఈ క్రింది వారికి పోస్టుద్వారా తెల్పండి.

పోస్టు బాక్సు నెం. 36
నెల్లూరు-1.

స్థలం అమ్మబడును

రామమూర్తినగర్లో, దార్ల సుబ్బారావు పాత ఆస్పత్రిరోడ్డులోగల 54 అంకణముల స్థలము అమ్మబడును. బావి, నాలుగు వైపుల కాంపౌండుగోడ వున్నది

— వివరములకు —
కె. శంకరరెడ్డి
అడ్వకేటు
బేమ్స్‌గార్డెన్ - నెల్లూరు.
ఫోన్ : 1416.

నెల్లూరు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబువారి కోర్టులో

O. S No. 283/74

E. P. No. 203/75

దబ్బింశెట్టి వెంకటరత్నం —వాది

Vs

అడపాల కృష్ణమూర్తి —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రీబాకీగాను ప్రతివాది కాలాకు యిందు క్రింద షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తి ని 6-6-77 తేదిన పగలు 12 గంటలు మొదలు 5 గంటలలోపల పైకోర్టువద్ద యాలం జరుగును.

— షెడ్యూలు —

నెల్లూరు జిల్లా నెల్లూరు తా॥ నెల్లూరు గ్రామిట్టు సర్వే నెంబరు 2022ఎ/2, 2023ఎ/2 2024/4 లో ప్రతివాదికి హక్కుగల ప్లాటు నెం. 32రు ఏ. కె. నగరులోని పోస్టల్ కాలనీలో 33 అంకణములు 222-961 స్క్వయర్ మీటరు స్థలం.

వాదికిమ్మతు రూ. 2000-00 లు
అమీనా కిమత్తు రూ. 5000-00 లు.

—ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తి
(వాదిఅడ్వకేటు)

ప్రెస్టీజ్ ప్రెషర్ కుక్కర్లు

బాబు ఎలక్ట్రానిక్సు

కాపువీధి - నెల్లూరు
ఫోన్ : 1212

రాజమండ్రి సబుకోర్టులో

E.P. 32 of 1976

S. C. 195 of 1973

పక్షిపు సత్యనారాయణ—వాది D H R బొంగా శ్రీరామ వగైరా ప్ర. వా. Jdrs

పయి నెంబరులో 2వ ప్రతివాది తాలూకు దిగువ ఆస్తి వయి కోర్టులో తే 14-6-77దిన వేలంవేయబడును. కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును. 2 ప్రతివాది కందుల నరసింహారావు.

— ఆస్తి వివరం —

తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి తాలూకా కోరుకొండ సబురిజిస్ట్రారు యిలాకా నరసాపురం గ్రామం తా॥ రివిజన్ సర్వే నెం. 44కు తిరాయితీ పల్లం పూరా య 2-00 లు (80 హె.) ఇందలి నానావిధ వృక్షములు యావత్తు హక్కులునహా—

సర్కారు శిస్తు రూ 21-00

—ఆర్. సిహెచ్. వి సుబ్రహ్మణ్యం డిక్రీహోల్డరు ప్లీడరు

రాయవరపు శంకరయ్య అండ్ సన్సు

క్లాత్ మర్చంట్సు—ఫోన్: 138

14-5-77 తేది జరిగిన బెనిఫిట్ స్కీం డ్రాలో గెలుపొందినవారు

స్కీము నెం. 13 డ్రా నెం. 9 గెలుపొందిన వారి నెం. 28 శ్రీమతి తిరువాయిపాటి మస్తానమ్మగారు.

స్కీము నెం. 14 డ్రా నెం 6 గెలుపొందిన వారి నెం. 139 యస్. అలివేలుగారు

స్కీము నెం. 15 డ్రా నెం. 5 గెలుపొందిన వారి నెం. 8 కె. వసుంధరగారు

పరా: 16వగ్రూపు మొదటి డ్రా త్వరలో జరుపబడును. వెంటనే మెంబరుగా చేరండి.

అమ్మకం

కూల్‌డ్రింక్సు మరియు ఐస్ క్రీం కొత్త మిషన్లు, సోడా మిషన్, బాటిల్సు అమ్మబడును.

వివరాలకు:
రోలెక్సు కూల్‌డ్రింకు షాపు
14, జగం వెంగళరావు బిల్డింగ్సు ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

2508

వరి విత్తనాలకు

మాల్యాద్రి - జమీన్ రైతు

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరందాకా	రు. 25-00
6 మాసములకు	రు 13-00
విడిప్రతి	రు. 00-50

తక్కువ ధర!

మేలురకం పాలిథీన్ సంచులు, కాఫీ పొడరు బ్యాగ్సు, షీటు మరియు 'రైసన్ స్టార్' బ్రాండు ప్లాస్టిక్ శీసు తక్కువ ధరలకు దొరకును.

వి. యస్. ప్లాస్టిక్స్
ఫోన్ : 335
సంతపేట — నెల్లూరు.

నిర్మాతలు తమ వ్యక్తిత్వం నిలబెట్టుకోవాలని నాగేశ్వరరావు హెచ్చరిక!

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంవారు 'కళాప్రపూర్ణ' బిరుదు యిచ్చినందుకు ఆయనకు సన్మానాల సంరంభం ఎక్కువైంది. ఆయన మాటల్లోనే చెప్పాలంటే "నాకు సన్మానాలపిచ్చి ఉంది. అయితే ఎందుకు అంగీకరిస్తున్నానంటే — దానివల్ల నాపై బాధ్యతలు పెరిగి, ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని ఉంటాను." ఆయన "ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకునేందుకు" తెలుగు ఫిలిం ప్రొడ్యూసర్స్ కౌన్సిల్ వారు ఇటీవల పామ్‌గ్రోవ్ హోటల్లో ఆయనకు పూర్ణకుంభంతో, మేళతాళాలతో స్వాగతం పలికి సన్మానించారు. సన్మాన తతంగం యథాప్రకారం జరిగింది.

సభకు సుందర్లాల్ నహాతా అధ్యక్షుడు. టి.వి.ఎస్. రాజుగారు స్వాగతం పలికారు. ఈ సన్మానసభల్లో ప్రభాకరరెడ్డి, పి. పుల్లయ్య, గుమ్మడి, జానకి, ఆత్రేయ, ఏ. టి. శ్రీనివాస్ ఉన్నారు. అందరూ నాగేశ్వరరావును గురించి కీర్తించగా, శ్రీనివాస్ గేయరూపంలో పాడారు.

రాజుగారు చెప్పింది:

"నాగేశ్వరరావులో క్రమశిక్షణ వుంది కాబట్టే యీనాడు యింతటి స్థితికి రాగలిగారు. ఆయన రాకతోనేగాక సినిమా పరిశ్రమకు ఒక గౌరవస్థానాన్ని సంఘంలో తీసుకవచ్చారు. తన నిర్మాతలంటే ఆయనకెంతో గౌరవం. ఆ గౌరవాన్ని ఆయన తనచిత్ర వ్యక్తిత్వంతో ప్రదర్శించారు. నిర్మాతల్ని గౌరవించారు. ఈనాడు నాగేశ్వరరావు స్టుడియో అధినేతకూడా కాబట్టి ఫిలిం పరిశ్రమ థియేటర్ల అద్దెలపెరుగుదలవల్ల పడుతున్న బాధల్నికూడా గమనించి తగు నివారణోపాయాల్ని అన్వేషించాలి."

సుందర్లాల్ నహాతా:

"నేనూ నాగేశ్వరరావు గారూ దాదాపు

> సినిమా
> ★
> "శారద"

1943-44 సంవత్సరంలోనే ఈ పరిశ్రమకు వచ్చాం. తెలుగు ఫిలిం పరిశ్రమ హైదరాబాద్‌లో సుస్థిరంగా నెలకొల్పబడేందుకు నాగేశ్వరరావెంతో కృషి చేశారు. ప్రాంతీయ భాషాచిత్రాలు ఆయా ప్రాంతాల్లోనే నిర్మించబడటం శ్రేయస్కరం. తమిళ చిత్రరంగం క్షీణదశలో ఉంది. పరభాషా చిత్రాలు అభివృద్ధిని అది నిరోధిస్తున్నాయి. దీనికి మనం సిగ్గుపడాలి."

ప్రభాకరరెడ్డి

"నాగేశ్వరరావుగారు ఉత్తమ నటులు. పారిశ్రామికవేత్త స్టుడియో అధినేత. ఇక్కడమేము తెలుగుఫిలిం ఆర్టిస్ట్సు సొసైటీగా స్థాపించాం. వారు తమ పెద్దరికాన్ని ప్రదర్శించి, చిన్నవాళ్ళమైన మాతో సహకరిస్తే మేమింకా ముందుకు పోగల్గుతాం".

ప్రభాకరరెడ్డి ఉపన్యాసం బావగర్భితంగా ఉంది. రామారావు, నాగేశ్వరరావులు ఆ సంఘంలో సభ్యులుగాదు. వారు తల పెట్టిన కార్యక్రమాల్లో యీ ప్రముఖ నటులిద్దరూ పాల్గొనలేదు.

పి. పుల్లయ్య

"నాగేశ్వరరావు 'ధర్మపత్ని' చిత్రంలో చిన్నవేషం వేశాడు. ఆ వేషానికి అంత ప్రాముఖ్యం కూడాలేదు. కాని ఆయన మాత్రం తాను 'ధర్మపత్ని' చిత్రంలో నటించానని చెప్తూనే ఉంటాడు. అది నా అదృష్టం. నాగేశ్వరరావు ఈనాడు తెరమీదటక క్రొత్తవడవడిని దిద్దిన గొప్ప వ్యక్తి. ఇప్పుడు కేంద్రంలో జనతా ప్రభుత్వం వచ్చింది. సమాచారమంత్రి అద్వాని పరిశ్రమ సమస్యల్ని సుహృద్భావంతో పరిశీలిస్తున్నారు. ఇప్పుడు పరిస్థితులు చాలా అనుకూలంగా ఉన్నాయి. నాగేశ్వరరావుకూడా యిప్పుడు పరిశ్రమకేదైనా చేయాలి".

గుమ్మడి

"నాగేశ్వరరావునుచూసి ఆర్టిస్టులు

— కొరవ 10 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఎన్. రాజమౌళి — కరీంనగర్

వాణిశ్రీ తొలిచిత్రం?

★ హీరోయిన్‌గా తొలిచిత్రం 'మరపురాని కథ.'

ఎం. సత్యం — నెల్లూరు

నాగేశ్వరరావుపై మీ అభిప్రాయం?

★ వ్యక్తిగా అగాధమైన మనస్సు కలవాడు. నటుడుగా ఉన్నత శిఖరాన్ని ఎక్కేశాడు. ఇప్పుడు చేసేనటనలో వెరైటీ లేదు.

పి. రమేశ్ — గిద్దలూరు

సంగీత, శ్రీధర్ చిరునామాలు తెలియచేస్తారా?

★ సంగీత-10 అశోకనగర్ మైన్‌రోడ్ మద్రాసు 24. శ్రీధర్. రాజా స్ట్రీట్, మద్రాసు 17.

ఎం. రామకృష్ణ — గూడూరు

'శర్ణ' ఎన్ని కేంద్రాల్లో శతదినోత్సవం చేసుకొన్నది?

★ ఐంకా జరిగినట్లులేదు.

పి. అమానుల్లాఖాన్ — ఆత్మకూరు

నేటి చిత్రాలలో వైవిధ్యం చాలావరకు లోపించింది. మీరేమంటారు?

★ నిజం అంటాను.

షేక్ మస్తాన్‌బాషా — మాముడూరు

కాంచన కనుమరుగు కావడానికి కారణం?

★ కనుమరుగేమీ కాలేదు. అడపా దడపా తెరమీద కనుపిస్తూనేవుంది.

పి. ఎస్. రావు — కావలి

తెలుగులో మంచి గాయకులు తగినంత మందిలేరు. సంగీతదర్శకులు, నిర్మాతలు పాటలపోటీలు నిర్వహించి, మంచి గాయకుల నెన్నుకోవచ్చుకదా?

★ అక్కడక్కడ లలితసంగీత పోటీలు జరుగుతూనేవున్నాయి; సంగీత దర్శకులు హాజరవుతూనేవున్నారు ఇంతా అంతకన్నా అవకాశమేముంది? బాలసుబ్రహ్మణ్యం

> **ప్రశ్నోత్తరావళి**
>
> పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపాలి.
>
> 'శారద'
>
> 9A/2 దొరసామిగ్రామణి వీధి
>
> మద్రాసు 26

పోటీల్లో నెగ్గి ప్లేబ్యాక్ గాయకుడైనవాడే.

ఓ. సురేఖ — నెల్లూరు

నటీనటుల సినిమాల్లోని ఫోటోలు కావాలంటే ఎవర్నడగాలి?

★ సినిమాల్లో ఫోటోలు కావాలంటే ఆ నిర్మాతల్ని అడగాల్సిందే.

ఎస్.కె. సయ్యద్‌బాషా — పొదలకూరు

సినిమా ఎక్కువరోజులు ఆడడం ఎవరిమీద ఆధారపడి వుంటుంది?

★ థియేటర్లమీద.

సయ్యద్‌మైనుద్దీన్ — గూడూరు

రాజబాబు అడ్రసు? అతనేదైనా కొత్త చిత్రం నిర్మిస్తున్నాడా?

★ బోగ్‌రోడ్, మద్రాసు 17. ప్రస్తుతం ఏ చిత్రమూ తీయటంలేదు.

బి. శ్రీమన్నారాయణ — ఆత్మకూరు

నాగేశ్వరరావు, రామారావులతో నాయికగా నటించే క్రొత్త అమ్మాయి అనతికాలంలోనే తారాపథం చేరుకోగలదంటాను. మీరేమంటారు?

★ చేరుకుంటుంది. వారు మంచిశిక్షణనిస్తారు.

బి. దయాకరరెడ్డి — బుచ్చి

అక్కినేని నటించిన 'ప్రేమ-త్యాగము' అనే తమిళచిత్రాన్ని తెలుగులోకి డబ్‌చేసినట్లు పత్రికల్లో బాగా ప్రచారం చేశారు. కానీ ఇప్పుడా చిత్రంపేరే వినబడటంలేదు. అంతకూ ఆ చిత్రం ఏమైంది?

★ ఆ చిత్రం విడుదలకాలేదు.

వి. సతీష్‌బాబు — నెల్లూరు

నేను నాటకాల్లో బాగా నటిస్తాను. సినిమాల్లో చేరాలని ప్రయత్నించానుకానీ ఫలించలేదు. ఏంచెయ్యమంటారు?

★ నాటకానుభవంవున్నా, సినిమా పర్సనాలిటీ లేదేమో! రెండూవున్నా మీకు సరైనవారు పరిచయం కాలేదేమో!

పి. చిన్నబాబు — కాయిపేట

(i) ఫిల్మ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో దర్శకత్వం నేర్చుకోవాలంటే ఏమి అర్హతలు కావాలి?

★ ఇంటర్మీడియట్ పాసవ్వాలి.

(ii) 'షోలే' ఆధారంగా ఎన్.టి.ఆర్. 'నిప్పురవ్వలు' తీస్తారటనే?

★ అబద్ధం.

★

క్యాంబెనగల్ దర్శకత్వంలో నెల్లూరీయుడు కాటంరెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డి నిర్మిస్తున్న తెలుగు చిత్రంలో అనంతనాగ్-వాణిశ్రీ

పెండ్లిండ్లు

నాయుడుపేట పెండ్లి

ప్రభుత్వ సేవలో ముప్పై యేళ్ళు మచ్చలేకుండా గడిపి రిటైరైన తాసిల్దారు, గూడూరు వాసి శ్రీ పులిజె వెంకటరమణయ్య కుమారుడు శ్రీనివాస లోకేశ్వరరావుకు; పొల్యాసు శ్రీ ఊటుకూరు వెంకటసుబ్బయ్య కుమార్తె రత్నమ్మకు నాయుడుపేట అంబికాభవన్‌లో 12 తేది వివాహం జరిగింది.

పెనుబల్లి పెండ్లి

పెనుబల్లివాసి, పరిపూర్ణజీవి శ్రీ పార్లపల్లి శేషయ్యనాయుడు కుమారుడు; ఆత్మకూరు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు రాజగోపాలయ్య, కోవూరు సూపర్‌వైజరు మోహనరామయ్యగారల తమ్ముడు - సుధాకర్‌కు; వెల్లంటి, పన్నలూరు రమణయ్య కుమార్తె శారదకు శ్రీ ధర్మరాజస్వామి దేవాలయంలో 12 తేది వివాహం జరిగింది.

విరువూరు వివాహం

విరువూరు, శ్రీ గొట్టగుండాల బాపిరెడ్డి కుమార్తె విజయలక్ష్మికి; ఇందుపూరు శ్రీ యేటూరు నరసారెడ్డి కుమారుడు పరంధామరెడ్డి ఎం. ఎస్‌సి. కి 12 తేది నెల్లూరు శ్రీనివాసమహల్‌లో వివాహం జరిగింది.

హైదరాబాదు పెండ్లి

'జమీన్‌రైతు' సహాయ సంపాదకుడుగా కొంతకాలం పనిచేసి, ప్రస్తుతం హైదరాబాదులో స్థిరపడ్డ పాదరసంవంటి వ్యక్తి, సహృదయమిత్రుడు శ్రీ కె. ఎల్. సింహా కుమారుడు శ్రీ వెంకటరమణ సత్యప్రసాద్‌కు; శ్రీ అల్లాడ లక్ష్మీకాంతరావు పుత్రిక శకుంతలకు 9 తేది హైదరాబాదు విజ్ఞానపురి కమ్యూనిటీ హాలులో వివాహం జరిగింది.

ఒంగోలు పెండ్లి

పాతవిద్యార్థి కాంగ్రెస్ మిత్రుడు, ఒంగోలు అగ్రికల్చర్ మార్కెట్‌కమిటీ సెక్రెటరీ శ్రీ బి. సత్యనారాయణ కుమారుడు శేషగిరిరావుకు; వైపాల రాపూరు, శ్రీ ఆళ్ళ వెంకటప్పయ్య కుమార్తె ధనలక్ష్మికి 11 తేది ఒంగోలులో వివాహం జరిగింది.

ఆడిటరు పెండి

కొత్తగా వెలసిన చార్టెర్డ్ అకౌంటెంట్సు కె. ప్రభాకరరెడ్డి అండ్ కంపెనీ భాగస్వామి శ్రీ కె. సుధాకర్‌కు; శ్రీ ఆర్. వి. సుబ్రహ్మణ్యం కుమార్తె సుజాతకు 5 తేది నెల్లూరు టవున్‌హాలులో పాణిగ్రహణం జరిగింది.

డాక్టరు కుమార్తె

పెద్దాస్పత్రి ఆర్. ఎం. ఓ., డాక్టరు వి. రామిరెడ్డికుమార్తె నిర్మలకు; పెనుబర్తి పెద్దరైతు, మితభాషి శ్రీ సోమవరపు పిచ్చిరెడ్డి కుమారుడు సుధాకర్‌కు 11 తేది ఉదయం శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో పరిణయం జరిగింది.

ఆత్మకూరు పెండ్లి

శ్రీహరికోట నాయకుడు, చైతన్యవంతుడు, క్రియాశీలి శ్రీ పెళ్లూరు పురంధరరెడ్డి కుమారుడు, శ్రీ ధనలక్ష్మి కాటన్ ఇండస్ట్రీస్‌లో ఇంజనీరు శ్రీ రామరెడ్డి బి. ఇ. కి; ఆత్మకూరు శ్రీ దర్లా వెంకురెడ్డి కుమార్తె విజయలక్ష్మికి 11 తేది ఆత్మకూరులో వివాహం జరిగింది.

నాగపూరువరుడు- హైదరాబాదు వధువు

నాగపూరులో గోల్డా అడ్వర్టయిజింగ్ ఏజన్సీ అనివుంది; దాని భాగస్తుడు శ్రీ వి. కె. గోల్డాజైన్ కుమారుడు అనిల్ కుమార్‌గోల్డా బి. ఎస్‌సి. కి; హైదరాబాదు-శ్రీ హరక్రాంజి సురానా కుమార్తె నాగినకు 19 తేది హైదరాబాదు ఈడెన్ బాగ్‌లోని స్థానక్ భవన్‌లో పరిణయం జరిగింది.

సినిమా పెండ్లి

కోవూరుతాలూకా పెనుబల్లి అగ్రిమెంట్ నరసింహ శ్రీ సి. వి. కృష్ణారెడ్డి తమ్ముడు, సేద్యాన్ని కాకుండా సినిమా రంగాన్ని ఎన్నుకున్న డైరెక్టరు శ్రీనివాసులురెడ్డికి; మరోసినీ డైరెక్టరు శ్రీ వి. విజయరెడ్డి కుమార్తె నాగలక్ష్మికి 12 తేది మద్రాసు రాజాకళ్యాణ మండపంలో వివాహం జరిగింది.

గంగపట్నం పెండ్లి

శాంతస్వభావంతో, దర్లం పలుకుతో, వంకరలేని నడవడికతో గౌరవప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకున్న దేవాలయశాఖ ఎస్టేట్ కమీషనరు శ్రీ పి. సీతారామయ్య కుమారుడు శివప్రసాద్‌కు; గంగపట్నం-శ్రీ రాయనం వెంకటసుబ్బయ్య కుమార్తె

— కొరవ 10వ పేజీలో

ఎలుకలు

(4వ పేజీ తరువాయి)

పోని కలగదు, కాని మనుష్యులకు పోని కలుగును ఉదా:-ఎలుకల పేగు భాగములందు తగిలిన సూక్ష్మజీవులు (స్ట్రెప్టోబాసిలస్ మైనస్, స్ట్రెప్టో బాసిలస్-మొనిలిఫార్మిస్) ఎలుకలు రాత్రిపూట మనుష్యుల కాళ్ళు గాని, చేతులుగాని, ఏ భాగములనైన కొరికినయెడల ఆ మనుష్యులకు జ్వరము వచ్చుట జరుగును. సాల్మొనెల్లా ఎంటిరిటిడిస్, సాల్మొనెల్లా ఎక్ బ్రికి అనెడి బాక్టీరియా ఎలుకల యొక్క మలమూత్రముల ద్వారా ఆహారపదార్థములలో కలిసి అవి తినుచున్న మనుష్యులకు విరేచనములు పట్టుకొనును. ఇదేవిధముగా ఎలుకల మలములో (టేప్‌వార్మ్) మరియు ట్రిచినెల్లా, స్పిరాలిస్ వార్మ్ యొక్క గ్రుడ్లు ఉండి, అవి ఆహారపదార్థములలో కలియుట లేక ఆ మలమునుగాని, చనిపోయిన ఎలుకలనుగాని పందులు తిన్నయెడల వాటికి ఒకవిధమగు రోగములు వచ్చును. ఆ పందుల మాంసము తిన్న మనుష్యులకు కూడ ఈ రోగములు కల్గును.

అందుచేత ఎలుకలు గోదాములలో ఉన్న ఆహార పదార్థములను పాడు చేయుట, పంట చేలను పాడుచేయుట, ఇళ్లయందలి వస్తువులను పాడుచేయుటయేగాక అనేకవిధములైన అంటురోగములను కూడ మనుష్యులకు కలుగజేయుచున్నవి. ఎలుకలు, మానవులతోపాటు ఆహారము కొరకు పోటీపడుటయేగాక, వారికి అనేకరోగములను వ్యాపింపజేసి బాధపెట్టుచున్నవి. మానవులకే సరిపడు తిండి లేనపుడు ఎలుకలను నిర్లక్ష్యము చేయగల స్థితిలో, అభివృద్ధిచెందుచున్నదేశములులేవు. వాటిని అరికట్టుట తప్పనిసరి అయినది.

ఎలుకల నివారణ:

ఎలుకల నివారణ అత్యంతసమర్థవంతముగా జరుపవలెనన్న ఎలుకల యొక్క ఉనికి, వాటి ఆహారపు అలవాట్లు సంతానోత్పత్తి విధానము, చురుకుదనము మొదలగు లక్షణములు తెలుసుకొనుట అవసరము. అందుచే వాటిగురించి వివరముగా పైన చెప్పబడినది.

ఎలుకలు ఎక్కువగా పాముగట్లలోను, పొలాలలోను, ఇళ్ళకప్పులలోను, అటకలపైన, చెట్ల తొర్రలలోను నివసించును.

ఎలుకలను చంపుటకు ఐదు విధానములు కలవు:

ఎ) ఎలుకలను రానీయకుండా నివారించుట: ఆహారపదార్థములను, ధాన్యమును నిల్వచేయు ప్రదేశములు గోదాములు, ఎలుకలు ప్రవేశించుటకు వీలులేకుండా కట్టుట.

బి) కన్నములను త్రవ్వి ఎలుకలను చంపించుట.

సి) ఎలుకలబోనులు, బుట్టలు పెట్టించి ఎలుకలను చంపించుట.

డి) పిల్లులను, కుక్కలను పెంచుట.

ఇ) విషముపెట్టి చంపుట: నాలుగు విధములు.

1) జింక్‌ఫాస్ఫయిడ్ నుపయోగించి ఇళ్ళలోను, పొలములయందు కూడ ఎలుకలను, పందికొక్కులను తేలికగా చంపవచ్చును. ముందుగా కొన్నిరోజులు విషము లేని ఎర అనగా గోధుమ, మొక్కజొన్న, సజ్జ, బియ్యపుపిండిగాని, రొట్టె, చపాతీ ముక్కలుగాని, వేయించిన ఎండిరొయ్యలు, చేపలుగాని ఎలుకలు, పందికొక్కులు తిరుగుప్రదేశములలో కన్నముల దగ్గర ఉంచవలెయును. రెండుమూడు రోజులు అవి తినుటకు అలవాటుపడిన తరువాత 98 గ్రాముల ఎరలో 2 గ్రాముల జింక్ ఫాస్ఫయిడ్‌ను పుల్లతోగాని, చెక్కతోగాని బాగా కలియబెట్టి ఇదివరకు పెట్టిన విధముగానే కన్నముల దగ్గర పెట్టవలయును. ఈ విషపూరితమైన ఎరనుతిన్న ఎలుకలు వెంటనే చనిపోవును. పిల్లలను విషాహారము ముట్టనీయకూడదు. ఉపయోగించిన విషాహారము, చచ్చిన ఎలుకలను, లోతుగాతీసిన గుంటలలో పాతిపెట్టవలయును. ఒకవేళకోళ్ళు, కుక్కలు, పిల్లులు మొదలగునవి విషాహారమునుగాని, అది తిన్న ఎలుకలనుగాని తింటే అవి చనిపోవును.

2) యాంటికోయాగ్యులెంట్స్ ఉపయోగించి చంపుట: ఇళ్ళలోను, ధాన్యాగారములలోను వుండే ఎలుకలను చంపుటకు యాంటికోయాగ్యులెంట్స్ బాగా ఉపయోగపడతాయి. ఇవి ఉపయోగించు ఎరను తినుటకు ఎలుకలు భయపడవు. యాంటికోయాగ్యులెంట్స్ కలిపిన ఎరనుతిన్న ఎలుకలు వెంటనే చనిపోవు. తిన్న మూడు నాలుగు రోజులకు చనిపోవటం జరుగుతుంది. ఇవి రక్తాన్ని గడ్డకట్టనీయకుండా చేస్తాయి. అందు వల్ల అంతర్గతంగాను, బహిర్గతంగాను రక్తం స్రవించి ఎలుకలు చనిపోతాయి. ఈ ఎరనుమాత్రం వరుసగా 3లేక 4రోజులు ఎలుకలు తినాలి. ఇవిచాల నెమ్మదిగా పనిచేసే పదార్థములగుట వలన ఇళ్ళలో ఉపయోగించుటకు ఎంతో సురక్షితమైనవి. ఎరను తయారుచేయుటకు 450 గ్రాముల గోధుమలేక బియ్యము లేక మొక్కజొన్నపిండిని తీసుకొని, దానికి 15గ్రాముల పంచదార, 10గ్రా నూనె, 25గ్రాముల 0.5 శాతము కలిగిన యాంటికోయాగ్యులెంట్స్ కలిపి బాగా మిశ్రమముచేసి ఎలుకలు, చుంచులు, పందికొక్కులు తిరుగుప్రదేశములందుంచి వాటిని నాశనము చేయవచ్చును.

3) అల్యూమినియమ్ ఫాస్ఫైడ్ (ALP) బిళ్ళలు ఉపయోగించి ఎలుకలను, పందికొక్కులను, నార్వేఎలుక, జర్‌బిల్స్ మొదలగువాటిని చంపుట. అల్యూమినియమ్ ఫాస్ఫైడ్ బిళ్ళల రూపంలో దొరుకుతుంది. తేమ, గాలి తగిలినప్పుడు ఈ బిళ్ళలు ఫాస్ఫిన్ అమ్మోనియా మరియు కార్బన్‌డైఆక్సైడు వాయువులను విడుస్తాయి. ఫాస్ఫిన్‌చాలా ప్రమాదకరమైన విషవాయువు. ఈబిళ్లలు ప్రస్తుతం 'సెల్ఫాస్' మరియు 'ఫాస్‌ఫ్యూమ్' అనెడి పేరుతో అమ్మబడుచున్నవి. ఈ బిళ్ళలు 30 బిళ్ళలుగల గొట్టములోను, 100 బిళ్లలుగల డబ్బాలలోను దొరుకుచున్నవి. పాముగట్లయందుగల కన్నములన్నిటిని, వరిపొలంలో సాయంత్రము వాటిని కాగితముతోను, లేక మట్టితోను మైనమూయవలెను. మరుసటిరోజు ఉదయము పరిశీలించి తెరచిన కన్నములన్నిటిలోను ఎలుకలున్నట్లు నిర్ధారణ చేయవచ్చును. అలానిర్ధారణ చేసిన తరువాత కన్నమునకు రెండు బిళ్లలు చొప్పున లోతుగావేసి ఆ కన్నములను మట్టితో మూయవలెను. తరువాత ఇలా బిళ్ళలువేసిన కన్నములను మరల పరిశీలించి ఇంకనూ ఏవైనా కన్నములు తెరచి వుంటే మరల ఆ కన్నములలో బిళ్ళలు వేసి కన్నములు మట్టితో కప్పివేయవలయును. కన్నములోవేసిన ఈ బిళ్ళలకు తేమ, గాలి తగులుటవలన 45 నిముషములు తరువాతనుండి విషవాయువులను విడుచును. ఆ విషవాయువులవల్ల ఎలుకలన్నియు పూర్తిగా చనిపోవును. ఇదే విధముగా ధాన్యాగారములవద్దకూడ ఎలుకల నరికట్టవచ్చును.

ఈ విషవాయువులు మనుష్యులకు, జంతువులకుకూడ ప్రమాదము. కావున వీటిని ఉపయోగించునపుడు అతి జాగ్రత్తగా ఉండుట మంచిది. ఈ వాయువులను పీల్చరాదు, పిల్లలకు ఈ బిళ్ళలు అందుబాటులో ఉంచరాదు, ఈ బిళ్ళలు ఉపయోగించునపుడు పొగత్రాగరాదు.

4) పైన తెలిపినట్లుగానే కాల్షియమ్ సైనైడ్, మిథైల్ బ్రోమైడ్, ఎథిలిన్‌డైబ్రోమైడ్ మొదలగు గ్యాస్‌లను కన్నములలోనికి వదిలి ఎలుకలను చంపవచ్చును.

★

జమీన్‌రైతు తొలిసంపుటాలలో...

(4వ పేజీ తరువాయి)

రెడ్డికి 3 నెలలు కఠినశిక్ష, కనుమూరు పేమరెడ్డికి 9 నెలల శిక్ష విధింపబడినవి. 144ను ధిక్కరించిన దరుర్వేముల రామయ్యగారికి 6 నెలలు సాధారణ శిక్ష విధింపబడినది.

"ఆత్మకూరునందు అరెస్టు అయిన క్రింది 5 గురికి 9 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది-నూరి ఆదినారాయణయ్య, కనుమాల వెంకటసుబ్బయ్య, కంగుటూరు సుబ్బారెడ్డి, మన్నెం పెదలురెడ్డి, పుదూరు చెంగారెడ్డిగార్లు"

"శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారికి శిక్ష విధించిన మేజిస్ట్రేటు సిక్కాసును ఒసంగియుండిరి. యిప్పుడు కలెక్టరుగారు శిఫారసు చేసి ప్రభుత్వమునకు వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది"

మరొక వార్త- "శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారి కారాగారవాసము నేటికి 17 దినములు."

ఇంకొక వార్త—

"కందుకూరునందు 6 గురు వాలంటీర్లకు శిక్ష విధింపబడి నెల్లూరు జైలుకు గొనిరాబడిరి. సూళ్ళూరుపేట యందు మరి 4 గురు వాలంటీర్లు అరెస్టు చేయబడియున్నారు"

"బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి కేసు, కోటపోలూరు కరణం కేసు 24 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది"

★

పెండ్లిండ్లు

(9వ పేజీ తరువాయి)

సౌభాగ్యవతి గీతాలక్ష్మికి 12 తేది ఉదయం వధువుయింట వివాహం జరిగింది. దూరప్రాంతాలనుండికూడా దేవాలయశాఖ అధికార మిత్రులు ఎందరో హాజరయ్యారు.

ఉపాధ్యాయ వివాహం

చైతన్యవంతుడైన ఉపాధ్యాయుడు, (వడవునంగరి మాకు తెలియదు), స్నేహపాత్రుడు శ్రీ ఎం. మల్లికార్జునరాజు కుమార్తె ఉమామహేశ్వరికి; కర్నూలుజిల్లా రావర్లపాడు బనుకొండ నాగరాజుకు 5 తేది బుద్ధిరెడ్డిపాళెంలో వివాహం జరిగింది.

అలైడు పెండ్లి

ప్రింటింగ్, బైండింగు కాగితం వ్యాపారాల్లో అలైడ్‌కు ఒకస్థాయిని, స్థానాన్ని సంపాదించుకున్న మిత్రుడు శ్రీ తిరువత్తూరు సుబ్బారాయుడు కుమారుడు అశోక్ కుమార్‌కు; చిత్తూరు సుబ్బరామయ్య కుమార్తె సుభాషిణికి 1తేది ధర్మరాజస్వామి ఆలయంలో వివాహం జరిగింది.

చలంకుమార్తె కళ్యాణం

చలం-కాదు, చంనం-అనిపించుకున్న అభ్యుదయవాది, సి.పి.ఐ. సభ్యుడు, నవ్వుతూ హాస్యోక్తులు రువ్వుతూ గంగ మాట్లాడుతూ పదిమందినీ ఆకట్టుకునే చతురుడు శ్రీ వి.వి. చలం తన కుమార్తె-బి.ఎస్సి. పట్టభద్రురాలు-అశోజ్యోతికి, మా పీయుసి-స్వర్ణీయు పొందు శివసుబ్రహ్మణ్యం కుమారుడు, ఎం.ఎ. పట్టభద్రుడు శివప్రసాద్‌తో 12తేది వేదసంస్కృత కళాశాలప్రాంగణంలో కళ్యాణం జరిపించాడు. పెళ్ళి సింపుల్ అండ్ నెట్టుగా జరిగింది.

నాల్గోమైలు పెండ్లి

లెక్కప్రకారం వావిలేటిపాడు, వావ్వంగా ముత్తుకూరురోడ్డు నాల్గోమైలు కాపురస్థుడు, సంస్కారశీలి అయిన కర్షకమిత్రుడు శ్రీ కాటంరెడ్డి రమణారెడ్డి కుమారుడు, సుగుణవంతుడు వేణుగోపాలరెడ్డికి; గంగవరం శ్రీ వేమిరెడ్డి రమణారెడ్డి కుమార్తె శైలజకు 12 తేది శ్రీ పాండురంగ అన్నదాన సమాజంలో వివాహం జరిగింది.

★

నాగేశ్వరరావు హెచ్చరిక

(9 వ పేజీ తరువాయి)

చాలా నేర్చుకోవాలి. వ్యక్తిగా ఆయన మహోన్నతవ్యక్తి. నిర్మాతలంటే ఆయన కెంతో సానుభూతి తన నిర్మాత నష్టపోవటం ఆయన సహించడు తాను నటించిన చిత్రనిర్మాత నష్టపోతే, తానంతటతానే ఆ నిర్మాతను ఆహ్వానించి 'నేను కాల్‌షీట్స్ యిస్తాను. ఇంకో పిక్చర్ తీయండి' అని తనసంపూర్ణ సహకారాన్నిచ్చిన సందర్భాలు నాకుతెలుసు. నేనూ, నాగేశ్వరరావు నటులం కాకముందు ఏ పుల్లయ్యగారి దగ్గరికో వెళ్లి వేషాలు అడిగితే 'మీకేం పనిలేదటయ్యా-సినిమాలో వేషాలువేస్తారట... పొండి పొండి' అనేవారు. మా వర్ణనాతీతాలు అట్లాంటివి. నాగేశ్వరరావుగారే అంటారు-తనకళ్ళ.., తనుపొట్టివాడుఅని. కాని అంతటి పొట్టివాడుకూడా యీనాడు ఎంతోఎత్తు పెరిగాడు. రాజకీయరంగంలో కూడా ఎంతో పలుకుబడిని సంపాదించాడు".

జానకి:

"నాగేశ్వరరావుకు కొన్ని నిశ్చితమైన అభిప్రాయాలున్నాయి. కాబట్టే తాను నమ్మినదాన్ని విజయవంతమయేవరకూ విడవటం అనేది ఉండదు. ఆయన వ్యక్తిత్వంలోనే ఎన్నో మిళితమైవున్నాయి. ఆయనకు వృత్తేదైవం. తన పాత్రపోషణలో అహోరాత్రం కృషిచేసే ఈ మహావ్యక్తికి వార్ధక్యం అంటూలేదు. ఎప్పుడూ నవనవోన్మేషుడిగానే ఉంటారు. ఈనాడు నాగేశ్వరరావుకు 'కళాప్రపూర్ణ' బిరుదు వచ్చి డాక్టరయ్యారు. సాధారణ డాక్టర్ రోగియొక్క శారీరక రుగ్మతలను నివారించగలడు. కాని ఈ డాక్టర్ నాగేశ్వరరావు ప్రేక్షకులకు మానసోల్లాసాన్ని కలిగించి, తన నటనతో రుగ్మతల్ని పోగొట్టి ఆనందాన్ని అందించగలరు."

ఆత్రేయ

"డి.వి.ఎస్. రాజుగారు పరిశ్రమ ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్ని గురించి చెప్పారు. దానికి పరిశ్రమకు నేనే ఒక పెద్ద సమస్యను! (ఆత్రేయ డైలాగులు సమయానికి అందించక నిర్మాతల్ని బాధపెడ్తారనే ప్రతీతిఉంది.) షోడశకళల్లో ఉత్తమమైనవారే కళాప్రపూర్ణులవ్వాలి. ఆ కళల్లో దొంగతనంకూడా ఒకటి- ఇందులో నాగేశ్వరరావు ప్రవీణుడు. ఎందుకంటే కోట్లకొలది ప్రేక్షక హృదయాలను దొంగిలించాడు కాబట్టి. నిర్మాతలు క్రొత్తకథలు కావాలంటారు. నాగేశ్వరరావుతో చిత్రాల్ని తీసే నిర్మాతలకు యీబాధ యింకా ఎక్కువగా వుంది. నాగేశ్వరరావు వివిధ రకాల పాత్రలను పోషించేశారు. ఇంకా ఆయన కోసం క్రొత్తరకం పాత్రల్ని చూడాలి"

తెలుగు ఫిలిం ప్రొడ్యూసర్స్ కౌన్సిల్ తరపున జమున నాగేశ్వరరావునకు తిలకాన్ని దిద్ది దుశ్శాలువను సమర్పించింది.

అభినందనలకు సమాధానమిస్తూ నాగేశ్వరరావు యిట్లా అన్నారు—

"ఇక్కడ ఉపన్యసించినవారంతా నన్నెంతో ఘనంగా పొగిడారు. నాకు పొగడ్తలంటే యిష్టంలేదుకాని అప్పుడప్పుడు అవి వింటుంటే హాయిగానే ఉంటుంది. అదొక మైకంవంటిది. నాకు బ్రాందీ అలవాటులేదుకాని యిటీవల ఆపరేషన్ చేయించుకున్నతర్వాత భోజనం చేసేముందు రెండుపెగ్గులు తీసుకుని భోజనం చెయ్యమని డాక్టరు సలహా యిచ్చారు. ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా అట్లా చేస్తున్నాను. నేను భోజనంచేస్తుంటే నా మనవడుకూడా నాదగ్గర కూర్చుని ఆ బ్రాందీని తనకూ యిమ్మంటాడు. వాడికి ఒక చెంచాడు పోస్తాను. ఆ కాస్తాతాగి వాడు డ్యాన్స్ చేస్తాడు. ఇకోరెడు పోస్తే ట్విస్ట్‌చేసి పడిపోతాడు. అట్లా నామనవడి పరిస్థితిలా ఉంది నా స్థితికూడా ఇక్కడ! మీరంతా ఘనంగా పొగిడితే నేను ఆ మైకంలో మనవడిలా పడిపోకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

"ఇదే మద్రాసులో 1948 మే 8వ తేదీ నేను మరువరానిది. ఆరోజు నేనూ దుక్కిపాటి మధుసూదనరావుగారు జట్కాబండిలో ప్రతిభా ఆఫీసుకు వెళ్ళాం. అదే 'సీతారామజననం'; నెంబరు 10 ఆలివర్ రోడ్‌ను నేను మరచిపోను. అప్పటినుంచి పౌరాణిక, జానపద చిత్రాల కథానాయకుడుగా ఉన్న నేను 'సంసారం'లో సాంఘికపాత్రను పోషించాల్సి వచ్చింది. సాంఘికాల్లో నటించాలనే తపన ఉండేది నాకు అందుకే ఆ చిత్రంలో నేను అప్పటికి తీసుకుంటున్న మొత్తంలో నాలుగో వంతుకే నటించటానికి అంగీకరించాను. అదైనా డబ్బు అప్పుడే అడగలేదు చిత్రం పూర్తి అయేలోగా యివ్వవచ్చుననికూడా చెప్పాను. నా తపన అట్లా ఉండేది. తర్వాత 'అర్ధాంగి' చిత్రంలో నా పాత్ర చాలామందికి, కష్టంకూడా-ఆ పాత్రలో అసలు నటించకుండా నుండటమే నటన. అందరూ నా ఉత్తమనటన 'దేవదాసు'గా అంటారుగాని నేనుమాత్రం 'బాటసారి'లో నా పాత్ర చాలాగొప్పదంటాను. ఆ పాత్రనునటించి మెప్పించటం చాలాకష్టం.

"పరిశ్రమచాలా విచిత్ర పరిస్థితుల్లో ఉందంటున్నారు. చిత్రనిర్మాణ ఖర్చులు పెరగటానికి తారలరేట్లే కారణాలు అంటున్నారు. నేనూ రామారావుగారూ తగ్గించుకున్నాం. అయినా ఆర్టిస్టు రేటు డిమాండునుబట్టి ఉంటుంది. 'దేవదాసు' విడుదలైనతర్వాత నాకెన్నో అవకాశాలువచ్చాయి. అయినానేను రేటు పెంచలేదు. అట్లాగే 'పాతాళభైరవి' తర్వాత రామారావుగారు కూడా. కాని నిర్మాతలే ఆర్టిస్టులరేటును పెంచుతున్నారు. మీరంతట మీరేపెంచి, మేము పెంచామంటారేమిటి? నిర్మాతలు తమ వ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి. మీరుంటేనే మేము ఉంటాం. మీరు డబ్బుయిస్తేనే మేము తీసుకుంటాం. నాదగ్గర నెలకై రూపాయలకు పనిచేసే పాలేరునన్ను 'అయ్యా'అని మా ఆవిణ్ణి 'అమ్మా'అని అంటాడు. కాని మాకు నెలకైవేలిచ్చే మా నిర్మాతలే మమ్మల్ని 'అయ్యా' అని మా ఆవిణ్ణి 'అమ్మా' అని అనేపరిస్థితికి ఎందుకు రావాలి? దీనంతటికీ కారణం మీరే!

"ప్రభాకరరెడ్డిగారు మానవహారాన్ని గురించి ఆర్టిస్టు అసోసియేషన్ను గురించి మాట్లాడుతూ నన్ను ఉద్దేశించి ఒకమాట అన్నట్లుగా నాకుతెలుసు. సంఘాలు ఎవరైనా స్థాపించవచ్చు. మంచిపనులు చేయటానికి అందరూ ముందుకు రావలసిందే. కాని నేనుచూసేది అదికాదు. మీరు ఈ సంఘాన్ని ఏ దృక్పథంతో స్థాపించారు? స్థాపకుల 'మోటివ్' ఏమిటి? అని ఆలోచించే వ్యక్తిని. మోటివ్ మంచిదైతే తప్పకుండా అందరూ సహకరిస్తారు. సహకరించాల్సిందే."

★

సాహిత్య సభలు

(2వ పేజీ తరువాయి)

టూరు కాలేజీ తెలుగుశాఖాధ్యక్షుడు 'ఉగాద్యాశ్వాసాలు' (అట్లు) శ్రీ ఎల్లంరాజు శ్రీనివాసరావు శ్రీనాథుణ్ణి శక్తివంతంగా వర్ణించారు. శ్రీనాథుణ్ణి కొందరు రాజీగా చిత్రించి చూపుతారు; కానీ నిజానికాయన మహాభక్తుడు. పైకి పైలాపచ్చీసుగా కన్పిస్తాడు; లోతుకుదిగిచూస్తే పరమభక్తుడని తెలుస్తుంది-అన్నారాయన.

"శ్రీనాథునిలో కొట్టొచ్చేట్టు కనిపించేగుణం రాజసం. సాధారణంగా కవులకు సాత్వికం వుంటుంది. నన్నయ, తిక్కన, పోతన – అందరూ సాత్వికులే. తెలుగుకవులలో-ఆమాటకొస్తే సంస్కృతకవుల్లోనూ- శ్రీనాథునివలె రాజసగుణం కలిగిన కవి మరొకడులేడు. అది అతని శివకంలో అడుగడుగునా కన్పిస్తుంది. 'దీనారటంకాల...' అంటూ, కష్టాల్లో కూడా వెనకటిరోజులను గుర్తుచేసుకొని ఆనందిస్తాడు; ఏవిశేషమైనా కవులను అడుగడానికే వెళ్తున్నాననాడు. మిగతా కవులకు అందుబాటులోలేని బాటలో నడవటం శ్రీనాథునికి ఇష్టం. ఆయన వేమనవలె మొరటుకాడు, తర్వాత కాళ్ళకుడు.

"దేవుణ్ణి మనస్ఫూర్తిగా తెల్పినవాడు ఒక్క కాళిదాసు, ఒక్క శ్రీనాథుడు కన్పిస్తారు. శ్రీనాథుడు తన కావ్యాలన్నిటిలో జగజ్జననీ జనకులను మన కళ్ళయెదుట నిలిపాడు శ్రీనాథుడు అద్భుతమైన తెలుగు కవి. తెలుగుదేశమంతా తిరిగి చూడాడు. బాటుపల్లోనేదాన; రాజుల చరిత్రను వస్తువుగా తీసికొని వ్రాసినా తెలుగు జీవితాన్ని ప్రతిబింబించాడు. 'సాష్టాంగమ్ము గంగమ్మకు...' అంటాడు; 'చెడని నమ్ము జాతకు, వంది దను హీనజాతివాడనని' అంటాడు

"శ్రీనాథునికున్న ప్రపంచజ్ఞానం తెలుగు కవుల్లో మరెవరికీలేదు. జనజీవితాన్ని ఆయనవలె వర్ణించినవారూ లేరు" అన్నారు శ్రీనివాసరావు. ఈ ప్రసంగం-అనుకునే చెప్పుకున్నట్లు-శ్రీనాథుని వరివయం మాపరి వుంచింది. శ్రీనాథుడు మహాభక్తుడని, రాజసం కల్గిన కవి అని ఆయన చెప్పింది కొత్తేమీకాదు; పలువురు చెప్పిందే. ఐతే శ్రీనాథునివలె జనజీవితాన్ని వర్ణించినవారు లేరని అన్నారు ఆయన. అన్నారేకానీ వివరించలేదు. విశ్లేషించవలసిన విషయం ఇది.

చివర్న గోపాలరెడ్డిగారు శ్రీనివాసరావును నూలుపదహార్లతో సత్కరించారు.

మర్నాడు శ్రీ గుర్రం సుబ్రహ్మణ్యం అధ్యక్షతన నరాల రామిరెడ్డిగారి అష్టావధానం. షరామామూలు సర్కసు ఫీట్లు! 6 తేదీ ఉదయం శ్రీ దుగ్గిశెట్టి వెంకటరమణయ్య అధ్యక్షతన కవితాగోష్ఠి; సాయంత్రం గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 'మారుతున్న సమాజంలో సాహిత్య విలువల'పై గోష్ఠి. శ్రీ మధురాంతకం రాజారాం, శ్రీ నాగభైరవ కోటీశ్వరరావు, శ్రీ బండి నాగరాజు, డాక్టర్ కొలకలూరి ఇనాక్, శ్రీ దుగ్గిశెట్టి వెంకటరమణయ్య, శ్రీ మోనా ఉపన్యసించారు.

7తేది ఉదయం వెంకటరమణయ్యగారి 'జలసిద్ధిబంధం' - విశేషకావ్యం.

8తేది ఉదయం ద్వాదేవ సీతారామాంజనేయ భాగవతార్‌గారి 'ఆంధ్ర హరికథా వాఙ్మయము' గ్రంథావిష్కరణ. సాయంకాలం గోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన రామాయణ కల్పవృక్షంమీద దివాకర్ల వేంకటావధానిగారి ఉపన్యాసం. అవధానిగారి ప్రసంగం ఎప్పుడూ వర్షించిన మబ్బుపట్టి నదకవలె సాగిపోతుంది. ఆయ నెవ్వరూ మెచ్చిన వ్యాఖ్యానిస్తారు కాని చెడును గమనించరు.

"విశ్వనాథ సత్యనారాయణ ముప్పయి రెండేళ్ళకాలంలో మేరువర్వతంవంటి ప్రతిభా ఉన్మేషంతో కల్పవృక్ష రచన సాగించారు; వాల్మీకి రచనకు వ్యాఖ్యానంగా సందర్భోచితమైన కల్పనలుచేసి మెరుగులుదిద్దారు. అహల్యకథ, తాటకివధ వంటి ఘట్టాలలో సందేహాలకు సమాధానాలు చూపడానికి అధ్యాత్మ రామాయణం వగైరాలను ఆధారంగా తీసుకొన్నారు. తాటకి చంపదగని దని రాముని దోషిగా నిరూపించాల్సి వస్తే, కొద్ది పాటి దేవ్వలో దాన్ని సవరించారు. విశ్వామిత్రుడు ఐల అతిబల విద్యలనుపదేశించి, తాటకిని వధించడానికి వెనుకాడుతున్న రామునితో గురుభక్తిగా తాటకిని సంహరించమని ఆజ్ఞాపించాడు—అని విశ్వనాథ వ్రాసి, రామునికి దోషం అంటకుండా చేశారు.

"అహల్య కథలో విశ్వనాథ చేసిన మార్పుకూడా ప్రాధాన్యమైంది. గౌతమాశ్రమంలో శిలారూపంలోవున్న అహల్య 'రఘుకేతుపైగాలి మేను సోకగానే' స్పర్శజ్ఞానం 'ప్రభు కాలిసవ్వడి తాకగానే' శ్రవణజ్ఞానం...ఈవిధంగా ఇంద్రియజ్ఞానం పొంది మనిషిగా మారిందని వర్ణించారు. "సీతాగ్ని ప్రవేశం మట్టం వాల్మీకంలో వలె లేదు. అగ్నిప్రవేశానికి ముందు రాముడు సీతను అనరాని మాటలన్నట్టుగా విశ్వనాథ వర్ణించలేదు.

"వాల్మీకంలో కానరాని మరొక అద్భుత కల్పన హంసదౌత్యం. రాముడు యుద్ధానికి సన్నద్ధుడై లంక చేరాడు, రావణుడు కొరకారానిపిచ్చి కామమోహిత ప్రభావంతో రామలక్ష్మణులకులను సీతముందు వధవెయ్యమంటాడు. వాడు ప్రభువాజ్ఞ పాటిస్తాడు. సీతదిగులుపడ్తుంది. అంతలో ఒక హంసనుదూరి ఆ జనేయుణ్ణి చూచి సంతసం సంకోచపడ్తుంది. హంస ప్రభావంతో శిరస్సులు మాయమవుతాయి. అది చూచి రావణుడు ఆశ్చర్యపోతాడు; శంకరుని మాయ కాబోలు ననుకొంటాడు. అప్పటిదాకా రాముడు తనకు బహిర్శత్రువే ననుకొన్న రావణుడు, రామునికి శంకరానుగ్రహం వుందని, అందువల్ల తనకు అంతశ్శత్రువుకూడానని బాధపడ్తాడు. శంకరుడికి తనకన్నా రాముడే మిన్న కాబోలనని కలవరపడ్తాడు – ఇది విశ్వనాథ కల్పన."

–ఇట్లా రామాయణ కల్పవృక్షాన్నిగూర్చి దాదాపు రెండుగంటలసేపు అనర్గళంగా ప్రసంగించారు దివాకర్లవారు. కల్పవృక్షంలో అందరూ అనుకునే అన్వయ కాఠిన్యంలేదని ఆయనంటారు. ఆయన చెప్తున్నంతసేపు ఎవరికీ విసుగనిపించదు-అంతే!

దివాకర్లను శ్రీ గద్దాలి మల్లికార్జునరావు నూటపదహార్లతో సత్కరించారు.

–ఇవీ 'మన ఇంటి పండుగ'లో సంబరాలు.

తాజ్‌మహల్

రవీంద్ర కవీంద్రుని కవనంలో కొన్నింటిని 'తాజ్‌మహల్' అనే పేరుతో జొన్నవాడ గోపాలరెడ్డిగారు తెలుగు చేశారు. దేశోమాపో అద్భుతశోభయే ఆ పుస్తకాన్ని మొన్న 9 తేది తిక్కన సాహిత్యసదస్సు అధ్యక్షతన. శ్రీ గద్దాలి మల్లికార్జునరావు అధ్యక్షతన, బొంబాయి కిడింగులగూడుకో గోపాలరెడ్డిగారు చదివి వినిపించారు. ఈ అనువాదంలో గాలి కూర్పుకు నుసరించిన హితంగా ఉంది. తెలుగు నుడికారాన్ని పోషించడం కన్నా, బెంగాలీ మూర్పును అనుసరించడమే గోపాలరెడ్డిగారి అనువాద పద్ధతి. అది ఆయన గురుభక్తి.

కావ్యపఠనానంతరం శ్రీ దుగ్గిశెట్టి వెంకటరమణయ్య గోపాలరెడ్డిగార్ని దుశ్శాలువాతో సత్కరించారు. శ్రీ గుర్రం సుబ్రహ్మణ్యం కావ్యాన్ని సమీక్షించారు.

*

దరిశి చెంచయ్య

(2వ పేజీ తరువాయి)

స్వాతంత్ర్యంకోసం పోరాడటం తప్ప ఎట్లా అనేది దన్నది చెంచయ్య ప్రశ్న. అంతటి దృఢవ్యక్తిత్వం, అకుంఠిత దీక్ష కల ఉక్కుమనిషి ఆయన!

గదర్ ఉద్యమం క్షీణించింది. చెంచయ్య ఆలోచించి విశ్లేషించాడు; దీర్ఘ గూర్చి. కేవలం కొంతమంది సాగించే సాయుధ తిరుగుబాటు చాలదనీ, విప్లవ ఉద్యమానికైనా ప్రజలతోడ్పాటు. వారు ప్రత్యక్షంగా పాల్గొనడం అవసరమనీ అవిలేకుంటే ఎంత ఉన్నత ఆశయాలతో నిర్మించబడ్డ ఉద్యమాలైనా నశిస్తాయని అన్నాడు. అయితే గదర్‌పార్టీ తన ఆశయాన్ని సాధించుకోలేకపోయినా, ఆయన నిరుత్సాహపడలేదు; నిస్పృహకు లోనుకాలేదు. ఆయన మాటల్లో చెప్పాలంటే, "ఆంగ్లసామ్రాజ్యాన్ని గదరుపార్టీ నాశనం చెయ్యలేకపోయింది; కాని, మేము జయించలేదా? విత్తనం నాటుతాము; చెట్టు మొలుస్తుంది; పెద్దదవుతుంది. పూలు కాయలు, పండ్లు ఫలించకపోతుందా? అనుభవించకపోతామా? ఉరికంబాలు, ఏకాంత కారాగృహాలు, చిత్రవిచిత్ర హింసలకు ఎంతగురైనా, సంపూర్ణ స్వరాజ్యమనే గమ్యస్థానాన్ని మేము మానుకోలేదు. మా త్యాగాలు సాహసాలు ఎంతోమందిని దేశభక్తులుగా మార్చలేదా? సంపూర్ణ స్వరాజ్యమనే గమ్యస్థానానికి సాగిపోవడంలేదా? యుద్ధరంగంలో మొదటిశ్రేణివారు చచ్చిపోతే, వెనుక ఉండే శ్రేణులవారు ముందుకుదూకి విజయభేరి మోగిస్తారు; విజయపతాకం ఎగురవేస్తారు". (చూ. దరిశి చెంచయ్య. నేనూ నా దేశమూ, పు. 233-34). దక్షిణ భారతదేశానికంతటికీ చెంచయ్యగారొక్కరే గదర్‌పార్టీ సభ్యులు

1936లో కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీలో చేరేంతవరకూ, చెంచయ్య కార్యరంగం సంఘ సంస్కరణగా సాగింది. మొదటి భార్య చనిపోగా, సుభద్రమ్మ అను వితంతువును వివాహం చేసుకొన్నాడు. సుభద్రమ్మ మద్రాసులో కాంగ్రెస్ రాజకీయాల్లో పాల్గొంటూ, హరిజన సేవా సంఘానికి కార్యదర్శిగా పనిచేస్తుండేవారు. సంఘ దురాచారాలన్నింటి పైనా ధ్వజమెత్తారు. అయన్ను కులంనుండి వెలివేశారు కూడ. ఆయన సంస్కరణలలో అంతర్వివాహాల మాట అటుంచి, ముఖ్యంగా చెప్పుకోదగ్గది వేశ్యాసంస్కరణ. దేవదాసీలని చెప్పబడేవారి దుస్థితిని తొలగించాలని, ఆ 'కులానికే' చెందిన యామినీ పూర్ణతిలకం సహాయంతో అడయార్‌లో కళావతుల సంస్కరణ సమాజాన్ని స్థాపించారు. 'కళావతులు' అనేపదాన్ని మొదటిసారిగా సృష్టించింది చెంచయ్యగారే! కళావతుల స్త్రీలకు వివాహాలు చేయించడం, వారికొరకు శరణాలయాలు స్థాపించడం వీరు చేపట్టిన కార్యక్రమాలు. ఆంధ్రదేశమంతా పర్యటించి, ఎన్నో పట్టణాల్లో ఈ సంఘాలు స్థాపించడమేగాక, శరణాలయాలుకూడా నెలకొల్పారు. నాటి సంస్కర్తలైన ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారితో కలసి కులవ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమాలు నడిపారు. కులవ్యవస్థ అన్ని సాంఘిక అనర్థాలకు మూలమని భావించి, దాన్ని నిర్మూలించడానికి హరిజనులతోనూ, ఇతర 'తక్కువ కులాల'వారితోనూ కలసి భోజనాలు ఏర్పాటు చేయడం ఒక ఉద్యమంగా పెట్టుకున్నారు. మద్యనిషేధానికి అనుకూలంగా గూడూరు ప్రాంతాల్లో పొణకా కనకమ్మగారితో కలిసి పనిచేశారు.

సాంఘిక దురాచారాలన్నిటికీ సమాజంలో నాటి ఆర్థిక వ్యవస్థే ప్రధానకారణమనీ, దాన్ని మార్చనిదే సాంఘిక మార్పు సాధించలేమనీ ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. కాబట్టి సంస్కరణ ప్రయత్నాలు కేవలం పైపూతలు మాత్రమేననీ, సరైన పరిష్కారంకాదనీ ఆయన స్థిరాభిప్రాయంగా వ్యక్తపరిచారు. (చూ. ఆదే. పు. 394). ఈ రకమైన విశ్లేషణ అయన్ని సామ్యవాదంవైపు నడిపించింది. స్వాతంత్ర్య, సాంఘిక పరమైన సంస్కరణలలో పూర్తిన్యాయం చేకూరాలంటే, దేశానికి ముందు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం అవసరమని భావించి, మహారాష్ట్రలోని తిలక్ వర్గీయాల దృక్పథాన్ని అనుసరించాడు.

సంఘ సంస్కరణ కార్యకలాపాల్లో తాను ఆశించినది సాధించలేకపోగా, దానికి మౌలికమైన కారణాలున్నసమాజ ఆర్థిక వ్యవస్థలోనే ఇమిడి ఉన్నాయన్న స్పృహతో సామ్యవాదంవైపు మొగ్గానని చెంచయ్య తన ఆత్మకథలో చెప్పుకొన్నాడు. త్రైస్ట్ కామ్రేడ్స్‌తో పరిచయాలు కూడా ఈ మార్పుకు దోహదంచేసి వుండవచ్చు. ఈ 'సామ్యవాదదశ'లో మద్రాసులో ఘటే (Ghate) కృష్ణన్ లాంటి ప్రముఖ కమ్యూనిస్టులతో కలిసి అనేక ట్రేడ్‌యూనియన్ కార్యకలాపాల్లో పాల్గొన్నారు. సింప్సన్ కంపెనీ యూనియన్‌కు అధ్యక్షుడయ్యాడు. ఆ కంపెనీకి వ్యతిరేకంగా చేసిన సమ్మెకు నాయకత్వం; బీ అండ్ సీ వర్కర్స్ యూనియన్, కార్పొరేషన్ వర్కర్స్ యూనియన్‌లతో కలిసి పనిచేశారు. వారి సమ్మెల్లో పాల్గొన్నారు. 1946లో మద్రాసు సెన్ససు కంపెనీవారి లాకౌటుకు వ్యతిరేకంగా సాగించిన కార్మికుల సమ్మెలో పాల్గొని, నాటి ముఖ్యమంత్రి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు, కార్మికమంత్రి వి. వి. గిరి గార్ల కార్మికవర్గ వ్యతిరేకవైఖరిని ధైర్యంగా ఎదుర్కొని ఖండించారు. సాహసికుడైన గొప్ప కార్మిక నాయకుడుగా పేరొందారు. తర్వాత రెండు మూడుసార్లు జైలుకెళ్ళారు. చివరకు 1948లో కమ్యూనిస్టు పార్టీనుండి రాజీనామా చేసి, రాజకీయాలనుండి విరమించుకొన్నారు. "కమ్యూనిస్టు పార్టీలో ఉండడంవల్ల వచ్చే కష్టాలను భరించలేక, త్యాగాలు చెయ్యలేక పార్టీకి రాజీనామా పెట్టాను" అని చెప్పుకొన్నారు. అయితే రాజకీయాలనుండి విరమించుకోడానికి వ్యక్తిగత కారణాలుగా, తీవ్ర స్త్రీ అనారోగ్యం, ఆర్థిక దుస్థితి, కుటుంబ సభ్యుల అనారోగ్యం, మున్నగువాటిని ఆయన వివరించారు.

ఆంధ్రదేశంలో వ్యవసాయాన్ని గురించి తెలుగులో రైతులకు ఉపయోగపడేట్టు సులభంగా అర్థమయ్యేటట్లు వ్రాసింది దరిశి చెంచయ్య. 'ఇంటి గ్రంథమాల' నొకదాన్ని స్థాపించాలని, విజ్ఞాన సంబంధమైన గ్రంథాలను చవకగా తెలుగుదేశంలో ప్రతియింటికీ అందించాలన్న తొలిప్రయత్నంచేసింది వీరే! విద్యా, వైజ్ఞానిక, సాంఘిక రంగాల్లో వెనుకబడిన వైశ్యులలో సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టి, వారిని ప్రాజ్ఞులుగా తయారుచేయడంలో ఎక్కువకృషి సలిపింది చెంచయ్యగారే. అధికఆదాయాన్ని ఇచ్చేగల ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలను కాదని, 36 సంవత్సరాల రాజకీయజీవితంలో ఎనిమిది సంవత్సరాలు జైలులోగడిపిన త్యాగశీలి చెంచయ్య 1964లో కన్నుమూశారు.

*

అడ్రసు మార్పు

స్నోవైట్ ఎలక్ట్రికల్ డ్రైక్లీనర్సు-నెల్లూరు

కాపువీధిలోని మా షాపును 19-5-77 తేదినుండి జై ఆంధ్ర సాక్సుప్రక్కన, నిర్మలా రెస్టారెంటుదగ్గర ఆర్. ఆర్. స్ట్రీటుకు మార్చబడినది. మా ఖాతాదారులు గమనించకోరినాము

కె. వెంకటసుబ్బయ్య

ప్రొప్రైటరు.

శ్రీ ఎస్. ఖాదర్ బాబా

పొదలకూరు గేటువద్ద దర్గామిట్ట, నెల్లూరు-3.

శ్రీ సాయిబాబా యోగమహిమవలన ప్రశ్నలు చెప్పెదరు. గృహములందులో తుపాట్టవలన, గ్రహచారమువలన నష్టము నేక బాధపడువారికి, పెద్దిగాని యువతీ యువకులకు, సకల మనుష్యులకు పరాధీనవారికి వెంటనే ప్రశ్నవలన తృప్తిపరించగలము. అనేక రకములైన యంత్రములున్నవి. కావలసినవారు స్వయముగాగాని ఉత్తరముద్వారాగాని సంపాదించవచ్చు. వక్షాకర్షణ వశీకరణ వాంఛ నెరవేర్చుదురు.

పరీక్షఫీజు: పంచినొప్పికి రు. 3-00 అగును.

పక్షవాతము గలవారికి పరీక్షించినందుకు రు. 3-00 అగును.

జిల్లావార్తలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

వారుట. మునిసిపల్ కమిషనరు శ్రీ జె. బాలకృష్ణతో కలసి వాటర్‌వర్క్సు బావులు, ఫిల్టర్ పాయింట్లు, రిజర్వాయర్లు పరిశీలించారు.

కమిషనర్ బాలకృష్ణగారు ఉన్నంతలో వీధి వ్యర్థాలు తీసుకొనిపోతున్న దశ్యాలను చూచారు.

. . .

గూడూరు టవున్‌లో నీటికొరత; అన్నిటికీ కొరతే! అందరు పారిశుద్ధ్యం కూడా లేదు. టవును ఎప్పుడూ గబ్బుగా, గలీజుగా వుంటుంది. మిర్చి దారిలోని, దరిద్రంగా కొట్టుకుంటున్నది. మునిసిపాలిటీకాని, టవున్‌లోని ప్రాగరిక ప్రైవేటు ధనస్వాములుగాని ఏమి చేస్తున్నట్లు?

బస్‌స్టాండు మూడు నెలల్లో పూర్తిచేస్తామని చెప్పింది. ఏ సొంతధర్మకారి బ్రతుకు ఎప్పుడు బయలు దేరుతుందో తెలియదు; అందుకే ప్రయాణికులు సొంతదారు పూర్తయ్యేవరకు కూడా ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ బస్ స్టాండు ఎందుకు ఆలస్యమైందో! దానిని మంచి స్థితికి తెచ్చే విషయం పరిశీలించి; మునిసిపాలిటీకాని, సంఘ సేవలో పాటుపడే రోటరీ, లయన్స్ క్లబ్బులుగాని ముందుకువచ్చి సౌకర్యాలను కల్పించాలి. చూడండి, పుణ్యం వుంటుంది!

. . .

రైల్వేస్టేషన్ లోపల ఫుట్ ఓవర్ బ్రిడ్జి మూడునెలల నుండి రిపేరులో వుండటంతో, యువ ప్రయాణీకులు, ఆడు ప్రయాణిక పదమూడుగాను పోలీసులు నాలా అవస్థలు పడిపోతున్నారు. ఈ బిడ్డి దగ్గర కట్టవలసిన కొనసాగిపే పని యింకా నెలకు కూడా పూర్తికాదు. కాని ఇటీవల ఈ బిడ్డి పునర్నిర్మాణ పని చేపట్టిన డిప్యూటీ చీఫ్ యింజనీరు, ఈ నెలాఖరులోగా 1, 2 ప్లాట్‌ఫారముల వరకు బిడ్డి పూర్తికాగలదని, జూన్ 15వ తేదీలోగా నిర్మాణం పూర్తిచేసి, ప్రయాణీకుల వ్యాఖ్య నడిచే సౌకర్యం కల్పించగలమని చెప్పారు. ఈ విషయంలో స్టేషన్‌మాస్టరు శ్రీ ఆర్. వెంగయ్య శ్రద్ధాసక్తులతో కృషి చేస్తుండడం ప్రశంసనీయం.

బుచ్చి బస్‌స్టాండు

బుచ్చిరెడ్డి ఒకరు మూడు లక్షల రూపాయల వ్యయంతో ప్రారంభించిన కొత్త బస్‌స్టాండు నిరుపయోగంగా వుందట! అక్కడకు బస్సులురావడంలేదుగాని, పబ్లిక్ పాయిఖానాగామాత్రం వుపయోగపడుతున్నదట. పాతబస్‌స్టాండులో రొడ్డీరు ఎక్కువగా వున్నదట. స్త్రీలు ఒంటరిగా తిరిగే అవకాశమేలేదట. రాక్షస రతులు విచ్చలవిడిగా జరుగుతున్నాయట. వీటిని అరికట్టేమగాడులేడా అంటాడు ఒకాయన. అతని ఈ సవాలకు ఎవరు జవాబు చెప్పాల్సి వుంది!

కుందాం అవిశ్వాసం

వెంకటగిరి తాలూకా కుందాం సర్‌పంచ్ శ్రీమతి దొండేటి రత్నమ్మమీద అవిశ్వాసానికి నలుగురు సభ్యులు 10 తేది నోటీసు యిచ్చారు. నాగవోలు శంకరయ్య, బట్టా అల్లూరయ్య, కాటినేని వెంకమనాయుడు, [illegible] వమ్మ–వీరు ఆ నల్గురు సభ్యులు. మరో యిద్దరుకూడా అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నారట. మొత్తం సభ్యుల సంఖ్య 9. [illegible] అవిశ్వాస తీర్మానం చర్చకు పిలువబడే సమావేశంలో ఈ ఆరుమంది ఓటు

చేస్తే, రత్నమ్మ పదవీచ్యుతురాలు కావలసి వుంటున్నమాట!

భూమితనఖా బ్యాంకులు

వెస్ట్ సైడ్‌లో వున్న గూడూరు భూమి తనఖా బ్యాంకు డి.జి.ని.ఐ.డి.ఆఫీసర్ మేనేజరు శ్రీ నిరిల్, మరియు ఆడిటర్‌ల వద్దిన ఆరోపణలను, బ్యాంకి ఛీఫ్ ఆఫీసరు శ్రీ ఎల్. ఆర్. పి. వన్ 4, 5, 6 తేదీల్లో విచారణ జరిపి పోయారట.

గూడూరు బ్యాంకి అవకతవకలకు, దుర్వినియోగాలకు బి.బి.నెన్ మేనేజరు వొక్కడే బాధ్యుడా? బోర్డుకు సంబంధమే లేదా?

. . .

వెంకటగిరి భూమితనఖా బ్యాంకు కూడా గాడి తప్పుతున్నట్లు. మొన్న తుపానులో ఇనుక మేటలు పెట్టిన రైతుల రుణవసూలుగా ఈ బ్యాంకు కు 9 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేశారట. కాని అడబ్బు నిజంగా ఇసుకమేటలు పెట్టిన పొలాలువారికై, నష్టపోయిన రైతులకు అందలేదట. బ్యాంకి పాలకుల అనుచర, అభిమానగణానికి చెందిందట. తాము జన పరిలో దరఖాస్తు పెట్టుకొని, అన్నిలాంటి నాలు పూర్తిచేసి, బ్యాంకిడుబ్బు తీసుకున్నట్లు రికార్డుల్లో తమకు అప్పు యివ్వలేదని, తమకంటే ఎంతో వెనుక దరఖాస్తులు పెట్టుకొని, తుపానులో ఏ విధంగానూ నష్టపడని ఆ గ్రామానికిచెందిన కొమ్మిడిమంది రైతులకు నాలుగుసార్లలో కోరిన మొత్తాన్ని చెల్లించారని, ఈ అక్రమాలకు గూర్చి విచారణజరిపించవలసిందిగా నిడిగల్లు గ్రామానికి చెందిన కంగల వెంకటరెడ్డి, కోటా పు పోలిరెడ్డిగారలు శ్రీ రత్నసభాపతికి ఒక పిటీషను పెట్టుకున్నారు. బ్యాంకి సిబ్బంది లంచాలు తీసుకొని ఈవిధంగా చేశారని వారి ఆరోపణ. బ్యాంకు ఉద్యోగులు ఈ విధంగా అన్యాయంగా వ్యవహరిస్తుంటే, ప్రెసిడెంటుకాని, డైరెక్టర్లు కాని ఏమి చేస్తున్నారు?

ప్రస్తుతం వెంకటగిరి బ్యాంకి రాజాగారి వర్గం చేతిలో వుందని, అధ్యక్షుడు నిస్సహాయుడని ఒకరు వ్రాసారు. ★

మాటకచేరి

(5వ పేజీ తరువాయి)

ఇంతకూ ఆ 'ఆంధ్రజ్యోతి' మాటకచేరీ కారుడెవరో పాడి అక్షరాల రచయిత. ఆయనపేరు 'పి.ఎస్.' అట. అంటే పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు గాడుగదా? కాదనే అనుకుంటాము. ఎందుకన్నంటే, ఆయన అయివుంటే 'మాటకచేరి' అనే మరొక కీర్తికరుత్కర్షంచేయడు లు తన ఇంటిపేరు కలిసివచ్చేటట్టు లక్షణంగా 'పుక్కిటిపురాణం' అని పెట్టుకొనివుండే వాడుకదా!

★ ★ ★

'విరసం'లో మార్పు వచ్చింది. పెద్ద మార్పే వచ్చింది. ఎమర్జెన్సీ ఫలితమేమో!

ఇటీవల హైదరాబాదులో సమావేశమైన 'విరసం' కార్యవర్గం చేసిన తీర్మానాలను నిర్ణయాలనుచూస్తే ఆ సంస్థలో ఎంతటి మౌలికమైన మార్పులు వచ్చాయో అర్థమవుతుంది. ఒకప్పుడు సాయుధపోరాటాన్ని బలపరచిన 'విరసం' ఇప్పుడు ప్రజాస్వామ్య విధానాన్ని సమర్థిస్తూంది. ఎమర్జెన్సీ తర్వాత దేశంలో మారిన రాజకీయ పరిస్థితులననుసరించి తన ప్రణాళికను పునర్నిర్వచించేదుకు, తన కార్యక్షేత్రాన్ని పునర్నిర్ణయించేందుకూ 'విరసం' పూనుకొన్నదంటే, దాని దృక్పథంలో పెద్దమార్పే వచ్చిందన్నమాట. అంతేకాదు; విరసం "నూతన ప్రజాస్వామ్య విజయ సాధనకై సాగే పోరాటానూ, పౌరహక్కులకోసం ప్రజాస్వామిక హక్కుల కోసం ప్రజలుసాగించే పోరాటానూ సంస్కృతి, సాహిత్యపరంగా బలపరచడం తన బాధ్యతగా స్వీకరిస్తుంద"ని కార్యవర్గం చేసిన తీర్మానం పరిశీలించదగింది. "కళ, సాహిత్యం, విద్య, తత్వం మొదలైన వాటితోకూడిన సమాజ జీవిత ఉపరితలంలో అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం" సాగించడం, "హేతువాదచింతన, శాస్త్రీయ దృక్పథం, గతితార్కికచింతన - ఈ మూడింటిని 'ఉద్యమ ప్రాయంగా' పెంపొందింపజెయ్యటం" తన లక్ష్యంగా 'విరసం' నిర్దేశించుకొంది. ఆ లక్ష్యసాధనకు సహకరించగల రచయితలందరికీ తన సభ్యత్వాన్ని యివ్వనాలని కొంది. అంటే మునుపటి తన పరిమితులను తొలగించుకొని, ప్రజాస్వామ్య దృక్పథంతో పరిధిని విస్తృతం చేసుకొన్నదన్న మాట! దాంతోబాటుగా, "పీడిత ప్రజాలీకానికి, సిసలైన దేశాభిమానులకు రచయితలతోను, కళాకారులతోను సఖ్య సంబంధాలు పెట్టుకొని... ప్రజాస్వామిక సాంస్కృతిక శక్తులకన్నిటికీ అగ్రశ్రేణిగా రూపొందాల"ని ఆశిస్తూంది. అంటే, తన అధ్యాపీఠం విశాలతరం కావాలని కోరుకొంటూ దన్నమాట

ఎంతటి మార్పు చూడండి! బలాబలాల శ్రీశ్రీ, రాచకొండ వగైరాముఖ్యులు 'విరసం'కు దూరదూరంగా వున్నారంటే వారిరాతలకు చేతులకు'బాబు బాయిదూరం' అనే అనుకోవాలి. రాచకొండమాట సరేనండి; పాపం ఆయన్నుకూడా ఎమర్జెన్సీ పుణ్యాలలో [illegible] అతిథిగా వుండకొన్నారు. ఐతే మూడేళ్ళ తర్వాత, తనకు హస్తసాముద్రికంపై నమ్మకం ఉందని, విరసంకు ఆ నమ్మకంలేదు గనుక తాను ఆ సంస్థలో వుండలేనని ఒక కుంటిసాకు చెప్పి, ప్రతిదంటే అలాగా తినవచ్చునని బయటపడ్డాడట. పాపం!

శ్రీశ్రీ అట్లాకాదు. ఆయన విరసం అధ్యక్షుడు స్థాపనాదిగా అధ్యక్షుడు. ఐనా తనకు ఇబ్బంది కలిగినప్పుడంతా విరసంకు దూరంగా జరిగాడు; 'విరసం' ఆశయాలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించాడు. ఎమర్జెన్సీకాలంలో విరసం ముఖ్యులంతా జైళ్ళలో మగ్గుతుంటే శ్రీశ్రీ ఇందిరా భజనలో నక్షత్రాలక్షేమం దేశాడు; తెలుగు దేశంలో హిపాక్రసీ కేసిఅద్దరెడ్డరుల్లో ఒకరుగా వెంగళరావును వర్ణించి, శ్రీవారికొక్క నమస్కారం బాణం వదలేశారు! అంతేకాదు; విరసం సభ్యుల్ని 35 మందిని జైళ్ళలో కుక్కితే అధ్యక్షుడైన శ్రీశ్రీ బయట వుండికూడా కిక్కురుమనలేదు. పైగా ప్రభుత్వాన్ని కీర్తిస్తూ, ఆకాశానికెత్తేస్తూ ఆకాశవాణికి గేయాలుకూడా రాశాడట! ఎమర్జెన్సీ ఎత్తివెయ్యమంటూ నార్ల, కొడవటిగంటి, రంగనాయకమ్మ తదితరులు హైదరాబాదు నుంచి ఒక ప్రకటనచేస్తే అందులో శ్రీశ్రీ చేరలేదు. వాళ్ళతో చేరకపోయినా, ఆ తర్వాతయినా ఒక ప్రత్యేక ప్రకటనచేసే ధైర్యం ఆయనకు లేకపోయింది.

ఎమర్జెన్సీ తొలగిపోయి, అన్ని హక్కులూ పునరుద్ధరించబడిన తర్వాత జరిగిన విరసం కార్యవర్గ సమావేశానికి కూడా శ్రీశ్రీ రాలేదంటే ఆ మహాకవిని ఏమనుకోవాల్సి అర్థం కావడంలేదు. కవిగా ఆయనకు నమస్కారం; కానీ ఐ వైర్లాలున్న వ్యక్తిగా ఆయనంటే తిరస్కారం.

ఏమైనా, మారిన రాజకీయ పరిస్థితుల్లో 'విరసం'ను అంతగా కదిలించడం, మౌలికమైన మార్పును కల్గించడం విశేషమే! అనంత విస్తృతం కావడానికికూడా వ్యవహరిస్తుందట. మంచిదే. 'అరసం' ఎట్లాగూ అయిపు లేకుండాపోయింది. అభ్యుదయ రచయితలు జీవనం, తానంవగైరా సిరసాహిత్యవ్య, అశయబద్ధమైన వేదికలూ లేకపోయింది. గమ్యంలో కాకుండా, గమనంలో మార్పుతెచ్చిన 'విరసం' ఆ లోటును పూరిస్తే అభ్యుదయ వాదులందరూ సంతోషిస్తారు. ★

నెల్లూరు సహకార వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంక్ లిమిటెట్

(భూమి తనఖాబ్యాంకు) నెల్లూరు

ఆఫీసు భవనము - బహిరంగవేలము ప్రకటన

నెల్లూరు కాసుభేలవారి అగ్రహారంలోని డోరు నెం. 16/331 గల పై బ్యాంకువారి ఆఫీసు భవనము 30-5-77 తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు నెల్లూరు సహకార వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకుల డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారువారి సమక్షమున పై భవన అవరణములో బహిరంగవేలములో విక్రయించబడును.

వేలము షరతులు

1 వేలములో పాల్గొనదలచువారు వేలం ప్రారంభమునకు ముందు డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారువారివద్ద రు 2000 లు డిపాజిట్టుచేసి రశీదు పొందవలెయును.

2 వేలంలో హెచ్చు మొత్తమునకు పాడినవారిపేర, పాట తీర్మానం చేయబడును. మిగతావారి డిపాజిట్టు వాపసు చేయబడును.

3 వేలం పూర్తిఅయిన వెంటనే హెచ్చుపాటదారు పాటమొత్తంలో ¼ వంతు చెల్లించవలెయును. ఈ మొత్తంలోకి డిపాజిట్టు మొత్తం లెక్కలోకి తీసుకొనబడును.

4 తీర్మానము చేయబడిన హెచ్చుపాటదారు ¼వ వంతు మొత్తం చెల్లించనియెడల పాటదారు తనపాట హక్కు కోల్పోవడమేగాక, డిపాజిట్టు మొత్తంకూడ కోల్పోవును.

5 మిగతా 3/4 వ మొత్తం పాట తీర్మానం చేయబడిన తేదినుండి 10 రోజులలోపల చెల్లించి వారి స్వంత ఖర్చులతోటి బ్యాంకువారిచేత రిజిష్టరు చేయించుకొనవలయును.

6 వేలం ఏకారణము చెప్పకనే వేలం ముందుగాగాని వేలం మధ్యగాగాని నిలిపివేయుటకు వేలం ఆఫీసరుకు అధికారము కలదు.

పై భవనము పరిశీలించదలచినవారు ప్రతిదినము ఉదయం 10 గంటలనుండి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు వచ్చిచూడవచ్చును.

షెడ్యూలు: పశ్చిమము: ట్రంకురోడ్డు; తూర్పు: మునిసిపల్‌రోడ్డు; దక్షిణం: శ్రీ టి. ఎస్. నాగేశం యిల్లు; ఉత్తరం: శంకర మఠం, వాదారి కృష్ణమూర్తిగారి యిల్లు

గమనిక: పై హద్దులలో మొత్తం విస్తీర్ణము 33¾ అంకణములలోగల భవనము క్రిందపైనకలసి 29 అంకణముల కట్టుబడి, క్రిందను పైనను బొంబాయి కక్కసులు, స్నానపుగదులు, మునిసిపల్ కొళాయి, కరంటు వగైరాల సకల సౌకర్యములతోటి ట్రంకురోడ్డులోనున్న నివాసమునకుగాని, వ్యాపారనిమిత్తగాని, అందుబాటులోనున్న భవనము.

సి. సుందరేశం,
కార్యదర్శి.

నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి,
అధ్యక్షుడు

Edited, Printed & Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P.)